

**T.C.
ANKARA ÜNİVERSİTESİ**

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

DİL BİLİM ANABİLİM DALI

YABANCI DİL ÖĞRETİMİ

**MESLEK LİSELERİNDE ÖZEL AMAÇLI İNGİLİZCE ÖĞRETİMİNE YÖNELİK
GEREKSİNİM ÇÖZÜMLEMESİ UYGULAMASI**

Yüksek lisans Tezi

Ahu SABUNCUOĞLU

Tez Danışmanı

Yrd. Doç. Dr. Dilek PEÇENEK

Haziran, 2010

Ankara

T.C.

ANKARA ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

DİLBİLİM ANABİLİM DALI

MESLEK LİSELERİNDE ÖZEL AMAÇLI İNGİLİZCE ÖĞRETİMİNE YÖNELİK
GEREKSİNİM ÇÖZÜMLEMESİ UYGULAMASI

Yükseklisans Tezi

Yrd. Doç. Dr. Dilek PEÇENEK

Tez Jürisi Üyeleri

Adı ve Soyadı

İmzası

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Tez Sınavı Tarihi

ÖNSÖZ

Bu çalışma, meslek liselerinde özel amaçlı İngilizce öğretimine yönelik gereksinimlerin çözümlenmesi ile ilgili araştırmaları içermektedir.

Bu çalışma kapsamında gereksinim çözümlemesi anketleri oluşturulmuş, bu anketler beş farklı alandan 453 öğrenciye uygulanmıştır. Ortaya çıkan bulguların alana katkı sağlayacağı umulmaktadır.

Araştırmamın tüm aşamalarında emeği geçen, görüş ve önerilerinden yararlandığım tez danışmanım Sayın Yrd. Doç. Dr. Dilek PEÇENEK'e ve bilgi, tecrübe ve değerli düşünceleriyle beni yönlendiren değerli hocam Dr. Sıla AY'a sonsuz teşekkür ve en içten saygılarımı sunarım.

Ayrıca araştırmalarım ve çalışmalarım boyunca benden hiçbir desteği esirgemeyen, her zaman gücünü arkamda hissettiğim annem Nurten UĞUR'a, gösterdiği destek, ilgi ve sabır nedeniyle eşim Onur SABUNCUOĞLU'na ve yanımda hissettiğim tüm aile üyelerime minnettarım.

Ahu SABUNCUOĞLU

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ

ŞEKİLLER LİSTESİ

TABLolar LİSTESİ

GRAFİKLER LİSTESİ

BÖLÜM I 1

1. GİRİŞ 1

1.1 TEZİN KONUSU 1

1.2 TEZİN AMACI 1

1.3 TEZİN ÖNEMİ 2

1.4 ARAŞTIRMANIN SAYILTI LARI 7

1.5 ARAŞTIRMANIN SINIRLI KLARI 7

BÖLÜM II 8

1. KURAMSAL TEMELLER 8

2.1 ÖZEL AMAÇLI İNGİLİZCE 8

2.1.1 Özel Amaçlı İngilizcenin Kökeni 8

2.1.2 Özel Amaçlı İngilizcenin Gelişimi 10

2.1.3 Özel Amaçlı İngilizce Nedir 14

2.1.4 Ders Tasarımı 19

2.1.5 Dilin Tanımı 21

2.2 ÖZEL AMAÇLI İNGİLİZCE VE İÇERİĞE DAYALI DİL ÖĞRENME 27

2.3 GEREKSİNİM ÇÖZÜMLEMESİ	29
2.3.1 Gereksinim Çözümlemesi nedir?	30
2.3.2 Öğrenci Gereksinimleri nelerdir?	30
2.3.3 Öğrenme Gereksinimleri	34
2.3.4 Öğrenme Gereksinimleri Çözümlemesi.....	35
2.3.5 Gereksinim Çözümlemesinin Temelini Oluşturan İlkeler	38
2.3.6 Gereksinim Çözümlemesinin Türleri	39
2.3.7 Gereksinim Çözümlemesinde Kullanılabilecek Teknikler	41
2.3.8 Gereksinim Çözümlemesi neden uygulanmalıdır?	43
2.3.9 Öğrencilerin Özel Gereksinimleri.....	44
BÖLÜM III	47
3. ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ.....	47
3.1 Araştırmanın Modeli	47
3.2 Araştırmanın Çalışma Grubu.....	47
3.3 Veri Toplama Aracının Geliştirilmesi ve Verilerin Toplanması.....	50
3.4 Verilerin Çözümlemesi	52
BÖLÜM IV	53
4. BULGULAR VE YORUMLAR.....	53

4.1 Mesleki Alan Tercihinde Bulunmuş Meslek Lisesi Öğrencilerinin Genel

İngilizce Bilme ve Öğrenme Konusundaki Gereksinimleri ve Görüşleri.....53

4.2 Mesleki Alan Tercihinde Bulunmuş Meslek Lisesi Öğrencilerinin Özel

Amaçlı İngilizce Bilme ve Öğrenme konusundaki Gereksinimleri ve Görüşleri.....79

BÖLÜM V..... 113

5.SONUÇ VE ÖNERİLER 113

5.1 SONUÇLAR.....113

5.2 ÖNERİLER.....117

KAYNAKÇA119

EKLER 123

EK 1: Bilişim Teknolojileri Bölümü Gereksinim Çözümlemesi..... 123

EK 2: Fotoğrafçılık Bölümü Gereksinim Çözümlemesi.....128

EK 3: Giyim Bölümü Gereksinim Çözümlemesi.....133

EK 4: İmam Hatip Bölümü Gereksinim Çözümlemesi.....138

EK 5: Muhasebe Bölümü Gereksinim Çözümlemesi.....143

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1: Dizgesel Süreç Şeması

Şekil 2: İngilizce Öğretim Ağacı

Şekil 3: Özel amaçlı İngilizcede öğrenen merkezli yaklaşımın ana hatları

Şekil 4: Özel Amaçlı İngilizce Ders tasarımını etkileyen etmenler

Şekil 5: Kaygı Çarpanı

Şekil 6: Anket Geliştirme Süreci

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1: Araştırmaya Katılan Öğrencilerin cinsiyetleri

Tablo 2: Araştırmaya Katılan Öğrenci Sayıları

Tablo 3: Sınıflara göre öğrenci sayıları

Tablo 4: Grupların “Bölümünüzü kendi isteğiniz ile mi seçtiniz?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı.

Tablo 5: Grupların “İngilizce öğrenmeye istekli misiniz?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı.

Tablo 6: Grupların “İngilizce öğrenmenin hayatınızı kolaylaştıracağına inanıyor musunuz?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı.

Tablo 7: Grupların “İngilizce bilmenin mesleğinize katkı sağlayacağını düşünüyor musunuz?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı.

Tablo 8: Grupların “İngilizce bilmenin mesleğinize katkı sağlayacağını düşünüyor musunuz?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı.

Tablo 9: Grupların “Gelecekte İngilizcenin öneminin artacağına inanıyor musunuz?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı.

Tablo 10: Grupların “Genel İngilizce mi yoksa özel amaçlı İngilizce mi öğrenmek istersiniz?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı.

Tablo 11: Grupların “Genel İngilizce mi yoksa özel amaçlı İngilizce mi öğrenmek istersiniz?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı.

Tablo 12: Grupların “İngilizce öğrenmek size ne kazandıracak?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı.

Tablo 13: Grupların “İngilizce öğrenme amacınız nedir?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı.

Tablo 14: Grupların “Hangi konuda iletişim kurmak için İngilizceyi öğrenmek istiyorsunuz?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı.

Tablo 15: Öğrencilerin “Gelecekte, İngilizceyi ne tür bir iletişim kanalıyla kullanacağınızı düşünüyorsunuz?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı.

Tablo 16: Öğrencilerin “Gelecekte, İngilizceyi daha çok hangi şekli ile kullanacağınızı düşünüyorsunuz?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı.

Tablo 17: Öğrencilerin “Gelecekte, hangi sıklıkla çeviri yapmanız gerekeceğini düşünüyorsunuz?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı.

Tablo 18: Öğrencilerin “Daha çok hangi dilden hangi dile çeviri yapmanız gerekeceğini düşünüyorsunuz?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı.

Tablo 19: Öğrencilerin “Hangi tür metinleri çevirmeniz gerekeceğini düşünüyorsunuz?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı.

Tablo 20: Öğrencilerin “İngilizcenin kullanımı ile ilgili hangi sorunlarla karşılaşacağınızı düşünüyorsunuz?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı

Tablo 21: Grupların “Meslek yaşamınızda İngilizceyi kullanmaya yönelik becerilerden hangisine daha çok gereksinim duyacağınızı düşünüyorsunuz?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı.

Tablo 22: Grupların “Meslek yaşamınız boyunca hangi sıklıkla İngilizce bilgisine gereksinim duyacağınızı düşünüyorsunuz?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı.

Tablo 23: Grupların “Meslek yaşamınız boyunca hangi sıklıkla İngilizce bilgisine gereksinim duyacağınızı düşünüyorsunuz?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı.

Tablo 24: Öğrencilerin “Meslek yaşantınız boyunca, hangi düzeyde İngilizce bilgisinin yeterli olacağını düşünüyorsunuz?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı.

Tablo 25: Öğrencilerin “Meslek yaşantınızda, İngilizceyi daha çok kimlerle kullanacağınızı düşünüyorsunuz?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı.

Tablo 26: Öğrencilerin “Meslek yaşantınızda, İngilizceyi aşağıdaki ortamların hangisinde daha çok kullanacağınızı düşünüyorsunuz?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı.

Tablo 27: Öğrencilerin “Meslek yaşantınızda, İngilizceyi daha çok hangi yaş gruplarıyla kullanacağınızı düşünüyorsunuz?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı.

Tablo 28: Öğrencilerin “Meslek yaşantınızda, aşağıdaki cümle yapılarından en çok hangisi ile karşılaşacağınızı düşünüyorsunuz?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı.

Tablo 29: Öğrencilerin “Meslek yaşamınızda, daha başarılı olmanız için özel amaçlı İngilizce öğreniminin gerekli olduğunu düşünüyor musunuz?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı.

Tablo 30:. Öğrencilerin “Meslek yaşamınızda, daha başarılı olmanız için özel amaçlı İngilizce öğreniminin gerekli olduğunu düşünüyor musunuz?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı.

Tablo 31: Öğrencilerin “İngilizce derslerinde, mesleğinizi ilgilendiren konuların yer aldığı okuma, yazma, dinleme ve konuşma etkinlikleri yapılmasını ister misiniz?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı.

Tablo 32: Öğrencilerin “İngilizce derslerinde, bilişim teknolojileri alanını ilgilendiren konuların yer aldığı okuma, yazma, dinleme ve konuşma etkinlikleri yapılmasını ister misiniz?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı.

Tablo 33: Öğrencilerin “Bölümünüz ile ilgili İngilizce yazı yada makaleler okur musunuz?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı.

Tablo 34: Öğrencilerin “Bölümünüz ile ilgili güncel yabancı yayınları takip etmek hoşunuza gider mi?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı.

Tablo 35: Öğrencilerin “Meslek yaşamınızda daha başarılı olabilmek için amaçlarınıza, gereksinimlerinize ve isteklerinize uygun olarak hazırlanan, mesleğinizde gereksinim duyacağınız kelime dağarcığını da içinde barındıran okuma etkinlikleri yapmanın gerekli olduğunu düşünüyor musunuz?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı.

Tablo 36: Öğrencilerin “Meslek yaşamınızda daha başarılı olabilmek için amaçlarınıza, gereksinimlerinize ve isteklerinize uygun olarak hazırlanan, mesleğinizde gereksinim duyacağınız kelime dağarcığını da içinde barındıran okuma etkinlikleri yapmanın gerekli olduğunu düşünüyor musunuz?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı.

Tablo 37: Öğrencilerin “Haftalık İngilizce ders saatlerinin dağılımının nasıl olmasını istersiniz?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı.

Tablo 38: Öğrencilerin “Haftalık İngilizce ders saatlerinin dağılımının nasıl olmasını istersiniz?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı.

Tablo 39: Öğrencilerin “Mesleğinizde size gerekebilecek okuma becerilerinin yanı sıra aşağıdaki becerilerden hangilerini edinmek istersiniz?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı.

Tablo 40: Öğrencilerin “İngilizce derslerinde bölümünüz ile ilgili yapacağınız okuma etkinliklerinin, sizi mesleki alanda geliştireceğine inanıyor musunuz?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı.

Tablo 41: Öğrencilerin “İngilizce derslerinde bölümünüz ile ilgili yapacağınız okuma etkinliklerinin, sizi mesleki alanda geliştireceğine inanıyor musunuz?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı.

Tablo 42: Öğrencilerin “Mesleğinizde sık kullanılan kavramların İngilizce karşılıklarını bilmenin sizin için faydalı olacağını düşünüyor musunuz?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı.

Tablo 43: Öğrencilerin “Mesleğinizde sık kullanılan kavramların İngilizce karşılıklarını bilmenin sizin için faydalı olacağını düşünüyor musunuz?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı.

Tablo 44: “İngilizce bilmenin mesleğinize katkı sağlayacağını düşünüyor musunuz?” sorusunun diğer sorular ile incelenmesi.

Tablo 45: “İngilizce bilmenin mesleğinize katkı sağlayacağını düşünüyor musunuz?” sorusunun diğer sorular ile incelenmesi.

GRAFİKLER LİSTESİ

Grafik 1: Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Cinsiyetleri

Grafik 2: Araştırmaya Katılan Öğrenci Sayıları

Grafik 3: Sınıflara göre öğrenci sayıları

Grafik 4: Grupların “Bölümünüzü kendi isteğiniz ile mi seçtiniz?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı.

Grafik 5: Grupların “İngilizce öğrenmeye istekli misiniz?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı.

Grafik 6: Grupların “İngilizce öğrenmenin hayatınızı kolaylaştıracağına inanıyor musunuz?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı.

Grafik 7: Grupların “İngilizce bilmenin mesleğinize katkı sağlayacağını düşünüyor musunuz?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı.

Grafik 8: Grupların “İngilizce bilmenin mesleğinize katkı sağlayacağını düşünüyor musunuz?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı.

Grafik 9: Grupların “Gelecekte İngilizcenin öneminin artacağına inanıyor musunuz?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı.

Grafik 10: Grupların “Genel İngilizce mi yoksa özel amaçlı İngilizce mi öğrenmek istersiniz?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı.

Grafik 11: Öğrencilerin “Genel İngilizce mi yoksa özel amaçlı İngilizce mi öğrenmek istersiniz?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı.

Grafik 12: Öğrencilerin “İngilizce öğrenmek size ne kazandıracak?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı.

Grafik 13: Öğrencilerin “İngilizce öğrenme amacınız nedir?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı.

Grafik 14: Öğrencilerin “Hangi konuda iletişim kurmak için İngilizceyi öğrenmek istiyorsunuz?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı.

Grafik 15: Öğrencilerin “Gelecekte, İngilizceyi ne tür bir iletişim kanalıyla kullanacağınızı düşünüyorsunuz?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı.

Grafik 16: Öğrencilerin “Gelecekte, İngilizceyi daha çok hangi şekli ile kullanacağınızı düşünüyorsunuz?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı.

Grafik 17: Öğrencilerin “Gelecekte, hangi sıklıkla çeviri yapmanız gerekeceğini düşünüyorsunuz?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı.

Grafik 18: Öğrencilerin “Daha çok hangi dilden hangi dile çeviri yapmanız gerekeceğini düşünüyorsunuz?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı.

Grafik 19: Öğrencilerin “Hangi tür metinleri çevirmeniz gerekeceğini düşünüyorsunuz?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı.

Grafik 20: Öğrencilerin “İngilizcenin kullanımı ile ilgili hangi sorunlarla karşılaşacağınızı düşünüyorsunuz?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı.

Grafik 21: Öğrencilerin “Meslek yaşamınızda İngilizceyi kullanmaya yönelik becerilerden hangisine daha çok gereksinim duyacağınızı düşünüyorsunuz?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı.

Grafik 22: Öğrencilerin “Meslek yaşamınız boyunca hangi sıklıkla İngilizce bilgisine gereksinim duyacağınızı düşünüyorsunuz?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı.

Grafik 23: Öğrencilerin “Meslek yaşamınız boyunca hangi sıklıkla İngilizce bilgisine gereksinim duyacağınızı düşünüyorsunuz?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı.

Grafik 24: Öğrencilerin “Meslek yaşantınız boyunca, hangi düzeyde İngilizce bilgisinin yeterli olacağını düşünüyorsunuz?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı.

Grafik 25: Öğrencilerin “Meslek yaşantınızda, İngilizceyi daha çok kimlerle kullanacağınızı düşünüyorsunuz?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı.

Grafik 26: Öğrencilerin “Meslek yaşantınızda, İngilizceyi aşağıdaki ortamların hangisinde daha çok kullanacağınızı düşünüyorsunuz?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı.

Grafik 27: Öğrencilerin “Meslek yaşantınızda, İngilizceyi daha çok hangi yaş gruplarıyla kullanacağınızı düşünüyorsunuz?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı.

Grafik 28: Öğrencilerin “Meslek yaşantınızda, aşağıdaki cümle yapılarından en çok hangisi ile karşılaşacağınızı düşünüyorsunuz?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı.

Grafik 29: Öğrencilerin “Meslek yaşamınızda, daha başarılı olmanız için özel amaçlı İngilizce öğreniminin gerekli olduğunu düşünüyor musunuz?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı.

Grafik 30: Öğrencilerin “Meslek yaşamınızda, daha başarılı olmanız için özel amaçlı İngilizce öğreniminin gerekli olduğunu düşünüyor musunuz?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı.

Grafik 31: Öğrencilerin “İngilizce derslerinde, mesleğinizi ilgilendiren konuların yer aldığı okuma, yazma, dinleme ve konuşma etkinlikleri yapılmasını ister misiniz?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı.

Grafik 32: Öğrencilerin “İngilizce derslerinde, bilişim teknolojileri alanını ilgilendiren konuların yer aldığı okuma, yazma, dinleme ve konuşma etkinlikleri yapılmasını ister misiniz?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı.

Grafik 33: Öğrencilerin “Bölümünüz ile ilgili İngilizce yazı yada makaleler okur musunuz?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı.

Grafik 34: Öğrencilerin “Bölümünüz ile ilgili güncel yabancı yayınları takip etmek hoşunuza gider mi?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı.

Grafik 35: Öğrencilerin “Meslek yaşamınızda daha başarılı olabilmek için amaçlarınıza, gereksinimlerinize ve isteklerinize uygun olarak hazırlanan, mesleğinizde gereksinim

duyacağınız kelime dağarcığını da içinde barındıran okuma etkinlikleri yapmanın gerekli olduğunu düşünüyor musunuz?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı.

Grafik 36: Öğrencilerin “Meslek yaşamınızda daha başarılı olabilmek için amaçlarınıza, gereksinimlerinize ve isteklerinize uygun olarak hazırlanan, mesleğinizde gereksinim duyacağınız kelime dağarcığını da içinde barındıran okuma etkinlikleri yapmanın gerekli olduğunu düşünüyor musunuz?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı.

Grafik 37: Öğrencilerin “Haftalık İngilizce ders saatlerinin dağılımının nasıl olmasını istersiniz?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı.

Grafik 38: Öğrencilerin “Haftalık İngilizce ders saatlerinin dağılımının nasıl olmasını istersiniz?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı.

Grafik 39: Öğrencilerin “Mesleğinizde size gerekebilecek okuma becerilerinin yanı sıra aşağıdaki becerilerden hangilerini edinmek istersiniz?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı.

Grafik 40: Öğrencilerin “İngilizce derslerinde bölümünüz ile ilgili yapacağınız okuma etkinliklerinin, sizi mesleki alanda geliştireceğine inanıyor musunuz?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı.

Grafik 41: Öğrencilerin “İngilizce derslerinde bölümünüz ile ilgili yapacağınız okuma etkinliklerinin, sizi mesleki alanda geliştireceğine inanıyor musunuz?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı.

Grafik 42: Öğrencilerin “Mesleğinizde sık kullanılan kavramların İngilizce karşılıklarını bilmenin sizin için faydalı olacağını düşünüyor musunuz?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı.

Grafik 43: Öğrencilerin “Mesleğinizde sık kullanılan kavramların İngilizce karşılıklarını bilmenin sizin için faydalı olacağını düşünüyor musunuz?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı.

BÖLÜM I

GİRİŞ

1.1 TEZİN KONUSU

Bu tez, Zonguldak ili Çaycuma ilçesi Çaycuma Çok Programlı Lisesi, İstanbul ili Küçükçekmece ilçesi Halkalı İMKB Kız Teknik ve Meslek Lisesi ve İstanbul ili Esenyurt ilçesi Halil Akkanat Çok Programlı Lisesi'nde eğitim alan 10., 11. ve 12. sınıf öğrencilerinin meslek alanlarına göre yabancı dil öğrenme gereksinimlerinin çözümlenmesine ve bu çözümlemenin sunduğu bilgiye dayalı olarak gerçekleştirilecek Özel amaçlı İngilizce Öğretimi önerilerine ilişkindir.

1.2 TEZİN AMACI

Bu çalışmanın amacı, mesleki alan tercihinde bulunmuş öğrencilerin yabancı dil (İngilizce) öğrenme gereksinimlerini çözümleyerek bu çözümlemenin sunduğu bilgi çerçevesinde Özel Amaçlı İngilizce Öğretimi yoluyla alanlarına yönelik İngilizce öğretimi yapmanın yararlı olup olmayacağını tartışmaktır.

Bu araştırmanın yanıtlamaya çalıştığı sorular şunlardır:

1. Mesleki alan tercihinde bulunmuş meslek lisesi öğrencilerinin genel İngilizce bilme ve öğrenme konusundaki gereksinimleri ve görüşleri nelerdir?

2. Mesleki alan tercihinde bulunmuş meslek lisesi öğrencilerinin Özel Amaçlı İngilizce bilme ve öğrenme konusundaki gereksinimleri ve görüşleri nelerdir?

1.3 TEZİN ÖNEMİ

İngilizcenin kullanım alanının daha da geliştiği günümüzde, meslek liselerindeki öğrenciler için İngilizce öğreniminin oldukça önemli olduğu düşünülmektedir. Meslek lisesi öğrencilerinin, üniversitelerin meslekleriyle ilgili bölümlerini kazanmaları durumunda, meslekleriyle ilgili dünyadaki bilgi kaynaklarını takip edebilmeleri için, eğitim dillerinin yanı sıra ikinci bir dil öğrenmeleri de zorunlu hale gelmiştir. İyi bir meslek eğitimi önemli olmakla birlikte, bu öğrenciler bir ya da daha fazla yabancı dil bilgisi edinerek geleceğin başarılı çalışanları olarak topluma faydalı kişiler haline geleceklerdir. Bu anlamda mesleki bilginin yanı sıra bilgiye kaynağından ulaşmak, bilgiyi dünyaya dünya dillerinden aktarmak ve dünya ile iletişim sağlayabilmek açısından yabancı dilin önemi büyüktür. Yabancı dil bilmenin, kültürlerarası bilinci de geliştireceği düşünüldüğünde, bu öğrencilerin gelecekte mesleklerinde daha başarılı ve yeterli olabilmeleri, üstün niteliklere sahip olmaları, meslekleriyle ilgili gelişmeleri yakından takip edebilmeleri ve gerektiğinde yabancı dilde iletişim kurabilmeleri için, İngilizce bilgilerini mümkün olabildiğince geliştirmeleri ve yabancı dil yeterliklerini artırmaları gerekmektedir.

Ayrıca alanlara yönelik çalışmaların anadilde yazılmaması durumunda gerçekleştirilen yeniliklerin anlaşılması, araştırmacılar tarafından gerçekleştirilen güncel araştırmaların ve kökenlerin araştırılabilmesi veya takip edilebilmesi için alana özgü terimlerin de

bilinmesi gerekmektedir. Bu sayede öğrenciler alanlarında daha başarılı olabilir ve kendilerini sürekli geliştirme imkânı bulurlar. Kaldı ki bir mesleğin özü ve mantığı anlaşılmadan, neden ve nasılları sorgulanmadan, mesleğin ayrıntısına inilmeden o alanda başarılı olmanın, yetkin hale gelmenin ve gelişmenin son derece zor olduğu görünmektedir.

Ülkemizde üniversitelerin yabancı dil ağırlıklı bölümleri en çok tercih edilen bölümler arasındadır. Ayrıca pek çok üniversite, mesleki ve teknik eğitim veren bölümlerinde ya “İngilizce Destekli Türkçe Eğitim”e ya da “Teknik İngilizce” derslerine yer vermektedir. Bu derslerde okutulan ders kitapları, meslek derslerine temel oluşturan terim ve deyimlerin kazandırılmasını amaçlamakta, bunun yanı sıra iş ve referans mektuplarına ait örnekler içermektedir. Tüm bunlar göz önüne alındığında, mesleki bir alan seçmiş lise öğrencilerinin, bu tür temel kavramları öğrenmeleri ve üst düzey eğitim için hazır hale gelmeleri oldukça önemlidir. Özellikle Bilişim ve Fotoğrafçılık bölümü öğrencilerinin kullandığı elektronik aygıtlar ele alındığında, kullanım kılavuzları ya da özgün kaynaklar daha da önem kazanmaktadır. Bu alanları seçmiş öğrencilerin aygıtlar kullanabilmesi ve sorunlara çözüm üretebilmeleri için yabancı kaynaklı terimleri bilmeleri son derece önemlidir.

Yabancı dil öğretimi alanyazınında, alan bilgisinin ve yabancı dilin birlikte öğretimini hedefleyen pek çok araştırma ve uygulamalı çalışma yapılmıştır. Bu araştırma ve çalışmaların, gereksinimlere yönelik yabancı dil eğitimi içeren Özel Amaçlı İngilizce öğretimi ve Özel Amaçlı İngilizcenin alt alanı olan ve içerik ve yabancı dil

bilgisinin bir arada verilmesi temeline dayanan İçeriğe Dayalı Dil Öğretimi çerçevesinde gerçekleştirildiği görölmektedir.

Özel Amaçlı İngilizce öğretimine yönelik olarak Hutchinson ve Waters, Dudley-Evans ve Diken'in çalışmaları örnek gösterilebilir.

Hutchinson ve Waters (2004), Özel Amaçlı İngilizce'nin kökeni ve gelişimi ile ilgili çalışmalar yapmışlardır. Dersleri, öğrencilerin gereksinimlerine göre tasarlamış, kullanılacak ders araç-gereçlerini ve öğretim yöntemlerini bu derslere göre uyarlamışlardır.

Dudley-Evans ve John (1998), çalışmalarında Özel Amaçlı İngilizce'nin kuramsal temelleri ve uygulamayı birlikte ele almışlar ve farklı ülkelerde çalışmalarını yürütmüşlerdir. Okuma, dinleme, konuşma ve yazma becerilerini ayrı ayrı ele alarak ders tasarımını geliştirmiş ve bunu sınıf ortamına taşımışlardır.

Diken (2006), yaptığı çalışmada, Özel Amaçlı İngilizce üzerinde durmuş, uygulanmakta olan İngilizce öğretim programındaki eksikliklerin belirlenmesi, alana yönelik iletişimsel gereksinimlerin çözümlenmesini amaçlamıştır.

İçeriğe dayalı dil öğrenme alanında ise Richards ve Rodgers (2001), eğitim programı hazırlanmasında içeriğin rolü, bu yöntemin izlenmesinde öğretmen, öğrencilerin ve eğitim programının rolleri, öğrenme ve öğretme aktiviteleri, içeriğe dayalı dil öğretimindeki çağdaş örnekler üzerinde durmuşlardır.

Stryker ve Leaver (1997) ise, içeriğe dayalı dil öğrenme yönteminin sınıflarda kullanımı, örnek ders işleyişleri, düzeylere göre içerik öğretimi üzerinde durarak başlangıç, orta ve ileri düzeydeki öğrencilere yabancı dil öğretiminde içerik temelli dersler uygulamış ve incelemişlerdir.

Brinton (2001) çalışmasında, İçeriğe Dayalı Dil Öğrenme'nin ilkeleri üzerinde durmuş, öğrencilerin yaşamlarına, ilgilerine ve akademik hedeflerine bu öğretim yolunun sınıflarda uygulanmasına odaklanmıştır.

Celce-Murcia (2001), İçeriğe Dayalı Dil Öğrenme'nin modelleri üzerine çalışmalar yapmış ve bu öğretim yolunun üzerinde durmuştur.

Richards ve Rodgers (2001), öğretmenlerin, öğrencilerin dil gereksinimleri üzerinde durmuş, öğrenci gereksinimlerini saptayarak bu gereksinimlere karşılık vermeye çalışmışlardır.

Sözelimi Sert (2002), yabancı dil öğretiminde gereksinim çözümlemesi üzerinde çalışmalar yapmıştır. Çalışmasını meslek lisesi öğrencileriyle gerçekleştiren Sert, Özel Amaçlı İngilizce Öğretiminden faydalanmıştır.

Alanyazındaki çalışmalar göz önüne alındığında, alan seçimin yapmış öğrencilerin amaçlarına uygun eğitim vermenin gerekliliği ortaya çıkmaktadır. Özellikle mesleki alan seçimini yapmış öğrencilerin, alanlarında yeterli duruma gelebilmeleri, daha

başarılı olabilmeleri ve kendilerini geliştirebilmeleri için İçeriğe Dayalı Dil Öğrenme ile eğitim almaları ve özellikle Özel Amaçlı İngilizce öğretimi yapılması gerektiği yapılan çalışmalarda vurgulanmıştır. Gerek Özel Amaçlı İngilizce öğretiminde gerekse İçeriğe Dayalı Dil Öğretiminde eğitim programlarının tasarlanmasında öğrencilerin gereksinimlerinin belirlenmesi ve buna dayalı olarak program hazırlanması öne çıkan yönlerden biridir. Bu çerçevede eğitim program hazırlanmasında gereksinim çözümlemesinin bir ön koşul olduğunu ortaya koyan ve buna yönelik önerilerin sunulduğu pek çok çalışma gerçekleştirilmiştir.

Gereksinim çözümlemesi, İngilizce öğretim programlarının, öğrencilerin amaç ve gereksinimleri doğrultusunda tasarlanabilmesi için öğrenci, öğretmen ve yöneticilerin ya da ilgili bireylerin gibi ilgili kişilerin görüşlerinin alınıp değerlendirildiği süreçtir.

Gereksinim çözümlemesinin, dil öğretim programı tasarımında program geliştirmeciler tarafından kullanılması gerektiğini savunan Diken (2006), yaptığı çalışmada gereksinim çözümlemesini kullanmış, ardından özel amaçlı yabancı dil (İngilizce) öğretimi uygulamıştır. Araştırma bulgularında, dil öğretim programı tasarlanırken öncelikli olarak hedeflerin ve amaçların belirlenmesinde öğrencilerin gereksinimleri ve amaçlarının göz önünde bulundurulması gerektiğini ortaya koymuştur.

Özet olarak alanyazınında gereksinim çözümlemesi ve Özel Amaçlı İngilizceyi ayrı ayrı ele alan pek çok çalışma yapılmış, mesleki alan tercihi yapmış olan öğrencilere yönelik çeşitli bulgular ve çalışma önerileri sunulmuştur.

Bu çalışma, meslek liselerinde okuyan öğrencilerin alanlarına göre gereksinimlerinin çözümlenmesine ve çözümleme verilerine dayalı olarak Özel Amaçlı İngilizce öğretimi önerileri sunulmasına ilişkindir.

Bu araştırmanın sonuçlarının, öncelikle program hazırlamanın gerekliliğine ilişkin veri sunacağı, sonra meslek liselerinde yabancı dil öğretmeni olarak görev yapan öğretmenlere araç geliştirme konusunda yol gösterici olacağı ve bundan sonra yapılacak olan araştırmalara rehberlik edebileceği umulmaktadır.

1.4 ARAŞTIRMANIN SAYILTI LARI

1. Gereksinim çözümlemesinin, Özel Amaçlı İngilizcenin yordayıcısı olduğu varsayılmıştır.
2. Araştırmaya katılan öğrencilerin anket sorularını dürüst ve içten yanıtladıkları varsayılmıştır.

1.5 ARAŞTIRMANIN SINIRLI KLARI

Bu araştırma Zonguldak ili Çaycuma ilçesi Çaycuma Çok Programlı Lisesi, İstanbul ili Küçükçekmece ilçesi Halkalı İMKB Kız Teknik ve Meslek Lisesi ve İstanbul ili Esenyurt ilçesi Halil Akkanat Çok Programlı Lisesi'nin 10,11 ve 12. sınıf öğrencileri ile 2009-2010 eğitim-öğretim yılında gerçekleştirilmiştir.

BÖLÜM II

KURAMSAL TEMELLER

2.1 ÖZEL AMAÇLI İNGİLİZCE

Bu bölümde Özel Amaçlı İngilizcenin etkin bir tanımını yapmak amaçlanmıştır. Bunu yaparken “Özel Amaçlı İngilizce Nedir?” sorusunu yanıtlamaktan çok, süreç içinde yanıtın ortaya çıkmasını sağlamak amaçlanmıştır.

İngilizce öğretiminde Özel Amaçlı İngilizcenin önemi her geçen gün artmaktadır. Kuramsal açıdan ve uygulama açısından gelişimsel sıralamalara da ileriki bölümlerde değinilecektir.

2.1.1 Özel Amaçlı İngilizcenin Kökeni

Özel Amaçlı İngilizce, planlanmış olmayan, eğilimler sonucu ortaya çıkan bir olgudur. Bu eğilimler, dünyanın pek çok yerinde farklı şekillerde ortaya çıkmıştır.

II. Dünya Savaşı’nın sona ermesiyle bilimsel, teknolojik ve ekonomik alanlarda pek çok değişme ve gelişme olmuştur. Bu gelişmelerle teknoloji ve ticaret iki hakim güç haline gelmiştir. Bu iki alanda aralıksız devam eden gelişmeler, uluslar arası bir dile olan gereksinimi ortaya çıkarmıştır. Savaş sonrası ABD’nin ekonomik gücü ve daha pek çok neden, İngilizcenin öne çıkmasına neden olmuştur. İnsanların İngilizce öğrenmesi keyfi bir durum olmaktan çıkmış, teknolojik ve ticari gelişmelerde uluslararası yayılma göstermiştir. Bunun sonucunda bir dil biliyor olmak, donanımlı bir eğitim alındığının işareti olmuştur. İşadamları ve işkadınları ürünlerini satabilmek için, teknisyenler kullanım kılavuzlarını okuyup anlayabilmek için, doktorlar kendi

alanlarındaki gelişmeleri takip edebilmek için, öğrenciler de seçtikleri alanda kendilerini geliştirebilmek, kitap ve güncel yayınları takip edebilmek için İngilizce öğrenme gereksinimi duymuşlardır.

1- Özel gereksinimler nedeniyle İngilizceye olan talep ve dile verilen önem giderek artmıştır.

2- Dil öğretimi alanında iletişim olgusu üzerinde durulmaya başlanmıştır.

3- Geleneksel yaklaşımda dilbilimin amacı, dilin kurallarını ve dilbilgisel kullanımları tanımlamaktır. Çünkü konuşma ve yazma dili arasında bağlamsal olarak pek çok farklılık vardır. Bu durum, öğrenenlerin amaçlarına yönelik İngilizce eğitimi beraberinde getirmiştir. Eğer bir dil, kullanım durumuna göre farklılık gösteriyorsa, özel kullanımlar ve yapılar derslerin temelini oluşturmalıdır görüşü öne çıkmıştır.

Alana yönelik İngilizce çalışmaları, 1970'lerin başında yayınlanan makalelerle çeşitlenmiştir. Özellikle bilim ve teknoloji alanında çalışmalar yapılmıştır. Bunun yanı sıra doktor-hasta iletişimi üzerine de çözümler yapılmıştır. Böylelikle, belirli bir grup tarafından, belirli bir alanda duyulan İngilizce ihtiyacı, Özel Amaçlı İngilizcenin temelini oluşturmada rehberlik etmiştir.

Eğitimdeki gelişmeler, öğrencilerin öğrenme amaçlarını temel almıştır. Öğrenciler, öğrenmeye karşı güdülenmelerini sağlayan ve öğrenmenin etkinliğini artıran ilgi ve gereksinimlerine göre farklılık göstermektedir. Bunun sonucunda dersler, öğrencilerin gereksinim ve ilgileriyle ilişkili hale getirilmiştir. Belirli bir alanı seçmiş öğrencilere, seçtikleri alanla ilgili yabancı dil eğitimi verilmeye başlanmıştır. Dersler tasarlanırken

öğrencilerin daha iyi ve hızlı öğrenmesini sağlamak amacıyla, gereksinimleri ile ilgili alanlar üzerinde durulmuştur. Bu da, belirli bir alana yönelik İngilizce talebinin artmasına neden olmuştur.

2.1.2 Özel Amaçlı İngilizcenin Gelişimi

İlk olarak Özel Amaçlı İngilizcenin evrensel tek tip bir olgu olmadığı belirtilmelidir. Yani Özel Amaçlı İngilizce farklı ülkelerde, farklı hızlarda gelişmiştir.

Özel Amaçlı İngilizcenin gelişimine katkı sağlayan önemli alanlar vardır. Bunlardan en çok bilineni Bilim ve Teknoloji içerikli İngilizcedir. Bilim ve Teknoloji İngilizcesi, Özel Amaçlı İngilizcenin öncüsü olarak görülmektedir. Özel Amaçlı İngilizcenin gelişiminde dizge çözümlemesi söz bilimsel çözümleme ve söylem çözümlemesi hedef durum çözümlemesi kavramları öne çıkmaktadır.

a. Dizge Çözümlemesi

Çözümlemenin amacı, dizgeler arasındaki dilbilgisel ve anlamsal özellikleri tanımlamak ve farklılıkları saptamaktır. Bu özellikler tanımlandıktan sonra, dilbilimsel özelliklere uygun öğretim araç gereçleri eğitim programındaki yerini almıştır.

Ayrıca belirli bir alanla ilgili hazırlanmış eğitim programlarına uygulanan dizge çözümlemeleri, zaman yapıları, edilgen tümce yapıları ve bileşik isimler gibi dilbilgisel öğelerde ufak farklar olduğunu ortaya koymuştur. Eğitsel olarak yapılan

dizge çözümlemeleri, Özel Amaçlı İngilizce derslerinin öğrenci gereksinimlerine göre tasarlanmasına olanak sağlamıştır. Öğrenci gereksinimlerine göre hazırlanan eğitim programları, alansal çalışmalara öncelik vermiş, öğrencilerin daha az karşılaşacağı yapıları ikinci plana atmıştır. Örneğin Ewer ve Hughes-Davies (1971), belirli bir alandaki öğrencilerin okuyacağı metinlerin dillerini ve okul kitaplarında yer alan genel metinlerin dillerini karşılaştırmışlardır. Bu çalışmaların sonucunda, okul kitaplarında yer alan metinlerin, alana yönelik metinlerde kullanılan yapıları (edilgen yapılar, bileşik isimler, şartlı tümceler gibi) göz ardı ettiği sonucuna varılmıştır. Özel Amaçlı İngilizce, bu tür yapılara öncelik kazanmıştır.

b. Sözbilimsel Çözümleme ve Söylem Çözümlemesi

Dizgelerin çözümlemesine dayalı eğitim programının pek çok eksiği olmasına rağmen, bu eğitim programları dünyadaki dilbilimsel alanda hızla gelişmektedir. Gelişimin ilk bölümünü tümceler, ikinci bölümünü ise söylemsel alanın veya dizge çözümlemesinin yapıldığı tümceler oluşturmaktadır (Hutchinson ve Waters, 2004: 10).

Dizge çözümlemesi, başlangıçta tümcelerin dilbilgisel yapılarına odaklanmaktayken sonraları bunun yerini söylem özellikleri almıştır. Ayrıca dizge çözümlemesi, söylemin anlam üretmede nasıl kullanıldığı ve cümlelerin nasıl bir araya geldiğini anlamaya odaklanmaktadır. Araştırmalar, metinde bir araya gelen yapılar ve bu yapıların işaret ettiği anlamlarla ilgilenmektedir. Tüm bu yapılar, Özel Amaçlı İngilizce eğitim programını şekillendirmektedir (Hutchinson ve Waters, 2004: 10).

Trimble'ın (1985) aktardığı şema bu yaklaşımı net bir şekilde örneklemektedir.

Düzyey	Düzyeyin Tanımı
A. Söylemin Amacı	ÖRNEKLER: 1. Araştırmayı ayrıntılandırma 2. Tavsiyelerde bulunma 3. Yeni kuramlar ortaya atma 4. Yeni türler ortaya atma
B. A'da belirtilen amaçları geliştirecek genel dizgesel işlevler	ÖRNEKLER: 1. Amacı saptama 2. Eski araştırmaları raporlama 3. Sorunu saptama 4. Araştırmada kullanılacak araç-gereci a. Tanımlama b. Kullanma 5. Araştırma ilkeleri hakkında bilgi verme
C. A'da belirtilen amaçları geliştirecek Özel Dizgisel İşlevler	ÖRNEKLER: 1. Açıklama: fiziksel, yapısal ve süreçsel 2. Tanımlama 3. Sınıflandırma 4. Yönlendirme 5. Görsel-sözel ilişki
D. C seviyesindeki bölümler içinde ve arasında birlik sağlayan dizgesel yöntemler	ÖRNEKLER: I. Düzenler 1. Zaman düzeni 2. Yer düzeni 3. Sebep ve sonuçlar II. Desenler 1. Sebep ve sonuçlar 2. Önem sırası 3. Karşılaştırma ve zıtlıklar 4. Kıyas 5. Numuneler 6. Örnekleme

Şekil 1: Dizgesel Süreç Şeması (Hutchinson ve Waters, 2004)

Tüm bunlardan anlaşılacağı gibi, metin düzenlemede sözbilime ait desenler, özel alanlar arasında önemli farklılıklar gösterir. Örneğin bilimsel bir metindeki sözbilimsel yapılarla mesleki bir metindeki sözbilimsel yapılar birbirinden farklıdır. Fakat farklı alanlara da yazılmış metinlerin genel olarak ortak söylemlere sahip olabileceği de göz ardı edilmemelidir.

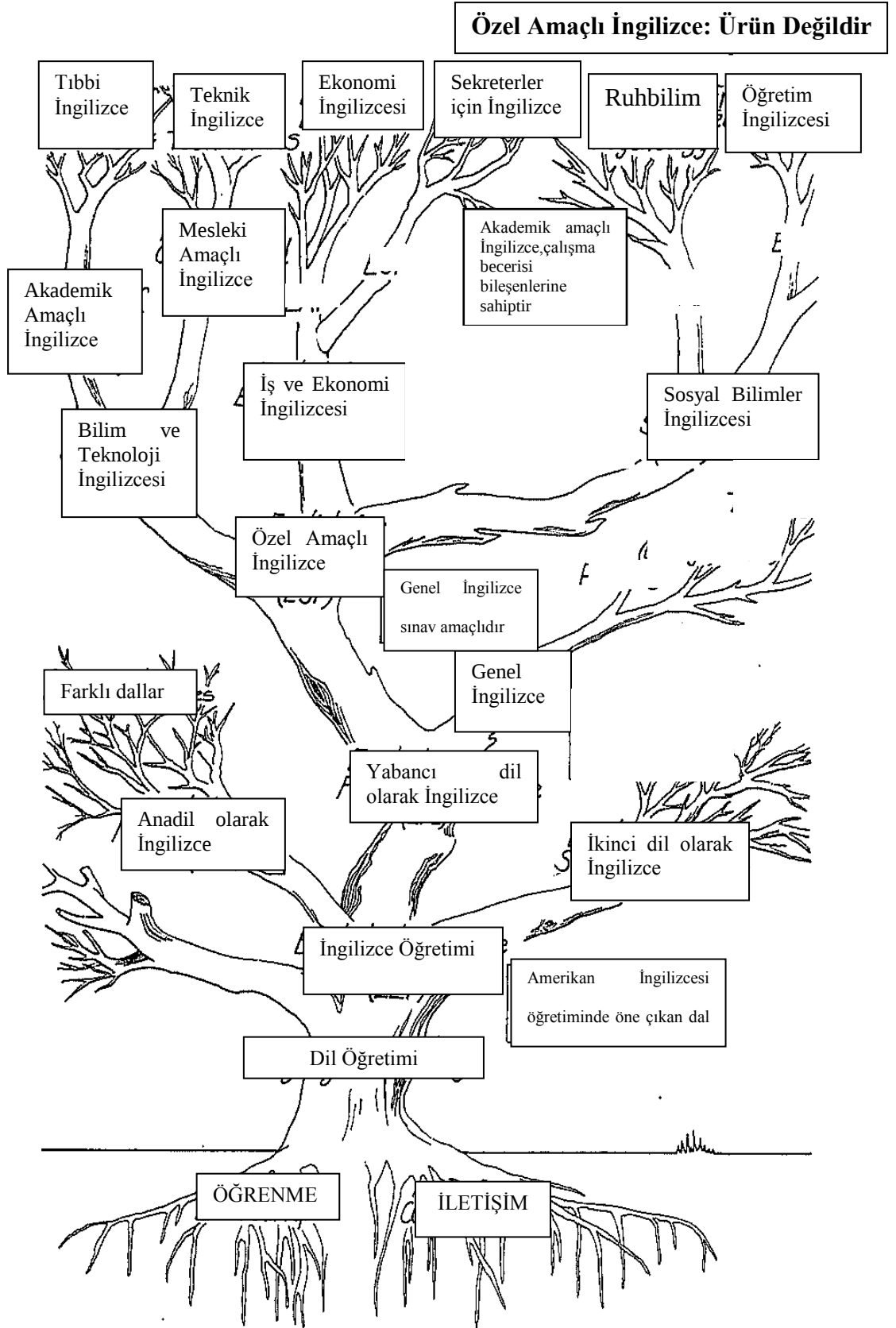
Burada amaç, var olan bilgileri alıp, bu bilgileri öğrencilerin öğrenme gereksinimlerinden yola çıkarak daha belirgin temellere oturtmaktır. Özel Amaçlı İngilizce derslerinin amacı da, öğrencilerin hedeflenen duruma ulaşmasını sağlamak ve duruma uygun dilbilimsel özelliklerin daha net çözümlemesini yapabilmektir. Tanımlanmış özellikler, Özel Amaçlı İngilizce derslerinin eğitim programını şekillendirecektir. Bu süre, “Gereksinim Çözümlemesi” olarak bilinir. Fakat burada, daha kesin tanımlamalar vermesi nedeniyle Chambers’in (1980) “Hedef Durum Çözümlemesi” terimi kullanılmıştır. Hedef Durum Çözümlemesi ile ilgili en doğru yorum John Munby (1978) tarafından yapılmıştır. Munby, öğrencilerin gereksinimlerini iletişimsel amaç, iletişimin gerçekleştiği ortam, iletişimin anlamı, dilsel beceriler, işlevler ve yapılar bakımından ayrıntılı bir şekilde ele almıştır (Hutchinson ve Waters, 2004: 12).

Hedef Durum Çözümlemesi, Özel Amaçlı İngilizcenin ön aşamasıdır. Öğrencinin gereksinimleri ders tasarım sürecinin merkezinde yer alır.

2.1.3 Özel Amaçlı İngilizce Nedir?

Özel Amaçlı İngilizcenin gelişiminde hem kuramsal boyutta hem de uygulamada pek çok değişiklik olmasına karşın Özel Amaçlı İngilizce temelde dil merkezli bir yaklaşım ve dil öğrenme süreçlerine dayanır.

Hutchinson ve Waters (2004), Özel Amaçlı İngilizceyi Şekil 2'deki ağaç grafiğiyle tanımlamaya çalışmıştır. Ağaç grafiğinde görüldüğü gibi ağacın en üst dalları, Özel Amaçlı İngilizce derslerinin bireysel düzeyi temsil etmektedir. Onun hemen altındaki dallar, öğrencinin gereksinimlerine göre farklılık gösteren alanları göstermektedir. Alt kısımdaki son bölüm ise Özel Amaçlı İngilizce derslerini, öğrencilerin uzmanlık alanlarının tipik türlerinden ayırmaktadır. Burada bahsedilen 3 temel grup vardır. Bunlar Bilim ve Teknoloji İngilizcesi (English for Science and Technology), İş ve Ekonomi İngilizcesi (English for Business and Economics) ve Sosyal Bilimler İngilizcesi (English for Social Science)'dir. Sosyal Bilimler İngilizcesi, geleneksel İngilizceden farklı olduğu için yaygın değildir.

Şekil 2: İngilizce Öğretim Ağacı (Hutchinson ve Waters, 2004: 17)

Ağacın alt kısımlarına doğru inildiğinde, Özel Amaçlı İngilizcenin, Genel İngilizce öğretiminin dallarından biri olduğu görülür. Fakat ağacın görünen kısmından daha fazlası vardır. Hayati önem taşıyan ve ağacı besleyen kökler vardır. İngilizce öğretimini destekleyen kökler, iletişim ve öğrenmedir. Böyle bir ağaç grafiği belki bize Özel Amaçlı İngilizcenin kesin tanımını veremez, ne olduğunu söyleyemez ama ne olmadığı konusunda fikir verebilir.

- a) Özel Amaçlı İngilizce, İngilizcenin özel türlerinin öğretilmesi değildir. Özel amaçlı dil kullanımı demek, diğer yapılardan farklı bir yapı kullanımı değildir. Sadece tipik olarak adlandırılabilen özellikler ve hedef durumda kullanılan farklılıklar vardır. Fakat bu farklılıklar, İngilizcenin ana hatlarından fazla uzaklaşmaz.
- b) Özel Amaçlı İngilizce, sadece o alanla ilgilenen bireylerin anlayabildiği bir dil değildir. Grafikten de anlaşılacağı üzere, ağacın dalları arasında ve kendi içinde bir bağlaşıklık vardır. Yani yüzeyde görünenden, okunandan ve duyulandan daha fazlası anlamda gizlidir. Bu anlam biraz da, alıcının algısına ve anlama yeteneğine bağlıdır.
- c) Özel Amaçlı İngilizce, dil öğretiminin diğer yapılarından farklı değildir. Diğer yapılar gibi Özel Amaçlı İngilizce de, etkili ve verimli öğrenme ilkelerine dayanır.

Özel Amaçlı İngilizcenin ne olmadığına bakıldığında ise, bir ürün değil bir yaklaşım olduğu görülebilir. Özel Amaçlı İngilizce, özel türde bir dil veya öğretim araçları içeren özel bir tür değildir. Öğrencinin gereksinimlerini temel alan bir dil öğrenme

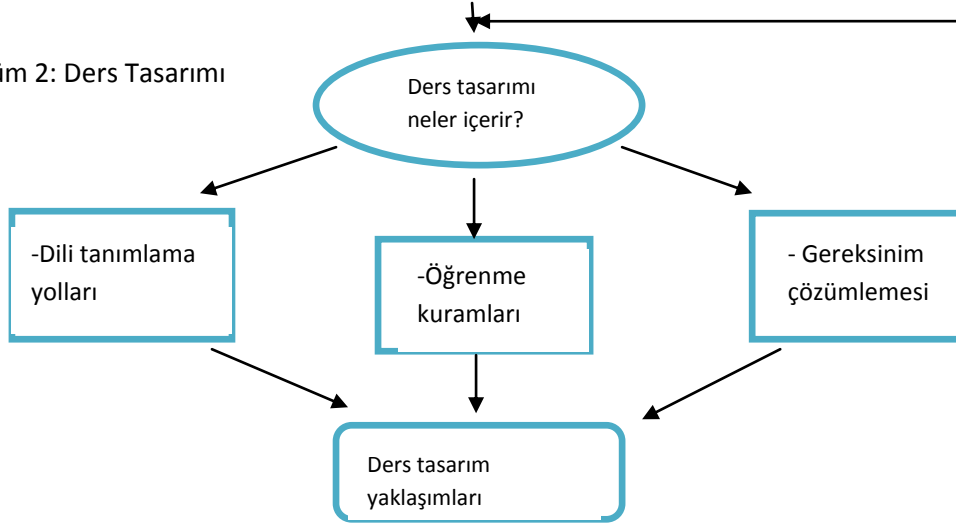
yaklaşımıdır. Öğrencilerin gereksinimleriyle ilgili olarak veya dil öğrenme ihtiyacının doğal bir sonucu olarak bu yaklaşım ortaya çıkmıştır. Fakat bireylerin farklı alanlarda duydukları dil gereksinimi, bu yaklaşımın bir parçasıdır. Ayrıca bu yaklaşım, kullanılan içerik ve yöntemlerin, tamamen öğrencinin öğrenme nedenine bağlı olduğu bir yaklaşımdır.

Hutchinson ve Waters (2004), Özel Amaçlı İngilizce'yi Şekil 3'te özetleyerek ders tasarımının önemini vurgulamıştır.

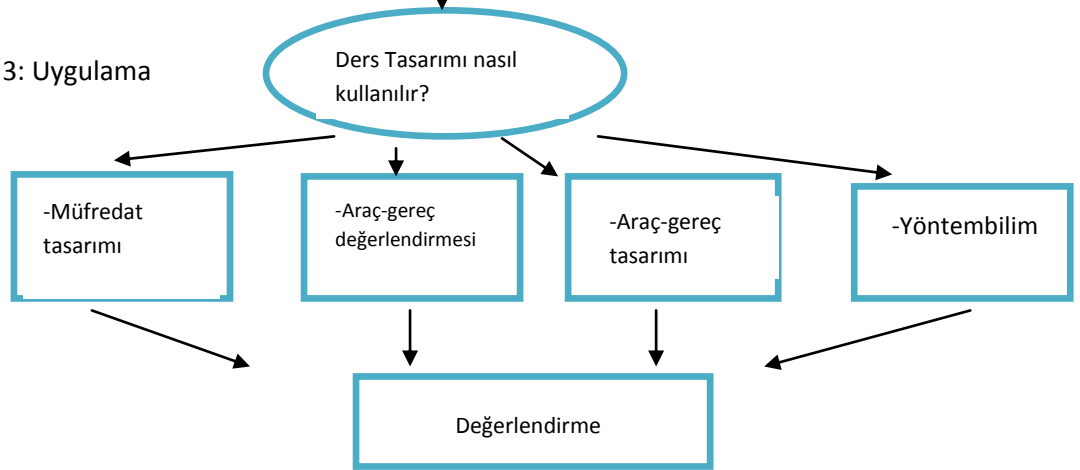
Bölüm 1:Özel Amaçlı İngilizce Nedir?

Özel Amaçlı İngilizce, öğrenci gereksinimlerini karşılayan ders tasarımına davanır.

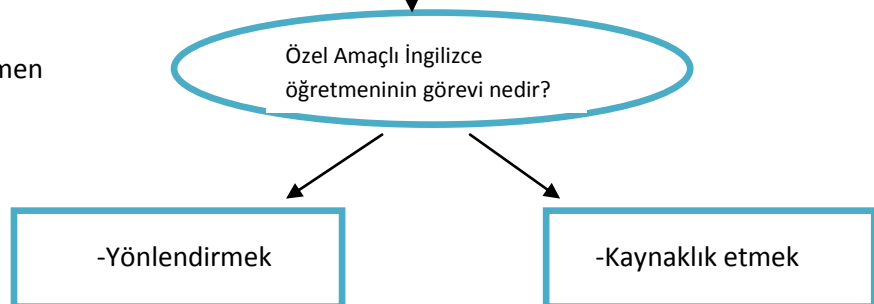
Bölüm 2: Ders Tasarımı

Bölüm 3: Uygulama

Bölüm 4: Öğretmen

Şekil 3: Özel Amaçlı İngilizcede öğrenen merkezli yaklaşımın ana hatları (Hutchinson ve Waters, 2004: 3)

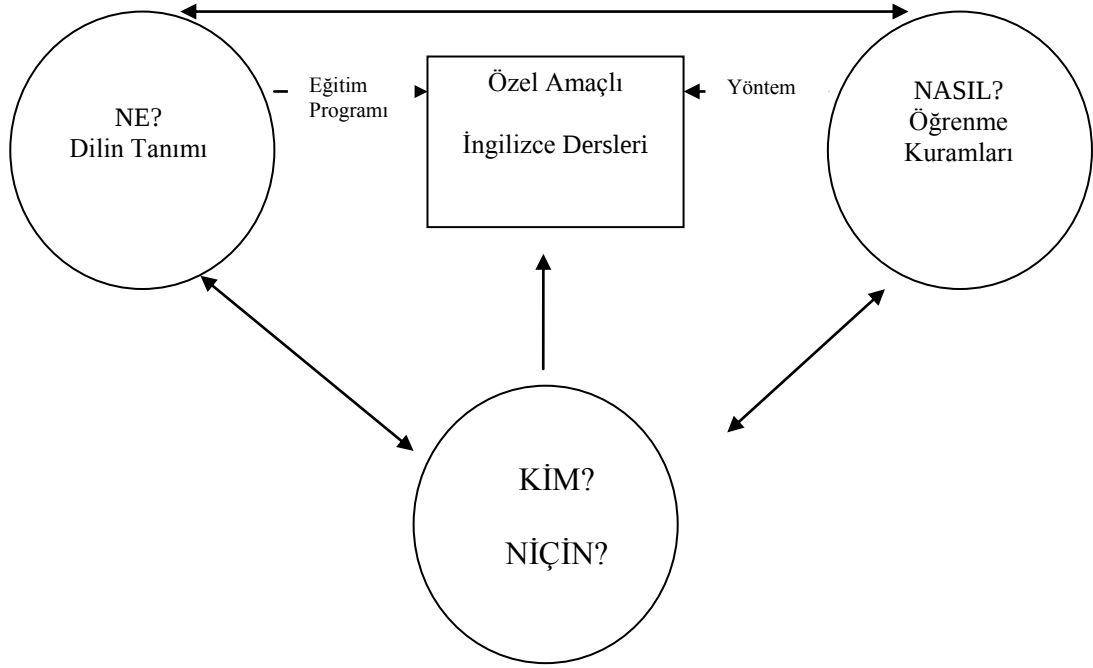
2.1.4 Ders Tasarımı

Özel Amaçlı İngilizce dersi veren öğretmenlerin, farklı gruplardaki öğrenciler için uygun dersler tasarlaması gerekmektedir. Oysa genel İngilizce dersi veren öğretmenler, daha çok ders kitaplarından ve geleneksel yöntemlerden yararlandıkları için, işin en önemli kısımlarından biri olan ders tasarımına çok fazla zaman ayırmazlar.

Ders tasarımı; eğitim programı tasarımına, araç gereç yazımına, sınıftaki eğitim ve değerlendirmeye dayanak sağlayacak sorular sormayı gerektirir. Bu anlamda, gerek kuramsal alanda ve uygulamada, gerekse genel ve özel alanlarda soru yelpazesinin geniş tutulması gerekmektedir. Sorular hazırlanırken, bilinmesi gereken bazı öğeler vardır:

- Öğrenciler öğrenmeye neden gereksinim duyar?
- Sürece kimler dâhil edilecektir? Burada hem öğrenciler hem de sürece etki eden diğer bireyler ele alınmalıdır.
- Öğrenme nasıl bir ortamda gerçekleşecektir? Ortamın sağladığı imkânlar ve ortaya çıkabilecek sınırlıklar nelerdir?
- Öğrencinin öğrenmeye gereksinim duyduğu şey nedir? Dilin hangi boyutunun öğrenilmesi gerekir ve öğrenciler bunu nasıl tanımlar? Hangi düzeyde yeterlilik gerekir? Hangi konu alanlarının derse dâhil edilmesi gerekir?
- Öğrenme nasıl gerçekleştirilecektir? Derste hangi öğrenme kuramlarından yararlanılacaktır? Ne tür öğrenme yöntemleri kullanılacaktır?

Hutchinson ve Waters (2004), yukarıda sözü edilen temel soruları dilin tanımı, öğrenme kuramları ve gereksinim çözümlemesi olmak üzere üç başlık altında toplamıştır. Ders tasarımı etkileyen etmenler, Şekil 4’te özetlenmiştir.

Şekil 4: Özel Amaçlı İngilizce Ders tasarımı etkileyen etmenler (Hutchinson ve Waters, 2004: 22)

Şekilde sözü edilen *dilin tanımı* ve *öğrenme kuramları* arasındaki fark açıkça belirtilmelidir. *Dilin tanımı*, öğrenme amacını tanımlayan dil dizgeleri yardımıyla yapılabilir. “Yapısal”, “işlevsel” ve “kavramsal” gibi terimler bu alana aittir. Dili tanımlama ve çözümleme görevi üstlenirler. Dili oluşturan öğelerin nasıl öğretileceği ile ilgili bilgi vermezler. Yöntembilimin kuramsal temelini oluşturan ve bireylerin

nasıl öğrendiğini anlamamıza yardımcı olan ise *öğrenme kuramıdır*. Bu alanla ilgili terimler ise “davranışsal”, “bilişsel” ve “duyuşsal” dır.

2.1.5 Dilin Tanımı

a. Geleneksel dilbilgisi

Dil öğretimi çok eski zamanlara dayansa da, yıllarıdır yapılan dilin tanımında çok fazla değişiklik olmamıştır. Dillerin temeli, dilbilgisel temellere dayandırılmış, tümcede bulunan sözcüklerin görevi üzerinde durularak çözümlemeler yapılmıştır. Buna göre sözcüklerin yapısı, konuya, özneye, tümlece göre değişiklik göstermektedir. Böylece diller, sözcüklerin sıralamasına göre şekillenen yapılar durumuna gelmiştir (Hutchinson ve Waters, 2004: 24).

b. Yapısal Dilbilgisi

Yapısal dilbilgisi, dilin bütünü dilin yapısal özelliklerine göre betimlemeye yöneliktir. Yapısal betimlemenin amacı, sesbilim, biçimbilim ve sözdizimi düzeylerinde bir dilin tüm öğelerinin betimlenmesidir (Peçenek, 2008).

Yapısal dilbilgisi tanımı, yapı bakımından temel önermeler(tümceler, soru ve olumsuzluk ifade eden sözcükler, emir yapıları vb.) ve kavramlar (zaman, sayı, cins vb.) gibi dizimsel yapılar olarak ifade edilebilir. Bahsedilen yapısal çerçeveler çeşitlendirilerek, tümcelerle farklı anlamlar elde edilebilir.

İyi bir yapısal eğitim programı, dilin özünü öğrenmeye olanak sağlar. Fakat bu tür eğitim programlarının bazı zayıf noktaları vardır. Yapıların, iletişim amaçlı kullanımının öğrenciler tarafından algılanamaması ve uygulamada başarısız olmaları bunlardan birisidir (Hutchinson ve Waters, 2004: 25).

c. Üretken Dönüşümlü Dilbilgisi

Yapılar, anlamın yönünü, bağları, ilişkileri aktarmada yetersiz kalabilir ya da yapısal olarak farklı gibi görünen iki tümce, ortak bir anlam ifade edebilir. Bu yüzden yüzeysel dilbilgisel yapılara takılmak yerine, derindeki anlam üzerine yoğunlaşmak gerekir. Bunlara dayanarak Chomsky, kurala dayalı dil fikrini yeniden şekillendirmiş, yapı-anlam arasındaki ilişkiyi biraz daha genişletmeye çalışmış ve kullanım-yeterlik arasındaki ayrıma dikkat çekmiştir (Hutchinson ve Waters, 2004: 27). Kullanım ve yeterlik arasındaki ayrım, daha önce karşılaşmadığımız sözcüklerin anlamını çıkarma yeteneğimizle açıklanabilir. Örneğin anlamını bildiğimiz örnekler ve sonekler, tüm sözcüğün anlamı hakkında fikir verebilir.

Özel Amaçlı İngilizcenin gelişiminin ilk evrelerinde, yeterlikten çok, hedef durumda gereksinim duyulan iletişime önem verilmiştir. Aslında kullanım açısından bir dile ve dilin öğrenimine bakıldığında, kullanım-yeterlik ayrımını yapmanın zorluğu fark edilecektir (Hutchinson ve Waters, 2004: 28).

Üretken-Dönüşümlü Dilbilgisi (Transformational Generative Grammar), konuşucuların sözdizimini nasıl ürettiklerini açıklamaya yöneliktir. Kuramın dil öğretime doğrudan gönderimleri olmamasına karşın, Üretken Dönüşümlü Dilbilgisi

sezdirimleri Bilişsel Ruhbilimin (Carroll, 1966) öğrenme ilkelerine dayandırılarak Bilişsel Düzgü Öğrenme adı altında yabancı dil öğretime yansımıştır. Bilişsel Öğrenme Yaklaşımı, öğrenmede düşünme, kavrama ve bellek kavramlarını içeren zihinsel süreçleri vurgular ve bütünsel öğrenmeye dayanır. Bu çerçevede Carroll (1966) dil öğrenmeyi, bir dilin sesbilimsel, dilbilgisel ve sözcüksel örüntülerinin bilinçli kontrolünü edinme süreci olarak tanımlar (Peçenek, 2008).

Yapılan tanımlamalarda tümce yapıları öne çıksa da, bilgi alışverişi, tanımlama, sınıflandırma, tehdit etme, af dileme gibi iletişimsel boyutu da oldukça önemlidir. Yani dil sadece yapı değil, işlev bakımından da önem taşır. Bu anlamda dilde yeterlik, sadece dilbilgisel olarak doğru cümleleri değil, konuşma, iletişim, doğru anlamı verme gibi sözel ve göz teması, mimikler gibi sözel olmayan iletişimsel özellikleri de içerir.

d. Dil Değişkesi ve Dizge Çözümlemesi

Eğer dil, iletişimin bir parçası olarak görülüyorsa, çeşitlilik gösterebilir. Aslında tüm iletişim, bağlamsal içerikten ibarettir. Ayrıca dil, bağlama göre de çeşitlilik gösterebilir. Bu durum resmi dili resmi olmayandan, yazılı dili sözel dilden, kendi başına anlamlı dili metne bağlı olandan ayırmaya yardımcı olur.

Eğer dil, bağlama göre çeşitlilik gösteriyorsa, bu özel içerikli dil olarak tanımlanabilir (Hukuksal İngilizce, Sosyal İngilizce, Tıbbi İngilizce, İş İngilizcesi, Bilimsel İngilizce vb). Ders içerikleri seçilirken de dizgelerin çeşitliliği odak noktasıdır. Fakat belirli yapıdaki dizgeler, tamamen kendine özgü değildir. Genel anlamda içinde bulunduğu dilin, dilbilgisi yapısına dayanır.

e. İşlevsel / Kavramsal Dilbilgisi

Özel Amaçlı İngilizceden iletişimsel açıdan etkilenen diğer bir dal ise, işlevsel/kuramsal (functional/notional) bakıştır. İşlevler, sosyal durum ve konuşmacının veya yazarın niyetleriyle ilgilidir. Çoğunlukla dildeki iletişimsel durumlar ele alınır. Kavramlar ise, insanların düşüncelerini yansıtmalarının bir yoludur. Kavramlarda daha çok zaman, sıklık, süreç, cins, sayı, konum, nicelik ve nitelik ele alınır (Hutchinson ve Waters, 2004: 32).

İşlevsel Dilbilgisi, belirli dilsel birimlerin ve biçimsel ilişkilerin belirli anlamların oluşmasını sağlamak için nasıl görev aldığını açıklamaya çalışır. Dildeki birimleri ve bunlar arasındaki ilişkileri, iletişim sürecindeki işlevleri açısından ele alır. İşlevsel Dilbilimin temel sayıltılarından biri, dilin iletişim işleviyle birlikte simgesel bir dizge olduğudur (Peçenek, 2008).

İşlevsel ve kavramsal temeller, dillere göre farklılık gösterse, çeşitli dilbilgisel yapılara sahip olsa bile, pek çok açıdan benzer özelliklere sahiptir. Özel Amaçlı İngilizcenin gelişimine en çok etkileyen ise, işlevsel temele dayalı eğitim programları olmuştur. Bunun sonucu olarak da temel dilbilgisi kurallarının öğretilmesinden çok, öğrencilerin var olan bilgilerini nasıl kullanacaklarına önem verilmiştir. Ayrıca sadece yapılar üzerinde duran yapısal eğitim programının aksine, işlevsel eğitim programları kullanılan dili temel alır. İşlevsel eğitim programlarının, geçmişte uygulanan yapısal eğitim programlarının etkisinde kalması bir eksiklik sayılabilir. Fakat yapı ve işlev birbirini tamamlayan, destekleyen ve zenginleştiren iki olgudur. Aralarındaki bu ilişki: yapı + içerik = işlev olarak açıklanabilir (Hutchinson ve Waters, 2004: 33).

f. Söylem Çözümlemesi

Özel Amaçlı İngilizce üzerinde yoğun etkisi olan diğer gelişme ise söylem çözümlemesidir (discourse analysis). Söylem çözümlemesinde, tümceler arasındaki anlamın nasıl oluşturulduğuna bakılır. Anlamı oluşturmak için bağlam da oldukça önemlidir. Aynı tümce farklı ortamlarda kullanıldığında, anlam değişebilir. Örneğin:

-Dışarıda oynayabilir miyim?

-Yağmur yağıyor.

-Çimleri hala kesmedin mi?

-Yağmur yağıyor.

-Yürüyüşe çıkmayı düşünüyorum.

-Yağmur yağıyor.

Burada verilen üç tümcede de verilen yanıt aynı olmasına rağmen, üç farklı iletişimsel amaç içermektedir.

Birinci konuşmada, ebeveyn-çocuk arasındaki konuşmada çocuk izin istemekte, ebeveynin cevabı ise ret anlamı taşımaktadır. İkinci konuşmada, verilen yanıt bir neden ya da bahane belirtmektedir. Üçüncü konuşmada ise verilen yanıt tavsiye ya da uyarı anlamı taşımaktadır. Aynı tümce, farklı bağlamlarda farklı anlam taşımaktadır. Anlam, konuşmacılar arasındaki bağa ve konuşmanın amacına göre farklılık göstermektedir. Ayrıca söylemsel ifade de anlamı etkileyen en önemli özelliklerden bir tanesidir. Bir söylem, kendinden önce veya sonra gelen söylemlerin etkisiyle anlam kazanır. Örneğin üçüncü konuşma:

-Yağmur yağıyor.

-Yürüyüşe çıkmayı düşünüyorum.

şeklinde değışseydi, tavsiye veya uyarı anlamı taşıma özelliğini kaybederdi. Burada yağmur, yürümeye engel bir durum olmak yerine, yürüyüşe çıkma nedeni haline gelirdi. Buradan da anlaşılacağı gibi, bağlam ve tümcelerin sıralanışı, anlam üzerinde büyük etkiye sahiptir (Hutchinson ve Waters, 2004: 35).

Söylem çözümlemesinin Özel Amaçlı İngilizce üzerinde büyük etkisi olduğu açıktır. Söylemle ilgili çalışma sonuçları, Özel Amaçlı İngilizce öğretim araçları hazırlamada da kullanılmıştır. Burada iki önemli noktadan bahsetmek gerekir:

- a) Öğrenciler, belli bir alanla ilgili işlem basamaklarının farkında olmalıdır.
- b) Özel Amaçlı İngilizcede söylem çözümlemesi, metindeki tümcelerin arasındaki ilişkilere bakarak anlam çıkarmayı sağlayan araç-gereçler yardımıyla yapılmalıdır. Metindeki tümcelerin bir araya getirilmesine göre anlama ulaşma amaçlanmalıdır (Hutchinson ve Waters, 2004: 37).

2.2 ÖZEL AMAÇLI İNGİLİZCE VE İÇERİĞE DAYALI DİL ÖĞRENME

Özel Amaçlı İngilizce eğitim programı tasarımlarında İçeriğe Dayalı Dil Öğrenme Yaklaşımı önerilmektedir (Stryker ve Leaver, 1997:4). İçeriğe dayalı dil öğrenme, dil öğrenimi ve içerik öğreniminin bütünleştirilmesidir. Alanyazında, Özel Amaçlı Dil Öğretiminin (English for Special Purposes) İçeriğe Dayalı Dil Öğrenmenin modellerinden biri olduğu görülmektedir.

İçeriğe Dayalı Dil Öğrenme, öğrencilerin ihtiyacı olan içerik ve yabancı dil bilgisinin birlikte öğretildiği bir yaklaşımdır. Konular, dili öğretmek için bir araçtır. İçeriğe dayalı dil öğrenme yaklaşımı, öğrencilerin dili öğrenme gereksinimlerini karşılamalarının ve bilgi edinmelerinin bir yoludur (Richards ve Rodgers, 2001:206).

Richards ve Rodgers'a (2001) göre İçeriğe dayalı dil öğrenme yaklaşımı şu üç noktaya odaklanır:

1. Dil, konuya dayalı veya söyleme dayalıdır: Dil, içerik öğrenmenin bir yoludur.

2. Dil kullanımı, bütünleşik beceriler üzerine dikkat çeker: Dil, becerilerde yeterli olmanın bir yoludur.

3. Dil, amaca yöneliktir: Dil, öğrencilerin gereksinim ve beklentileriyle ilgili olan özel amaçlı öğrenme veya öğretme için bir araçtır.

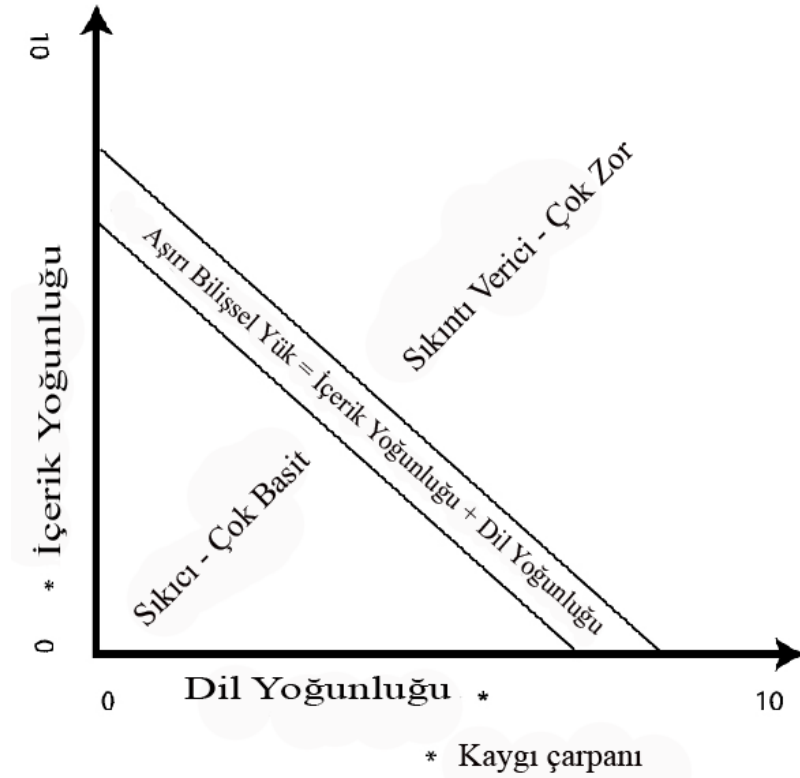
• İçeriğe dayalı dil öğrenme, geleneksel dil öğretme tekniklerinden farklı olarak, konu üzerinde yoğunlaşır. Bu yaklaşımda öğrenciler, dili, iletişim aracı olarak kullanarak öğrenirler (Stryker ve Leaver, 1997:3).

•Diğer bir bakış açısına göre içeriğe dayalı dil öğrenme, sadece içerik öğreniminden farklı olarak, dilin kendisine çok fazla çaba sarf edilmeden, içeriğin ya da dilin öğretilmesidir (Krahnke, 1989; Canbay, 2006 içinde:13).

•İçeriğe dayalı dil öğrenme, belirli içeriklerin, dil öğretim amaçlarıyla birleştirilmesidir. Akademik konuların ya da ikinci dil becerilerinin eşzamanlı öğretilmesidir. Bunun iki amacı vardır:

1.Hedef dili öğrenmek

2.İçeriği öğrenmek

Şekil 5: Kaygı Çarpanı (Celce-Murcia, 2001)

Böylece öğrencilerin dil becerilerini, içeriği anlama becerilerini ve akademik yeterliklerini geliştirmeleri hedeflenir.

İçeriğe dayalı dil öğrenmenin amacı

- İçerikler yardımıyla dil öğrenmek,
- Konuyu, dil öğretme amaçlı kullanmak. Böylece öğrencilerin dil becerilerini, içeriği anlama becerilerini ve akademik yeterliklerini geliştirmelerini sağlamak,
- Dil derslerini ve temel dersleri (fen, matematik gibi) bütünleşik olarak ele almak,
- İkinci dil becerileri ve kuramsal konuları eşzamanlı öğretmektir.

2.3 GEREKSİNİM ÇÖZÜMLEMESİ

Gereksinim çözümlemesi, öğrencileri gruplandırma ölçütlerini ve gerekçelerini, dersin içeriğinin seçilip düzenlenmesini, yöntemi, dersin yoğunluğunu ve süresini kapsayan parametrelerin belirlenmesini sağlayan işlemler bütünüdür (Nunan, 1990; Sert, 2002 içinde: 33) Gereksinim çözümlemesi, öğrencilerin gereksinimleri, istekleri, eğilimleri ve talepleri ile ilgili bilgi toplamak için yapılan etkinliklerin tümünü içerir.

Gereksinim çözümlemesi resmi, yoğun ve zaman alıcı olabildiği gibi, gayri resmi, dar bir alana odaklanmış ve hızlı uygulanabilir de olabilir. Gereksinim çözümlemesi için anketler, gözlemler, sınav puanları ve söyleşiler kullanılabilir.

2.3.1 Gereksinim Çözümlemesi nedir?

Dil öğretim alanında gereksinim çözümlemesi yöntemi, West'in 1926'da yayınlanan inceleme raporunda ilk kez kullanılmıştır. Ancak bunu izleyen birkaç yılda gereksinim çözümlemesine yeterince önem verilmemiştir. Bunun nedeni, o zamanlar İngilizce öğretimi alanında kullanılmakta olan geleneksel yapısal görüşün etkisi olarak açıklanabilir. Bu görüş, sesbilimsel, dilbilgisel ve sözcüksel gibi yapısal birimler öğrenildiğinde, ikinci ve yabancı dilde yüksek düzeye ulaşılabileceğini savunur. Buna göre dil öğrenenlerin bu yapılardan edinme gereksinimi duydukları asıl şey, yeterli dil bilgisidir. Ancak dil öğrenenlerin yapıyı öğrenmelerini savunan geleneksel görüşe karşı, öğrencinin bireysel gereksinimlerine de yer verilmesi gerektiği görüşü ortaya atılmıştır.

2.3.2 Öğrenici Gereksinimleri Nelerdir?

Bilinen en geniş kapsamlı ve eksiksiz gereksinim çözümlemesi, 1978 yılında John Munby tarafından yapılan İletişimsel Eğitim Programı Tasarımı'dır. Munby, hedef durum gereksinimleri üzerinde ayrıntılı bir şekilde durmuştur, ve oluşturduğu yönteme İletişimsel Gereksinim İşlemcisi (Communication Needs Processor) adını vermiştir. İletişimsel Gereksinim İşlemcisi, öğrenci gruplarının hedef dildeki gereksinimlerini tanımlayabilecek anahtar sorular içermektedir.

Yapılan bu çalışma, Özel Amaçlı İngilizcenin gelişiminde dönüm noktası olmuştur, gereksinimleri belirlenmiş öğrenci grupları için ders tasarımının da temelini oluşturmuştur. Bu da dil merkezli yaklaşımı beraberinde getirmiştir. Dil merkezli

yaklaşımın içinde “gereksinim” ne anlama gelir sorusuna bakıldığında, hedef durumdaki dil özelliklerini gösterme ya da algılama becerisi olarak yanıtlandığı görülür.

Burada hedef gereksinimler(öğrencilerin hedef durumda gereksinim duydukları şey) ve öğrenme gereksinimleri(öğrencilerin öğrenmek için gereksinim duydukları şey) arasındaki ayırmadan bahsedilebilir. (Hutchinson ve Waters,2004:54)

Hedef gereksinimler, pek çok önemli ayrımı içinde barındıran, kapsamlı bir terimdir. Hedef durumları zorunluluklar, eksiklikler ve istekler bakımından incelemekte fayda vardır.

Zorunluluklar

Zorunlular, hedef durumdaki talepleri karşılayan öğeleri ve öğrencilerin hedef durumdaki görevleri yerine getirmek için bilmeleri gerekenleri ele alır. Örneğin bir işadami veya işkadını, bir iş mektubunu anlamak, bir satış görüşmesinde iletişim kurmak veya satış listesindeki bilgileri anlamak zorundadır. Ayrıca belirtilen durumlardaki söylemsel, yapısal, işlevsel ve anlamsal özellikleri de anlayabilmelidir (Hutchinson ve Waters,2004:55).

Eksiklikler

Özel gereksinimleri olan öğrenciler ele alındığında, sadece zorunlulukları tanımlamak yeterli değildir. Öğrencilerin var olan bilgileri ve eksik oldukları durumlarla ilgili

gereksinimleri de tanımlamak gerekir. Öğrencilerin var olan bilgileri ve yeterlikleriyle hedeflenen yeterlik eşleştirildiğinde arada kalan açık, öğrencilerin eksikliklerini gösterir (Hutchinson ve Waters,2004:56).

İstekler

Hedef gereksinimlerde, öğrencilerin etkin rollerine pek yer verilmemesine rağmen, asıl olan onların gereksinimleridir. Gereksinimler, kişilerden ayrı düşünülemez. İnsanlar kendi isteklerini ve çevreyi temel alarak gereksinimlerinin temelini oluştururlar. Gereksinimlerin farkında olmak, Özel Amaçlı İngilizcenin en önemli özelliklerinden birisidir. Fakat farkındalık, algıyla ilgilidir ve bireylerin bakış açısına göre farklılık gösterebilir. Öğrenciler hedef durumdaki zorunluluklarla ilgili ortak bir fikre sahip olabilirler, eksikliklerle ilgili görüşlerde aynı olabilir. Fakat öğrenci görüşleri, ders tasarımcıları, öğretmenler gibi sürece katılanlardan farklı olabilir ve çatışabilir.

Hedef durum gereksinimleri çözümlemesinin özünü, hedef durumla ilgili sorular ve öğrenme sürecinde bulunan katılımcılar oluşturur. Ders tasarımcıları, hedef durum çözümlemesinde elde ettikleri bilgilerden faydalananarak bir ana hat oluştururlar (Hutchinson ve Waters,2004:57).

Hedef durum çözümlemesinin ana hatları

- Dile neden gereksinim duyulur?

-ders çalışmak için;

-meslek edinmek için;

-eğitim için;

-üç maddenin birleşimi için;

-terfi etme, sınavda başarılı olma, mevki kazanmak gibi amaçlar için.

- Dil nasıl kullanılacak?

-araç: konuşma, yazma, okuma vb;

-kanal: telefonda veya yüz yüze;

-metnin ya da söylemin türü: akademik metin, resmi olmayan konuşmalar, teknik kullanma kılavuzları, kataloglar.

- İçerik alanları neler olacak?

-konular: tıp, biyoloji, mühendislik, mimarlık vb;

-düzey: doktora öğrencileri, ortaokul öğrencileri, teknisyenler.

- Öğrenciler dili kiminle kullanacak?

-ana dili hedef dil olanlar ve olmayanlar;

-alıcının bilgi seviyesi;

-ilişki: meslektaşlar, öğretmenler, müşteriler, amir ve memurlar.

- Dil nerede kullanılacak?

- fiziksel ortam: işyeri, otel, kütüphane vb;

- kişi sayısı: yalnız, toplantı, telefon vb;

- Dilbilimsel alan: kendi memleketinde, yurtdışında.

- Dil ne zaman kullanılacak?

- Özel Amaçlı İngilizce dersi sırasında veya sonrasında;

- Sık sık, nadiren, az miktarda.

Daha önce de söz edildiği gibi gereksinimler ve istekler, soruları yanıtlayanların bakış açısına göre değişir. Eğitsel bir durum olarak Özel Amaçlı İngilizce, kişilerin aşırıya

kaçan veya zaaf olarak sayılabilecek durumlarıyla ilgilenir. Örneğin öğrencilerin gereksinimlerini çözümlerken hem öğretmenlerden, hem de öğrencilerden gereksinimleriyle ilgili bilgi alınır. Burada alınan bilgilerde, öğretmenlerin, öğrencilerin İngilizce gereksinimleriyle ilgili düşüncelerinin aşırı olduğu gözlenebilir. Öğretmenler, gereksinim duyulan İngilizce seviyesinin yüksek olduğu etkisini yaratmaya çalışabilirler. Öğrenciler ise, İngilizce gereksinimiyle ilgili daha düşük beklentiler içinde olabilirler, çünkü dil öğrenmenin gerekliliğiyle ilgili olumlu bakış açısına sahip olmayabilirler.

Bu nedenler göz önüne alındığında, soruların yanıtları farklı kaynaklardan almaya ve tatmin edici bir uzlaşmaya varılmaya çalışılmalıdır (Hutchinson ve Waters, 2004:60).

2.3.3 Öğrenme Gereksinimleri

Özel Amaçlı İngilizce derslerini örneklerken, hedeflerle çelişen durumlarla (istekler) karşılaşılmasına rağmen, öncelikle ele alınması gerekenler başlangıç noktaları (eksiklikler) ve hedeflerdir (zorunluluklar). Bu durumda üstünde durulmayan şey izlenecek yoldur. Başlangıç noktasıyla hedef arasında kalan diğer bir gereksinim, öğrenme gereksinimidir. Öğrenme gereksinimlerinin ne anlama geldiğini anlamak için, hedef durum gereksinimlerinin çözümlenmesine göz atmakta fayda vardır.

Özel Amaçlı İngilizce öğretmenlerinin hedef durumu ele alırken “Uzman iletişimcilerin, böyle bir durumda etkin bir şekilde görev alabilmeleri için neyi bilmeleri gerekir?” sorusunu sormaları gerekir. Edinilen bilgiler dilin öğeleri, beceriler, yöntemler ve konu bilgisi bakımından kaydedilmelidir.

Fakat çözümlerlerin, uzman iletişimcilerin dil öğelerini, becerileri ve yöntemleri nasıl öğrendikleri ve kullandıklarını ifade edememe gibi bir eksiği vardır. İnsanların yaptıkları şeyler, nasıl öğrendikleriyle ilgili çok az bilgi verir. Özel Amaçlı İngilizce süreci bilmekle veya yapmakla değil, öğrenmeyle ilgilenir. Yani süreç başlangıç noktası ve hedef açısından da değerlendirilmelidir. Bunu yaparken de, işe yarar bir öğrenci gereksinim çözümü yapılması isteniyorsa, izlenen yolun zorlukları, kuvvetli özellikleri ve gereksinimler göz önünde bulundurulmalıdır.

Ancak hedef durum çözümü hedefi belirlemeye yardımcı olur, izlenecek yolu belirler ve yol gösterir (Hutchinson ve Waters,2004:62).

2.3.4 Öğrenme Gereksinimleri Çözümü

Hutchinson ve Waters'a (2004) göre, öğrenme gereksinimlerini çözmek için, hedef durum çözümüne benzer bir kontrol listesi kullanılabilir.

Öğrenme gereksinimleri çözümünün ana hatları şöyle belirtilebilir:

- Öğrenciler bu dersi neden alıyor?
 - zorunlu veya kendi istekleriyle,
 - görünen veya gizli bir gereksinim,
 - itibar, para, ödül içeriği,
 - öğrencilerin ulaşacaklarını düşündükleri şey,
 - öğrencilerin Özel Amaçlı İngilizce derslerine karşı tutumları,
 - İngilizceyi geliştirmek veya bunun için zaman harcamak isteyip istemedikleri.
- Öğrenciler nasıl öğrenir?
 - öğrencilerin art alan bilgileri nasıldır?

-öğrenme ve öğretme ile ilgili görüşleri nelerdir?

-hangi yöntem uygulanmalıdır?

-hangi öğrenme-öğretme yöntemlerinden uzak durulmalıdır?

- Kullanılabilecek kaynaklar nelerdir?

-öğretmenin yeterliği,

-öğretmenin Özel Amaçlı İngilizceye karşı tutumu,

-öğretmenin alanla ilgili bilgisi ve alana yönelik tutumu,

-araç-gereçler

-yardımcı araç-gereçler

-sınıf dışı etkinlikler

- Öğrenciler kimlerdir?

-Yaşları, cinsiyetleri ve uyrukları nelerdir?

-İngilizce düzeyleri nedir?

-Konu ile ilgili bilgiye sahipler mi?

-İlgi alanları nelerdir?

-Sosyokültürel altyapıları nedir?

-Önceden uyguladıkları öğrenme yöntemleri nelerdir?

-İngilizceye veya İngiliz kültürüne karşı tutumları nedir?

- Özel Amaçlı İngilizce dersi nerede verilecek?

-Ortam iç açıcı mı, kasvetli mi, gürültülü veya soğuk mu?

- Özel Amaçlı İngilizce dersi ne zaman verilecek?

-günün hangi saatinde,

-hangi sıklıkta(her gün veya haftada bir)

-tam zamanlı mı yoksa yarı zamanlı mı?

-gereksinimlerle uyuyor mu?

Kuramsal olarak Özel Amaçlı İngilizce ve genel İngilizcenin pek farkı olmasa da uygulamada fark büyüktür. Örneğin genel İngilizce öğrencilerinin, özel bir alana ilişkin gereksinimleri yoktur. Aslında bu varsayım bazen etkisini kaybetmektedir. Çünkü bazı durumlarda sınavı geçmek bile bir gereksinim olarak düşünülebilmektedir. Özel Amaçlı İngilizce ile genel İngilizce ayrımında önemli olan gereksinimin var olması değil, gereksinimlerin farkına varmaktır. Eğer öğrenciler ve öğretmenler gereksinimlerin farkında olurlarsa, dil dersi içeriklerini buna göre hazırlayıp öğrenme üzerinde olumlu etkiye neden olabilirler. Böylece öğrencilerin neden İngilizceye gereksinim duydukları da açıklanabilir. Tüm bunlardan anlaşılacağı gibi, gereksinimlerin farkında olmak en önemli noktadır. Derslerin tasarımı, öğrenci gereksinimlerinin çözümlenmesine dayanmalıdır. Bu anlamda Özel Amaçlı İngilizce ve genel İngilizcenin birbiri üzerindeki etkisi fazladır. Ayrıca yapılan çözümlemelerde yanıtlar birbirinden farklı olsa da, sorulan sorular genel olarak aynıdır. Genel İngilizcede öğrenci gereksinimleri belirlenmez veya öğrencilerin gerçek gereksinimleri üzerinde çalışılmaz. Fakat Özel Amaçlı İngilizcede durum böyle değildir. Özel Amaçlı İngilizce gereksinim çözümlemesiyle başlar, gereksinimlerin farkına varılır ve genel İngilizce öğrencileriyle Özel Amaçlı İngilizce öğrencileri birbirinden ayrılır. (Hutchinson ve Waters,2004:53)

Burada iki soru üzerinde durulacaktır. İlk soru “gereksinim”in ne anlama geldiğidir. İkinci soru ise gereksinim çözümlemesinin bize ne tür bilgiler verdiğidir.

2.3.5 Gereksinim Çözümlemesinin Temelini Oluşturan İlkeler

- Öğrencilerin gereksinimleri karmaşık olabilir ve birbiriyle çelişebilir.
- Hazırlık aşamasında öğrencilerin gereksinimleri, iş durumu ile ilişkilidir.
- Öğrencilerin gereksinimleri, hazırlık sürecinde yapılması gerekenleri tanımlamaya yardımcı olur.
- Öğrencilerin gereksinimleri, iş ortamında karşılaşılabilecekleri pek çok disiplinin birleştirilmesine olanak sağlar.
- İş planını açık bir şekilde ifade etmek ve sorular sormak, görüş açısını genişletmeye olanak sağlar.
- Bu bulguları öğrencinin bakış açısıyla da görebilmek gerekir.
- Gereksinimler arasındaki ilişkiyi kurmak ve etkinliği bu ilişkiye göre düzenlemek önemlidir.
- Öğrencilerin gereksinimleri dikkate alınarak gelişim süreci verimli hale getirilmelidir.
- Planın gereksinimleri aktarılmadan önce ve daha önce gereksinimler ele alınmadan önce tüm kullanıcıların daha genel gereksinimleri hesaba katılmalıdır.
- Gereksinimler açık bir şekilde ifade edilip insani gereksinimlerin tüm bölümlerinin ele alınması sağlanmalıdır.
- Öğrencilerin gereksinimlerinin geçerli hale getirilmesi için değerlendirme durumları yaratılmalıdır.
- Öğrencilerin gereksinimleri, onlarla konuşularak geçerli hale getirilmelidir; planın uygulanması daha sonraya bırakılmalıdır.
- Birbiriyle uyuşmayan gereksinimlerin var olabileceği kabul edilmelidir.

- Gereksinimler arasındaki ufak farkları normal karşılamak gerekir, gereksinimler ele alınırken bu farklarda göz önünde bulundurulmalıdır.
- İşe başlamadan önce öğrencilerin gereksinimlerinin doğru algılanıp algılanmadığı netleştirilmelidir.
- Doğru bir planın yapılabilmesi için, gereksinimler arasındaki ufak farkların anlaşılması gerekmektedir.

2.3.6 Gereksinim Çözümlemesinin Türleri

“Gereksinim Çözümlemesi” terimi, Avrupa Konseyi çalışma grubunun yoğun çalışmaları sonucunda 1970lerde önem kazanmıştır. Avrupa Konseyi ekibi, başarılı dil öğrenmenin, dilbilimsel parçaların en üst düzeyde öğretilmesiyle değil, hedef dilde öğrenci gereksinimlerinin tam olarak ne olduğuna karar verilmesiyle sağlanabileceğini savunmuştur. Bu ekibin ileri sürdüğü diğer bir terim, “ortak öz”dür (common core). Ortak öz, dil öğrencilerinin, yabancı dil öğrenme hedeflerindeki farklılığa rağmen, benzer ilgileri paylaştıklarını ileri sürer. Ortak öz, Genel İngilizce sınıflarında gereksinim çözümlemesinin kullanıldığı bir temele dayandırılmıştır. Fakat Genel İngilizce öğrencilerinin gereksinimlerini belirlemenin mümkün olamayacağı yönünde tartışmalar ortaya çıkmıştır. Bu yüzden gereksinim çözümlemesi, Özel Amaçlı İngilizce sınıflarında vurgulanırken, Genel İngilizce sınıflarında göz ardı edilmiştir. Bu nedenle, genel İngilizce öğrenenlerin gereksinimlerinin belirlenmesinin olanaklı olamayacağını sonucuna varılmıştır.

Gereksinim çözümlemesinin kullanımı, farklı iş bağlamlarının çoğunda kullanışlıdır. Aşağıda belirtilen durumların çoğu, gereksinim çözümlemesinin kullanılması konusunda karar vermenize yardımcı olabilir.

Bağlam Çözümlemesi: Mesleki gereksinimler ve diğer istendik öğrenmelerin çözömlenmesidir. Bu çözümlemede yanıtlanması gereken önemli sorulardan bazıları şöyledir:

- Uygulanacak eğitime kim karar verecek?
- Uygulanacak eğitim programı, mesleki sorunların çözümünü sağlayacak bir program olarak mı görölmektedir?
- Çalışanların eğitiminde, kurum tarihinin yeri nedir?

Kullanıcı Çözümlemesi: Sürece dâhil olacak katılımcılar ve eğitmenlerle ilgili çözümlemedir. Bu çözümlemede yanıtlanması gereken önemli sorulardan bazıları şöyledir:

- Bu eğitimi kimler alacak?
- Bu eğitimi alacak olan öğrencilerin konu ile ilgili dünya bilgileri nasıldır ve hangi düzeydedir?
- Bu eğitimi alacak olan öğrencilerin öğrenme teknikleri nasıldır?
- Bu eğitimi kim verecek?

Meslek Çözümlemesi: Uygulanacak görevin çözümlemesidir. Mesleği ve mesleğin gerektirdiği uygulamaları çözümlemek için kullanılır. Görev çözümlemesi ve iş çözümlemesi olarak da bilinir. Temel görevler ve gerekli beceri seviyesi araştırılarak

özmlenir. Bu durum mesleğinin ieriğii ve eğitim arasında bir ilişki sağlanmasına ve geliştirilmesine olanak sağlar.

İçerik özmlemesi: Eğitim verilecek olan meslekte kullanılan belgelerin, kanunların ve ilkelerin özmlenmesidir. Bu özmleme, “bu meslekte hangi bilgiler kullanılacak” sorusuna yanıt verir. Bu bilgiler kitapıklardan, belgelerden veya yönetmeliklerden elde edilebilir. Önemli olan, içerik eğitiminin mesleki gereksinimlerle çelişki içinde olmamasıdır. Mesleki alanla ilgili deneyimi olan çalışanlar, mesleki eğitimde kullanılacak uygun içeriğinin belirlenmesinde yardımcı olabilirler.

Eğitimin Uygunluğunun özmlenmesi: Uygulanan eğitimin istendik sonuçlara ulaşmayı sağlayıp sağlamadığının özmlenmesidir. Eğitim, mesleki sorunların çözümlerinden bir tanesidir. Fakat bu, her zaman en iyi çözüm olmayabilir. Bu eğitimin kullanılmasının etkili olup olmadığının irdelenmesi ve ona göre eğitime devam edilmesi önemlidir.

Zarar- Yarar özmlemesi: Eğitimin için yapılan masrafın çözümlemesidir. Etkili bir eğitimde kurumun kârı, eğitime başlamadan önceki üretimden veya verimden daha fazla olmalıdır.

2.3.7 Gereksinim özmlemesinde Kullanılabilecek Teknikler

Öğrencilerin gereksinimlerini belirlemek ve düzenlemek için en iyi yol, sorulabilecek bütün soruları beyin fırtınası yöntemini de kullanarak belirlemek ve bu sorular

üzerinde düzeltmeler yapmaktır. Sorular hazırlanırken kullanılabilecek bazı şemalar şöyledir:

- a. Soru sözcükleri
- b. Beceri ve dil
- c. Zaman
- d. Yer

a.Soru sözcükleri:

Ne: İşinizde İngilizce ile tam olarak ne yapacaksınız?

Ne zaman: İngilizce ile bir sonraki karşılaşmanız ne zaman olacak?

Hangi: Dilin hangi bölümlerini daha zor buluyorsunuz?

Nerede İngilizceyi nerede kullanacaksınız?

Kim: İngilizceyi kimlerle konuşacaksınız?

Nasıl: İngilizceyi hangi şekliyle kullanacaksınız? Resmi mi yoksa gayri resmi mi?

Ne kadar: Ne kadar ödev yapabilirsiniz?

Ne kadar zaman: Ne kadar zamandır İngilizce öğreniyorsunuz?

Hangi sıklıkla: Hangi sıklıkla dili İngilizce olan filmler izliyorsunuz?

Nereye kadar: İngilizcenizi hangi dereceye kadar ilerletmek istiyorsunuz?

b. Beceri ve dil: En çok hangi beceriyi kullanmaya ihtiyacınız olacak?

c. Zaman: Geçmiş zaman/ şimdiki zaman/ gelecek zaman

İngilizceye geçmişte gereksinim duydunuz mu, şimdi duyuyor musunuz, gelecekte duyacak mısınız?

d.Yer: İş zamanında mı, iş dışında mı İngilizce kullanacaksınız?

Gereksinim çözümlemesi çalışmalarında kullanılabilecek çeşitli tekniklerden bazıları şöyledir:

- Dolaysız gözlem
- Sormacalar
- Kilit kişilerle görüşme
- Bağlantılı alanları inceleme
- Söyleşiler
- Hedef gruplar
- Sınavlar
- Kayıtlar röportajlar
- Çalışma örnekleri

2.3.8 Gereksinim Çözümlemesi Neden Uygulanmalıdır?

Nunan (1988; Alshumaimeri,1996 içinde: 13), gereksinim çözümlemesini nesnel ve öznel olmak üzere iki başlık altında toplamıştır. Nesnel gereksinimlerin, öğrencilerin kişisel verilerine dayanarak öğretmenler tarafından tanımlandığı belirlenmiştir. Bu veriler ışığında, öğretmen uygun eğitim programını seçebilmekte veya planlayabilmektedir.

Öznel gereksinimler, öğrencilerin kendilerinden ve öğretim tekniğinin etkisinden kaynaklanabilir.

Nesnel veri, öğrencilerin tutum ve görüşleri dikkate alınmadan elde edilen tam bilgidir. Bu yüzden yaş, uyruk, ana dil gibi biyografik bilgilerin nesnel olduğu söylenebilir. Öznel bilgi ise öğrencilerin önceliklerini, hedeflerini ve algılarını yansıtır. Öğrenciler neden ikinci dili öğrendiklerinin, öğrencilerin sınıfta hangi görev ve etkinlikleri tercih ettiklerinin bilgisidir (Nunan, 1988; Alshumaimeri,1996 içinde: 13). Öznel gereksinimler ve yöntembilim gibi, nesnel gereksinimler ve içerik de birbiriyle ilişkilidir. Aslında neleri öğrenmek istediğine öğrencinin kendisinin karar verdiği içerik/konu gereksinim boyutuna ve hangi konunun öğretilmesi gerektiğine öğretmenin karar verdiği yöntembilim/nesne boyutuna eşzamanlı sahip olmak da mümkündür. Bu boyutlar farklı kategorilerden çok, derecelendirilmiş seriler olarak ifade edilebilir (Nunan, 1988; Alshumaimeri,1996 içinde: 13).

Gereksinim çözümlemelerinden elde edilen bilgiler, eğitim programının hedeflerini belirlemede yardımcı olabilir. Bu hedefler, ders programının, araç gereçlerinin, sınavlarının, değerlendirmelerin ve etkinliklerin özel öğretim amaçları için geliştirilmesi olarak belirtilebilir. Temel olarak gereksinim çözümlemesi, dil programının amaçlarına açıklık getirmek için yardımcı bir etkinliktir. Gereksinim çözümlemesi, eğitsel ihtiyaca göre düzenlenebilir. Bu sayede öğrenciler, bilgilerine ve fikirlerine verilen değeri fark edebilirler.

2.3.9 Öğrencilerin Özel Gereksinimleri

Yabancı dil öğrenmede gereksinim çözümlemesinin amacı, özel bir grup öğrencinin neden hedef dili öğrenmek istediğine karar vermek ve öğrencilerle ilgili veriler elde etmektir. Öğrencilerin ne öğrenmek istediği ve uzman danışmanların en iyi bilgi

edinme yolu ile ilgili düşünceleri arasındaki farklar, gereksinim çözümlemesinin temelini oluşturur.

Gereksinim çözümlemesinde zaman ve çaba önemli olmasına rağmen diğer bir önemli konu daha vardır. Bu konu, öğrencilerin amaçlarıyla ilgili görüşlerinin, ders tasarımcıları ve öğretmenlerinkinden farklı olabilmesidir.

Hutchinson ve Waters (1987; Alshumaimeri,1996 içinde: 14), bu öğrenci görüşlerini tanımlamak için öğrenci “istekleri” tanımını kullanmıştır. Fakat burada, “özel gereksinimler” terimi kullanılmıştır. Çünkü Berwick’in (1989; Alshumaimeri,1996 içinde: 14) belirttiği gibi “yalın” istekler, gereksinim çözümlemeciler tarafından göz ardı edilir ve gerekli özen gösterilmez.

Bu yüzden Richards (1984; Alshumaimeri,1996 içinde: 14), öğrenci gereksinimlerini karşılamak için bir strateji önermiştir. Bu öneri 4 basamağı içerir. Bunlar:

1. Belirli bir grup İngilizce öğrencisinin gereksinimlerinin neler olduğuna karar vermek,
2. Bu gereksinimleri karşılamayı amaçlayan dil dersleri geliştirmek,
3. Öğretmen ve öğrenme etkinlikleri seçmek ve bu amaçlara ulaşmayı sağlayan deneyimlere ortam hazırlamak,
4. Sonucu değerlendirmektir.

Moley (1984; Alshumaimeri, 1996 içinde: 14), eğitim programı geliştirirken gereksinim duyulacak birkaç etmen üzerinde durmuştur. Bunlar kültürel, eğitsel, örgütsel etmenler, öğrenci, öğretmen ve araç gereç gibi etmenlerdir. Moley'e göre, bu etmenler ardışıklık gösterir. Kültürel etmenler, eğitsel ve örgütsel etmenleri de etkiler ve onlar da öğrenci ve öğretmen tutumlarını etkiler. Kısacası her etmen, birbirinden etkilenir.

Diğer bir boyutta ise, Uvin (1996; Alshumaimeri,1996 içinde: 14), tamamen farklı ortamlardaki öğrencilerin özel gereksinimlerini göz ardı etmenin muhtemel sonuçlarına değinmiştir.

Maley'in (1984; Alshumaimeri,1996 içinde: 15), eğitim programı tasarım sürecinde göz önünde bulundurulması gerektiğini savunduğu, birbiriyle bütünleşik 4 temel etmen vardır. Bunlar otoritenin beklentileri, öğretmenler, ders tasarımcıları ve öğrencilerdir.

Bu çerçevede, öğrenci gereksinimlerinin, meslek lisesi yabancı dil dersi eğitim programını hazırlamada göz önünde bulundurulması gereken temel etmen olduğu görüşünü savunan bu tez, öğrenci gereksinimlerini tanımlamak ve çözümlemek amacıyla gereksinim çözümlemesine dayalı olarak gerçekleştirilmiştir.

BÖLÜM III

3. ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ

3.1 Araştırmanın Modeli

Araştırmanın amaçlarını karşılamada kesit alma yaklaşımı ile tarama modeli benimsenmiştir. Gereksinim çözümlemesine yönelik veriler, tarama modeli çerçevesinde anket tekniğinden yararlanılarak edinilmiştir. Araştırmacı tarafından geliştirilen “gereksinim çözümlemesi” anketi uygulanmıştır.

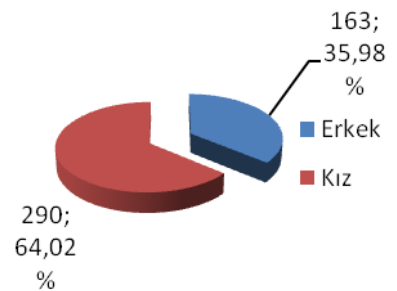
3.2 Araştırmanın Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu 2009-2010 eğitim-öğretim yılında Zonguldak ili Çaycuma ilçesi Çaycuma Çok Programlı Lisesi, İstanbul ili Küçükçekmece ilçesi Halkalı İMKB Kız Teknik ve Meslek Lisesi ve İstanbul ili Esenyurt ilçesi Halil Akkanat Çok Programlı Lisesi’nde öğrenim gören 10., 11. ve 12. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır.

Araştırmaya katılan öğrencilerin 290 (%64.02)’ı kız ve 163 (%35.98)’ü erkektir.

Tablo 1. Öğrencilerin Cinsiyetleri					
Cinsiyet					
Kız		Erkek		Toplam	p
290	(%64.02)	163	(%35.98)	453	0.0001 ^a

a. Ki-Kare Testi

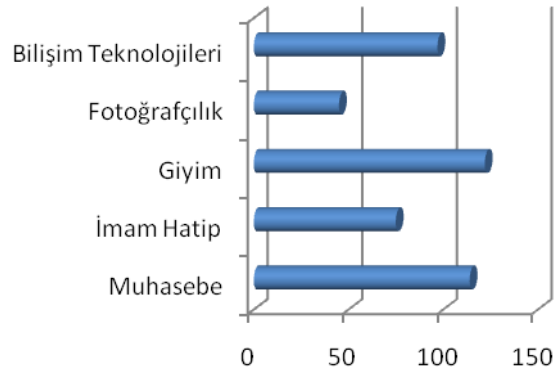
Grafik 1: Öğrencilerin Cinsiyetleri

- Araştırmaya katılanların cinsiyet dağılımları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmaktadır. ($p = 0.0001 < 0.05$) Araştırmaya katılan kız öğrencilerin sayısı erkek öğrencilere göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksektir.

Tablo 2. Öğrenci Sayıları

Meslek Lisesi Bölümü

Bilişim		Araştırmaya katılan 453 öğrenciden 97
Teknolojileri	97 (%21.41)	(%21.41)'si Bilişim Teknolojileri alanında, 45
Fotoğrafçılık	45 (%9.93)	(%9.93)'i Fotoğrafçılık alanında, 122 (%26.93)'si
Giyim	122 (%26.93)	Giyim alanında, 75 (%16.56)'i İmam Hatip
İmam Hatip	75 (%16.56)	alanında ve 114 (%25.17)'ü Muhasebe alanında
Muhasebe	114 (%25.17)	eğitim görmektedir.
Toplam	453	

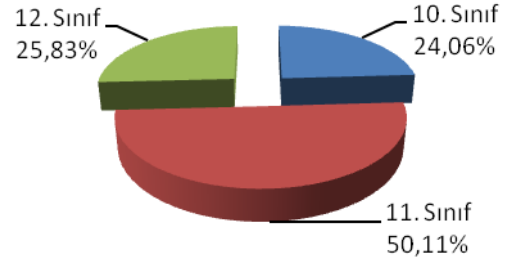

Grafik 2: Öğrenci Sayıları

Tablo 3. Sınıflara göre öğrenci sayıları

Sınıflar		
10. Sınıf	109	(%24.06)
11. Sınıf	227	(%50.11)
12. Sınıf	117	(%25.83)
Toplam	453	

Araştırmaya katılan 453 öğrenciden 109 (%24.06)'u 10. Sınıf öğrencisi, 227 (%50.11)'si 11. Sınıf öğrencisi ve 117 (%25.83)'si 12. Sınıf öğrencisidir.

Grafik 3: Sınıflara göre öğrenci sayıları

Öğrencilerin okudukları bölümlere göre “Bölümünüzü kendi isteğiniz ile mi seçtiniz?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı Tablo 4’te ayrıntılı olarak görülmektedir. “

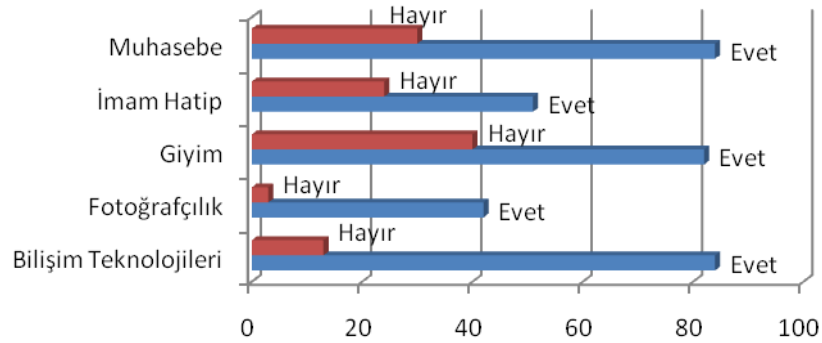
Tablo 4. Bölümünüzü kendi isteğiniz ile mi seçtiniz?

Meslek Lisesi Bölümü	Evet		Hayır		Toplam
	N	%	N	%	N
Bilişim Teknolojileri	84	%86.6	13	%13.4	97
Fotoğrafçılık	42	%93.3	3	%6.7	45
Giyim	82	%67.2	40	%32.8	122
İmam Hatip	51	%68.0	24	%32.0	75
Muhasebe	84	%73.7	30	%26.3	114
Toplam	343	%75.7	110	%24.3	453
p	0.0001 ^a				

a. Ki-Kare Testi

İncelemeye alınan 453 Meslek Lisesi öğrencisinden “Bölümünüzü kendi isteğiniz ile mi seçtiniz?” sorusuna 343 (%75.7)’ü Evet cevabı , 110 (%24.3)’u Hayır Cevabı vermiştir.

“Bölümünüzü kendi isteğiniz ile mi seçtiniz?” sorusuna verilen yanıtların dağılımı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmaktadır. ($p = 0.0001 < 0.05$) Evet cevabı verenlerin oranı 343 (%75.7) Hayır cevabı verenlerin oranı 110 (%24.3)’na göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksektir. Bu sonuçlar, öğrencilerin büyük çoğunluğunun bulundukları bölümü isteyerek seçtiklerini göstermektedir.

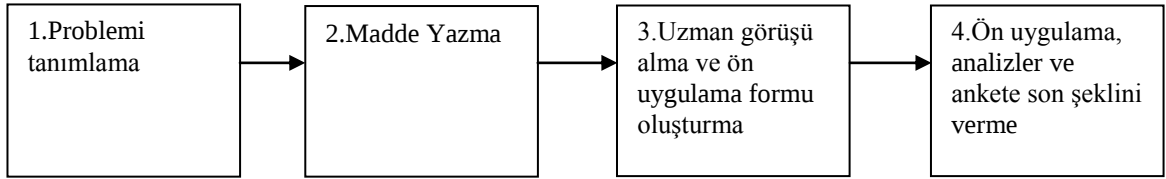
Grafik 4: Bölümünüzü kendi isteğiniz ile mi seçtiniz?

3.3 Veri Toplama Aracının Geliştirilmesi ve Verilerin Toplanması

Bu araştırma, Zonguldak ili Çaycuma ilçesi Çaycuma Çok Programlı Lisesi, İstanbul ili Küçükçekmece ilçesi Halkalı İMKB Kız Teknik ve Meslek Lisesi ve İstanbul ili Esenyurt ilçesi Halil Akkanat Çok Programlı Lisesi’nde, meslek seçiminde bulunmuş

olan ve İmam Hatip, Giyim, Muhasebe, Tekstil, Fotoğrafçılık, Bilişim Teknolojileri bölümlerinde okuyan 10., 11. ve 12. sınıf öğrencileri ile gerçekleştirilmiştir. Verileri toplama aşamasında anket tekniğinden yararlanılmıştır.

Anket geliştirme sürecinde, şekil 6’da gösterilen süreçler izlenmiştir.

Şekil 6 : Anket Geliştirme Süreci (Büyüköztürk, 2010: 124)

Anket soruları, araştırma problemine dayandırılarak hazırlanmış, kapalı uçlu çoktan seçmeli sorular tercih edilmiştir. Anket, Sert (2002)’de uygulanan gereksinim çözümlemesi anketinden uyarlamalar içermektedir. Yanıt seçenekleri, her alan için ayrı ayrı düzenlenerek bir taslak anket formu hazırlanmıştır. Taslak anket formları, uzman görüşleri de alınarak düzenlenmiş, mesleki alan şeflerinin ve ders öğretmenlerinin de fikirleri alınarak ön uygulama anketleri oluşturulmuştur. Hazırlanan ön uygulama anketi kullanılarak yaklaşık 45 öğrenciyle bir pilot çalışma yapılmıştır. Bu çalışma genel İngilizce ile ilgili görüşler, Özel Amaçlı İngilizce ile ilgili görüşler, genel amaçlı İngilizce gereksinimleri ve Özel Amaçlı İngilizce gereksinimleri ile ilgili soruları içermektedir. 2009 Haziran ayında Zonguldak ili Çaycuma ilçesi Çaycuma Çok Programlı Lisesi’nin Muhasebe, Giyim ve İmam Hatip bölümü 12. sınıf öğrencileriyle yapılan pilot çalışmada elde edilen veriler, öğrencilerin okuma gereksinimleri üzerinde yoğunlaştığını ve okuma becerisine odaklanması gerektiğini göstermiştir. Öğrenciler derslerde alanlarıyla ilgili terimleri ve güncel bilgileri içeren metinlere yer verilmesine yönelik isteklerini belirtmişlerdir. Ön uygulamada belirtilen istekler ve beklentiler göz önünde bulundurularak, gereksinim çözümlemesi anketlerine okuma becerisine yönelik sorular da eklenmiş, maddeler yeniden düzenlenmiş ve anketlere son biçimleri verilmiştir.

Hazırlanan son anketler, genel İngilizce ve Özel Amaçlı İngilizce ile ilgili görüş ve gereksinim soruları içermektedir.

Anketler 2010 Mart ayı içinde, ismi geçen okullarda, 40 dakikalık süre içinde tüm bölümlere eşzamanlı olarak uygulanmıştır. Gözetmen öğretmenler, konu ile ilgili olarak bilgilendirilmiş, öğrencilerin sorması beklenen muhtemel soru veya terimler hakkında bilgi verilmiştir. Anketlerin tümü, sınıf ortamında, benzer şartlarda uygulanmıştır.

3.4 Verilerin Çözümlemesi

Çalışmada elde edilen bulgular değerlendirilirken, istatistiksel analizler için SPSS 16.0 (Statistical Package for the Social Sciences) Software programı kullanılmıştır. Çalışma verileri değerlendirilirken tanımlayıcı istatistiksel yöntemlerin (Ortalama, Standart sapma, frekans, yüzde hesabı) yanı sıra niceliksel verilerin karşılaştırılmasında normal dağılım göstermeyen parametrelerin ikiden fazla grup arası karşılaştırmalarında Kruskal Wallis Test kullanılmış, bağımsız nitel verilerin karşılaştırılmasında ise Ki-Kare testi kullanılmıştır. Sonuçlar %95 ($p < 0.05$) güven aralığı ile test edilmiştir.

BÖLÜM IV

4. BULGULAR VE YORUMLAR

Araştırma bulguları, mesleki alan tercihinde bulunmuş meslek lisesi öğrencilerinin genel İngilizce ve Özel Amaçlı İngilizce bilme ve öğrenme konusundaki gereksinim ve görüşleri, araştırma soruları çerçevesinde tablolar ve grafiklerde sunulmuştur.

4.1 Mesleki Alan Tercihinde Bulunmuş Meslek Lisesi Öğrencilerinin Genel İngilizce Bilme ve Öğrenme Konusundaki Gereksinimleri ve Görüşleri

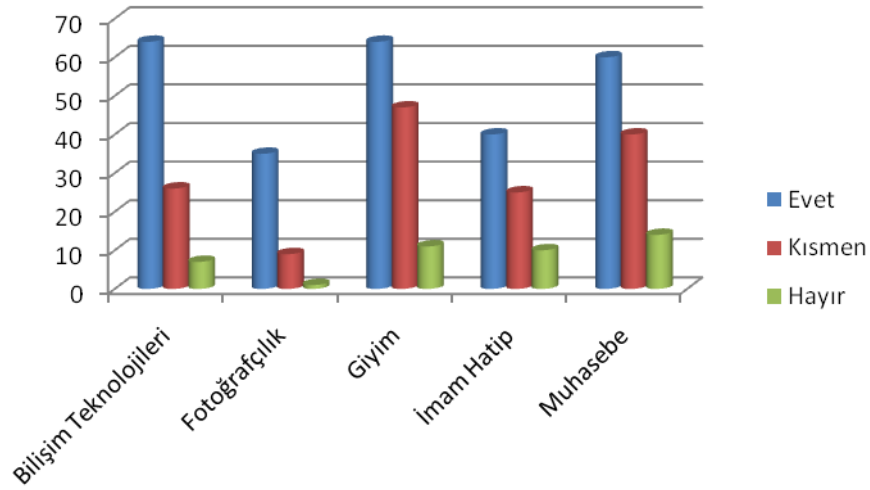
Öğrencilerin okudukları bölümlere göre “İngilizce öğrenmeye istekli misiniz?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı Tablo 5’te ayrıntılı olarak görülmektedir.

Tablo 5. İngilizce öğrenmeye istekli misiniz?							
Meslek Lisesi Bölümü	Evet		Kısmen		Hayır		Toplam
	N	%	N	%	N	%	N
Bilişim	64	(%66.0)	26	(%26.8)	7	(%7.2)	97
Teknolojileri							
Fotoğrafçılık	35	(%77.8)	9	(%20.0)	1	(%2.2)	45
Giyim	64	(%52.5)	47	(%38.5)	11	(%9.0)	122
İmam Hatip	40	(%53.3)	25	(%33.3)	10	(%13.3)	75
Muhasebe	60	(%52.6)	40	(%35.1)	14	(%12.3)	114
Toplam	263	(%58.1)	147	(%32.5)	43	(%9.5)	453
<i>p</i>	0.0001 ^a						

a. Ki-Kare Testi

İncelemeye alınan 453 Meslek Lisesi öğrencisinden “İngilizce öğrenmeye istekli misiniz?” sorusuna 263 (%58.1)’ü Evet, 147 (%32.5) Kısmen ve 43 (%9.5)’ü Hayır cevabı vermiştir. Bu da öğrencilerin İngilizce öğrenimine karşı olumlu tutuma sahip olduklarını göstermektedir.

- “İngilizce öğrenmeye istekli misiniz?” sorusuna verilen yanıtların dağılımı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmaktadır. ($p = 0.0001 < 0.05$) Evet cevabı görülme oranı diğer yanıtların görülme oranına göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksektir.

Grafik 5: İngilizce öğrenmeye istekli misiniz?

Öğrencilerin okudukları bölümlere göre “İngilizce öğrenmenin hayatınızı kolaylaştıracağına inanıyor musunuz?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı Tablo 6’da ayrıntılı olarak görülmektedir.

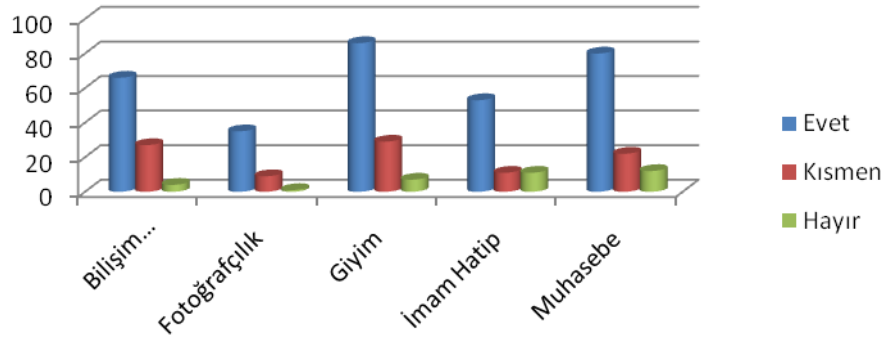
Tablo 6. İngilizce öğrenmenin hayatınızı kolaylaştıracağına inanıyor musunuz?

Meslek Lisesi Bölümü	Evet		Kısmen		Hayır		Toplam
	N	%	N	%	N	%	N
Bilişim Teknolojileri	66	(%68.0)	27	(%27.8)	4	(%4.1)	97
Fotoğrafçılık	35	(%77.8)	9	(%20.0)	1	(%2.2)	45
Giyim	86	(%70.5)	29	(%23.8)	7	(%5.7)	122
İmam Hatip	53	(%70.7)	11	(%14.7)	11	(%14.7)	75
Muhasebe	80	(%70.2)	22	(%19.3)	12	(%10.5)	114
Toplam	320	(%70.6)	98	(%21.6)	35	(%7.7)	453
<i>p</i>				0.0001 ^a			

a. Ki-Kare Testi

İncelemeye alınan 453 Meslek Lisesi öğrencisinden “İngilizce öğrenmenin hayatınızı kolaylaştıracağına inanıyor musunuz?” sorusuna 320 (%70.6)’si Evet, 98 (%21.6)’i Kısmen ve 35 (%7.7)’i Hayır cevabı vermiştir.

- “İngilizce öğrenmenin hayatınızı kolaylaştıracağına inanıyor musunuz?” sorusuna verilen yanıtların dağılımı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmaktadır. ($p = 0.0001 < 0.05$) Evet cevabı görülme oranı diğer yanıtların görülme oranına göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksektir.

Grafik 6: İngilizce öğrenmenin hayatınızı kolaylaştıracağına inanıyor musunuz?

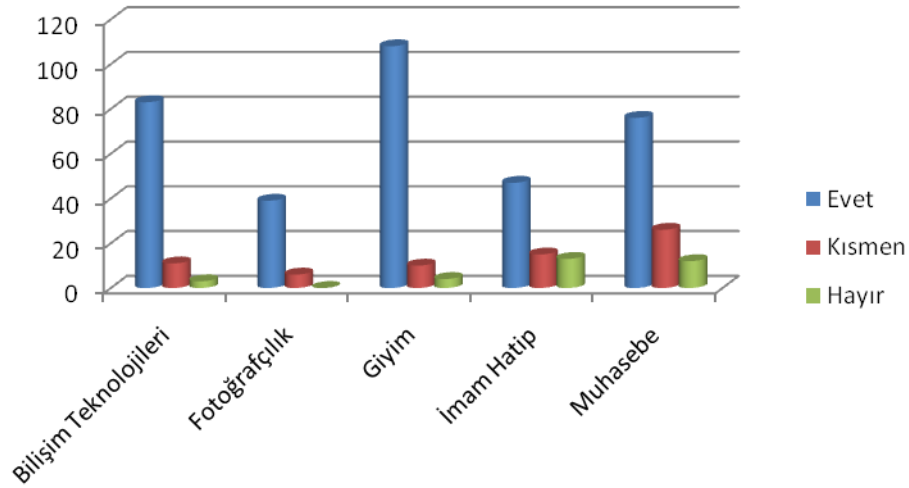
Öğrencilerin okudukları bölümlere göre “İngilizce bilmenin mesleğinize katkı sağlayacağını düşünüyor musunuz?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı Tablo 7’de ayrıntılı olarak görülmektedir.

Tablo 7. İngilizce bilmenin mesleğinize katkı sağlayacağını düşünüyor musunuz?							
Meslek Lisesi Bölümü	Evet		Kısmen		Hayır		Toplam
	N	%	N	%	N	%	N
Bilişim Teknolojileri	83	(%85.6)	11	(%11.3)	3	(%3.1)	97
Fotoğrafçılık	39	(%86.7)	6	(%13.3)	0	(%0.0)	45
Giyim	108	(%88.5)	10	(%8.2)	4	(%3.3)	122
İmam Hatip	47	(%62.7)	15	(%20.0)	13	(%17.3)	75
Muhasebe	76	(%66.7)	26	(%22.8)	12	(%10.5)	114
Toplam	353	(%77.9)	68	(%15.0)	32	(%7.1)	453
<i>p</i>	0.0001 ^a						

a. Ki-Kare Testi

İncelemeye alınan 453 Meslek Lisesi öğrencisinden “İngilizce bilmenin mesleğinize katkı sağlayacağını düşünüyor musunuz?” sorusuna 353 (%77.9)’ü Evet, 68 (%15.0)’i Kısmen ve 32 (%7.1)’si Hayır cevabı vermiştir.

- “İngilizce bilmenin mesleğinize katkı sağlayacağını düşünüyor musunuz?” sorusuna verilen yanıtların dağılımı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmaktadır. ($p = 0.0001 < 0.05$) Evet cevabı görülme oranı diğer yanıtların görülme oranına göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksektir.

Grafik 7: İngilizce bilmenin mesleğinize katkı sağlayacağını düşünüyor musunuz?

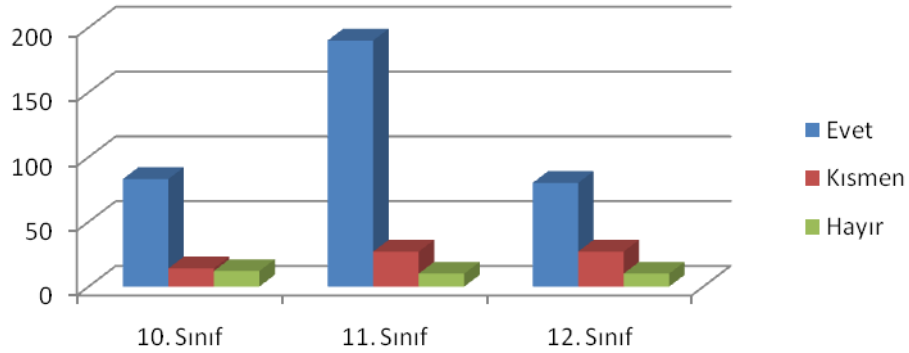
Tablo 8’de n ve % değerleri ayrıntılı olarak görülmektedir. 11. Sınıfta Evet cevabı verenlerin oranı diğer sınıflara göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksektir.

Tablo 8. İngilizce bilmenin mesleğinize katkı sağlayacağını düşünüyor musunuz?

Meslek Lisesi	Evet		Kısmen		Hayır		Toplam
Bölümü	N	%	N	%	N	%	N
10. Sınıf	83	(%76.1)	14	(%12.8)	12	(%11.0)	109
11. Sınıf	190	(%83.7)	27	(%11.9)	10	(%4.4)	227
12. Sınıf	80	(%68.4)	27	(%23.1)	10	(%8.5)	117
Toplam	353	(%77.9)	68	(%15.0)	32	(%7.1)	453
P	0.005 ^a						

a. Kruskal Wallis Test

- Öğrencilerin okudukları sınıflara göre “İngilizce bilmenin mesleğinize katkı sağlayacağını düşünüyor musunuz?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmaktadır. ($p=0.005 < 0.05$)

Grafik 8: İngilizce bilmenin mesleğinize katkı sağlayacağını düşünüyor musunuz?

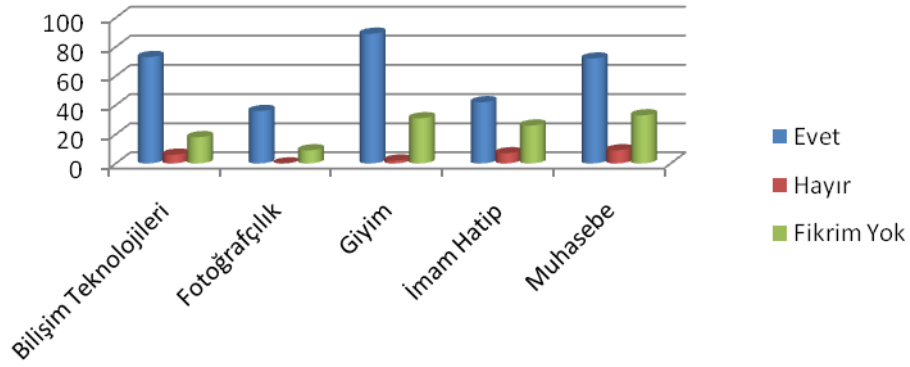
Öğrencilerin okudukları bölümlere göre “Gelecekte İngilizcenin öneminin artacağına inanıyor musunuz?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı Tablo 9’da ayrıntılı olarak görülmektedir.

Tablo 9: Gelecekte İngilizcenin öneminin artacağına inanıyor musunuz?							
Meslek Lisesi	Fikrim Yok		Evet		Hayır		Toplam
Bölümü	N	%	N	%	N	%	N
Bilişim Teknolojileri	18	(%18.6)	73	(%75.3)	6	(%6.2)	97
Fotoğrafçılık	9	(%20.0)	36	(%80.0)	0	(%0.0)	45
Giyim	31	(%25.4)	89	(%73.0)	2	(%1.6)	122
İmam Hatip	26	(%34.7)	42	(%56.0)	7	(%9.3)	75
Muhasebe	33	(%28.9)	72	(%63.2)	9	(%7.9)	114
Toplam	117	(%25.8)	312	(%68.9)	24	(%5.3)	453
<i>p</i>	0.0001^a						

a. Ki-Kare Testi

İncelemeye alınan 453 Meslek Lisesi öğrencisinden “Gelecekte İngilizcenin öneminin artacağına inanıyor musunuz?” sorusuna 312 (%68.9)’si Evet, 24 (%5.3)’ü Hayır ve 117 (%25.8)’si Fikrim Yok cevabı vermiştir.

- “Gelecekte İngilizcenin öneminin artacağına inanıyor musunuz?” sorusuna verilen yanıtların dağılımı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmaktadır. ($p = 0.0001 < 0.05$) Evet cevabı görülme oranı diğer yanıtların görülme oranına göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksektir.

Grafik 9: Gelecekte İngilizcenin öneminin artacağına inanıyor musunuz?

Öğrencilerin okudukları bölümlere göre “Genel İngilizce mi yoksa Özel Amaçlı İngilizce mi öğrenmek istersiniz?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı Tablo 10’da ayrıntılı olarak görülmektedir.

Tablo 10. Genel İngilizce mi yoksa Özel Amaçlı İngilizce mi öğrenmek istersiniz?

Meslek Lisesi Bölümü	Genel İngilizce		Özel Amaçlı İngilizce		Her ikisi de		Toplam N	p
	N	%	N	%	N	%		
Bilişim Teknolojileri	22	(%22.7)	30	(%30.9)	45	(%46.4)	97	0.015 ^a
Fotoğrafçılık	5	(%11.1)	28	(%62.2)	12	(%26.7)	45	0.0001 ^a
Giyim	25	(%20.5)	37	(%30.3)	60	(%49.2)	122	0.0001 ^a
İmam Hatip	23	(%30.7)	23	(%30.7)	29	(%38.7)	75	0.619 ^a
Muhasebe	46	(%40.4)	22	(%19.3)	46	(%40.4)	114	0.006 ^a
Toplam	121	(%26.7)	140	(%30.9)	192	(%42.4)	453	0.0001^a

a. Ki-Kare Testi

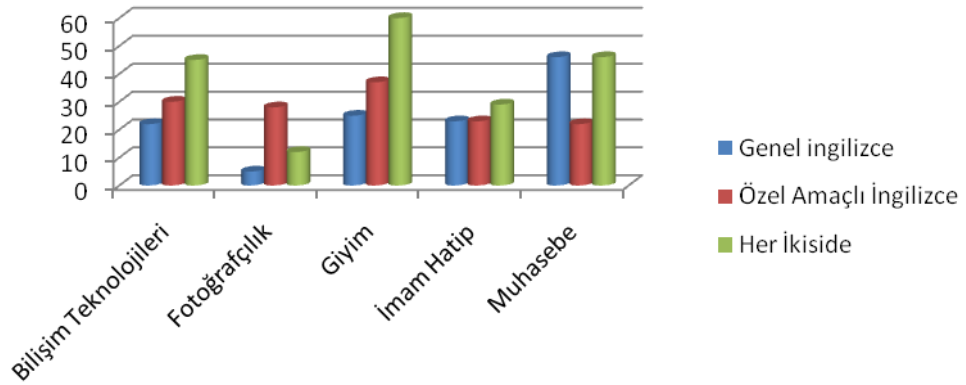
İncelemeye alınan 453 Meslek Lisesi öğrencisinden “Genel İngilizce mi yoksa Özel Amaçlı İngilizce mi öğrenmek istersiniz?” sorusuna 121 (%26.7)’i Genel İngilizce, 140 (%30.9)’ı Özel Amaçlı İngilizce ve 192 (%42.4)’si Her İkisi de cevabı vermiştir.

- “Genel İngilizce mi yoksa Özel Amaçlı İngilizce mi öğrenmek istersiniz?” sorusuna verilen yanıtların dağılımı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmaktadır. ($p = 0.0001 < 0.05$) Her İkisi de cevabını verenlerin oranı Genel İngilizce ve Özel Amaçlı İngilizce cevabı verenlerin oranına göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksektir.
- Bilişim Teknolojileri bölümünde okuyan öğrencilerin “Genel İngilizce mi yoksa Özel Amaçlı İngilizce mi öğrenmek istersiniz?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmaktadır. ($p = 0.015 < 0.05$) Her İkisi de cevabını verenlerin oranı Genel İngilizce ve Özel Amaçlı İngilizce cevabı verenlerin oranına göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksektir.
- Fotoğrafçılık bölümünde okuyan öğrencilerin “Genel İngilizce mi yoksa Özel Amaçlı İngilizce mi öğrenmek istersiniz?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmaktadır. ($p = 0.0001 < 0.05$) Özel Amaçlı İngilizce cevabını verenlerin oranı Genel İngilizce ve Her İkisi de cevabı verenlerin oranına göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksektir.

- Giyim bölümünde okuyan öğrencilerin “Genel İngilizce mi yoksa Özel Amaçlı İngilizce mi öğrenmek istersiniz?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmaktadır. ($p=0.0001 < 0.05$) Her ikisi de cevabını verenlerin oranı Genel İngilizce ve Özel Amaçlı İngilizce cevabı verenlerin oranına göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksektir.
- İmam Hatip bölümünde okuyan öğrencilerin “Genel İngilizce mi yoksa Özel Amaçlı İngilizce mi öğrenmek istersiniz?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır. ($p=0.619 > 0.05$) Genel İngilizce, Özel Amaçlı İngilizce ve Her ikisi de yanıtlarının görülme oranları birbirine yakın dağılmaktadır.

Muhasebe bölümünde okuyan öğrencilerin “Genel İngilizce mi yoksa Özel Amaçlı İngilizce mi öğrenmek istersiniz?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmaktadır. ($p=0.006 < 0.05$) Özel Amaçlı İngilizce cevabını verenlerin oranı Genel İngilizce ve Her ikisi de cevabı verenlerin oranına göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde düşüktür.

Yapılan yüz yüze görüşmelerde öğrenciler, Özel Amaçlı İngilizce bilgisine sahip olmak istediklerini belirtmiş, ancak temel İngilizce bilgilerinin yetersiz olması nedeniyle genel İngilizce ve özel amaçlı İngilizce derslerinin birlikte verilmesine yönelik isteklerini dile getirmişlerdir.

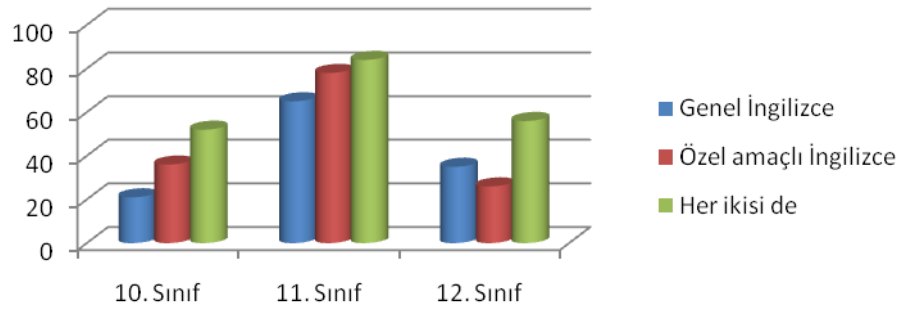
Grafik 10: Genel İngilizce mi yoksa Özel Amaçlı İngilizce mi öğrenmek istersiniz?

Tablo 11’de n ve % değerleri ayrıntılı olarak görülmektedir.

Tablo 11. Genel İngilizce mi yoksa Özel Amaçlı İngilizce mi öğrenmek istersiniz?								
Meslek	Genel		Özel Amaçlı		Her ikisi de		Toplam	p
Lisesi	İngilizce		İngilizce					
Bölümü	N	%	N	%	N	%	N	
10. Sınıf	21	(%19.3)	36	(%33.0)	52	(%47.7)	109	0.097 ^a
11. Sınıf	65	(%28.6)	78	(%34.4)	84	(%37.0)	227	
12. Sınıf	35	(%29.9)	26	(%22.2)	56	(%47.9)	117	
Toplam	121	(%26.7)	140	(%30.9)	192	(%42.4)	453	

a. Kruskal Wallis Test

- Öğrencilerin okudukları sınıflara göre “Genel İngilizce mi yoksa Özel Amaçlı İngilizce mi öğrenmek istersiniz?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır. ($p=0.097 > 0.05$)

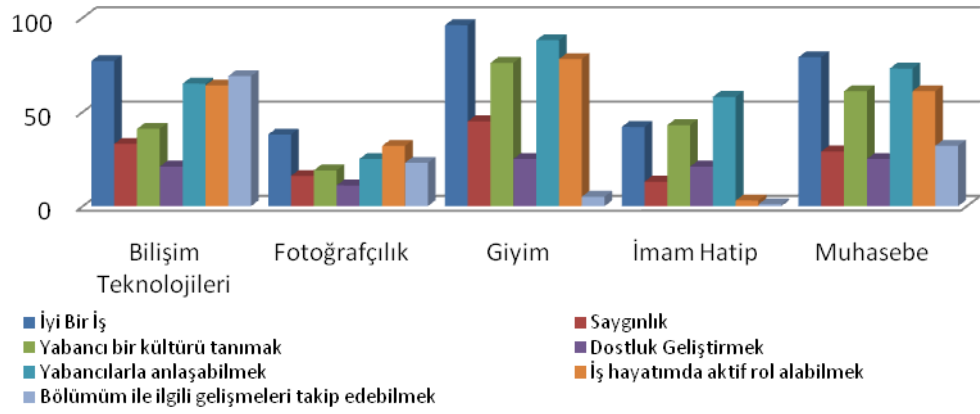
Grafik 11: Genel İngilizce mi yoksa Özel Amaçlı İngilizce mi öğrenmek istersiniz?

Öğrencilerin okudukları bölümlere göre “İngilizce öğrenmek size ne kazandıracak?” sorusuna verdikleri yanıtların n ve % oranları Tablo 12’de görülmektedir.

Tablo 12. İngilizce öğrenmek size ne kazandıracak?

Meslek Lisesi Bölümü		Bilişim Teknolojileri	Fotoğrafçılık	Giyim	İmam Hatip	Muhasebe	Toplam
İyi Bir İş	N	77	38	96	42	79	332
	%	(%79.4)	(%84.4)	(%78.7)	(%56.0)	(%69.3)	(%73.3)
Saygınlık	N	33	16	45	13	29	136
	%	(%34.0)	(%35.6)	(%36.9)	(%17.3)	(%25.4)	(%30.0)
Yabancı bir kültürü	N	41	19	76	43	61	240
tanımak	%	(%42.3)	(%42.2)	(%62.3)	(%57.3)	(%53.5)	(%53.0)
Dostluk geliştirmek	N	21	11	25	21	25	103
	%	(%21.6)	(%24.4)	(%20.5)	(%28.0)	(%21.9)	(%22.7)
Yabancılarla	N	65	25	88	58	73	309
anlaşabilmek	%	(%67.0)	(%55.6)	(%72.1)	(%77.3)	(%64.0)	(%68.2)
İş hayatımda aktif rol	N	64	32	78	3	61	238
alabilmek	%	(%66.0)	(%71.1)	(%63.9)	(%4.0)	(%53.5)	(%52.5)
Bölümüm ile ilgili	N	69	23	5	1	32	130
gelişmeleri takip	%	(%71.1)	(%51.1)	(%4.1)	(%1.3)	(%28.1)	(%28.7)
edebilmek							

İncelemeye alınan 453 Meslek Lisesi öğrencisinden “İngilizce öğrenmek size ne kazandıracak?” sorusuna 332 (%73.3) öğrenci iyi bir iş , 136 (%30.0) öğrenci saygınlık, 240 (%53.0) öğrenci yabancı bir kültürü tanımak, 103 (%22.7) dostluk geliştirmek, 309 (%68.2) öğrenci yabancılarla anlaşabilmek, 238 (%52.5) öğrenci iş hayatımda aktif rol alabilmek, 130 (%28.7) öğrenci bölümüm ile ilgili gelişmeleri takip edebilmek cevabını vermiştir.

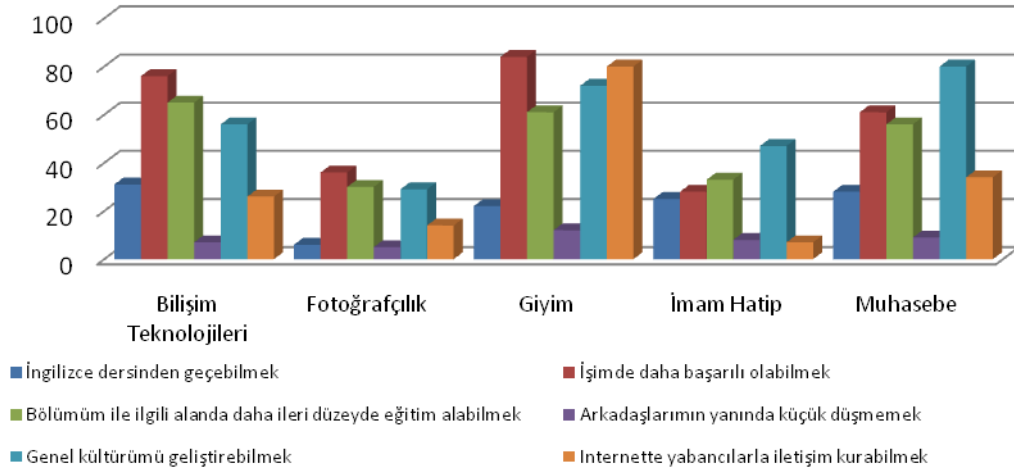
Grafik 12: İngilizce öğrenmek size ne kazandıracak?

Öğrencilerin okudukları bölümlere göre “İngilizce öğrenme amacınız nedir?” sorusuna verdikleri yanıtların n ve % oranları Tablo 13’te görülmektedir.

Tablo 13. İngilizce öğrenme amacınız nedir?

Meslek Lisesi Bölümü		Bilişim Teknolojileri	Fotoğrafçılık	Giyim	İmam Hatip	Muhasebe	Toplam
İngilizce dersinden	N	31	6	22	25	28	112
geçebilmek	%	(%32.0)	(%13.3)	(%18.0)	(%33.3)	(%24.6)	(%24.7)
İşimde daha başarılı	N	76	36	84	28	61	285
olabilmek	%	(%78.4)	(%80.0)	(%68.9)	(%37.3)	(%53.5)	(%62.9)
Bölümüm ile ilgili alanda	N	65	30	61	33	56	245
daha ileri düzeyde eğitim	%	(%67.0)	(%66.7)	(%50.0)	(%44.0)	(%49.1)	(%54.1)
alabilmek							
Arkadaşlarımla yanında	N	7	5	12	8	9	41
küçük düşmemek	%	(%7.2)	(%11.1)	(%9.8)	(%10.7)	(%7.9)	(%9.1)
Genel kültürümü	N	56	29	72	47	80	284
geliştirebilmek	%	(%57.7)	(%64.4)	(%59.0)	(%62.7)	(%70.2)	(%62.7)
İnternette yabancılarla	N	26	14	80	7	34	161
iletişim kurabilmek	%	(%26.8)	(%31.1)	(%65.6)	(%9.3)	(%29.8)	(%35.5)

İncelemeye alınan 453 Meslek Lisesi öğrencisinden “İngilizce öğrenme amacınız nedir?” sorusuna 112 (%24.7) öğrenci İngilizce dersinden geçebilmek, 285 (%62.9) öğrenci işimde daha başarılı olabilmek, 245 (%54.1) öğrenci bölümüm ile ilgili alanda daha ileri düzeyde eğitim alabilmek, 41 (%9.1) öğrenci arkadaşlarımla yanında küçük düşmemek, 284 (%62.7) öğrenci genel kültürümü geliştirebilmek, 161 (%35.5) öğrenci internette yabancılarla iletişim kurabilmek cevabını vermiştir.

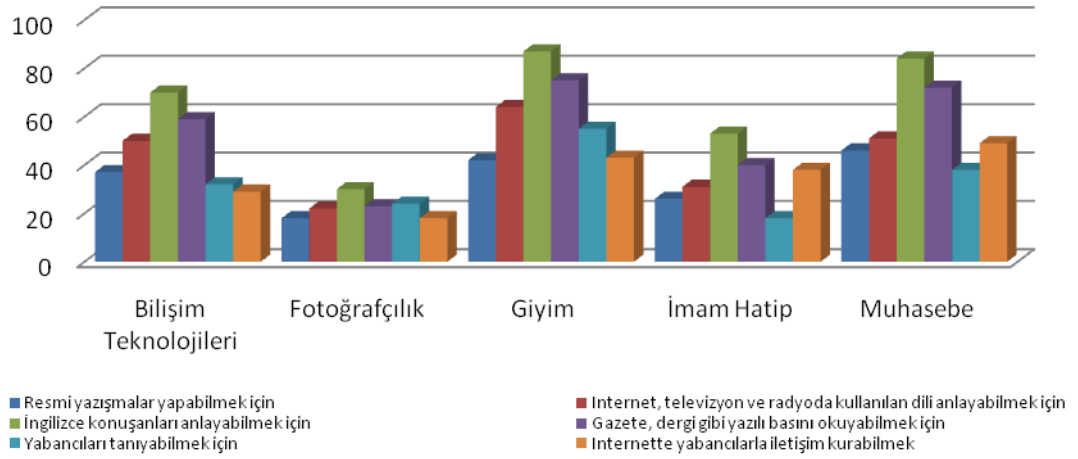
Grafik 13: İngilizce öğrenme amacınız nedir?

Öğrencilerin okudukları bölümlere göre “Hangi konuda iletişim kurmak için İngilizceyi öğrenmek istiyorsunuz?” sorusuna verdikleri yanıtların n ve % oranları Tablo 14’te görülmektedir.

Tablo 14. Hangi konuda iletişim kurmak için İngilizceyi öğrenmek istiyorsunuz?

Meslek Lisesi Bölümü		Bilişim Teknolojileri	Fotoğrafçılık	Giyim	İmam Hatip	Muhasebe	Toplam
Resmi yazışmalar yapabilmek için	N	37	18	42	26	46	169
	%	(%38.1)	(%40.0)	(%34.4)	(%34.7)	(%40.4)	(%37.3)
İnternet, televizyon ve radyoda kullanılan dili anlayabilmek için	N	50	22	64	31	51	218
	%	(%51.5)	(%48.9)	(%52.5)	(%41.3)	(%44.7)	(%48.1)
İngilizce konuşanları anlayabilmek için	N	70	30	87	53	84	324
	%	(%72.2)	(%66.7)	(%71.3)	(%70.7)	(%73.7)	(%71.5)
Gazete, dergi gibi yazılı basını okuyabilmek için	N	59	23	75	40	72	269
	%	(%60.8)	(%51.1)	(%61.5)	(%53.3)	(%63.2)	(%59.4)
Yabancıları tanıyabilmek için	N	32	24	55	18	38	167
	%	(%33.0)	(%53.3)	(%45.1)	(%24.0)	(%33.3)	(%36.9)
İnternette yabancılarla iletişim kurabilmek	N	29	18	43	38	49	177
	%	(%29.9)	(%40.0)	(%35.2)	(%50.7)	(%43.0)	(%39.1)

İncelemeye alınan 453 Meslek Lisesi öğrencisinden “Hangi konuda iletişim kurmak için İngilizceyi öğrenmek istiyorsunuz?” sorusuna 169 (%37.3) öğrenci Resmi yazışmalar yapabilmek için, 218 (%48.1) öğrenci İnternet, televizyon ve radyoda kullanılan dili anlayabilmek için, 324 (%71.5) öğrenci İngilizce konuşanları anlayabilmek için, 269 (%59.4) öğrenci Gazete, dergi gibi yazılı basını okuyabilmek için, 167 (%36.9) öğrenci Yabancıları tanıyabilmek için, 177 (%39.1) öğrenci İnternette yabancılarla iletişim kurabilmek cevabını vermiştir.

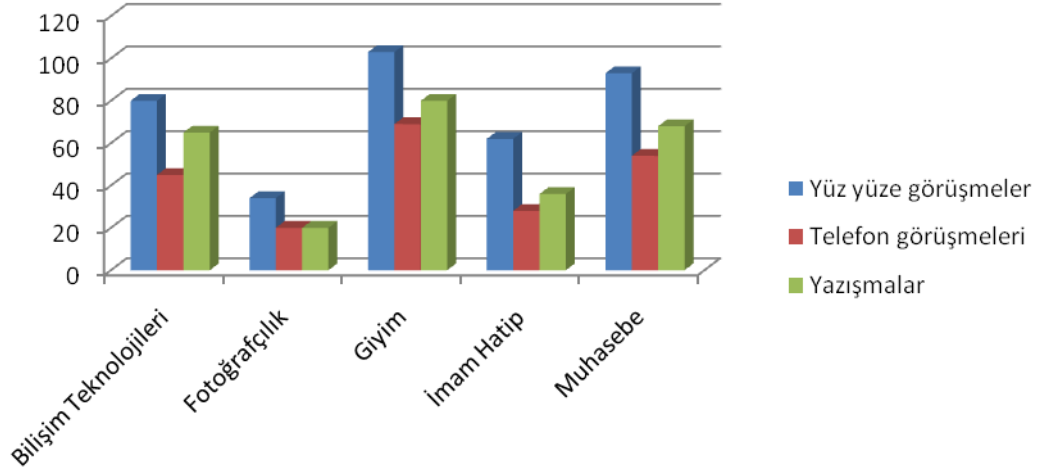
Grafik 14: Hangi konuda iletişim kurmak için İngilizceyi öğrenmek istiyorsunuz?

Öğrencilerin okudukları bölümlere göre “Gelecekte, İngilizceyi ne tür bir iletişim kanalıyla kullanacağınızı düşünüyorsunuz?” sorusuna verdikleri yanıtların n ve % oranları Tablo 15’te görülmektedir.

Tablo 15. Gelecekte, İngilizceyi ne tür bir iletişim kanalıyla kullanacağınızı düşünüyorsunuz?

Meslek Lisesi	Bilişim		Fotoğrafçılık	Giyim	İmam	Muhasebe	Toplam
Bölümü		Teknolojileri			Hatip		
Yüz yüze	N	80	34	103	62	93	372
görüşmeler	%	(%82.5)	(%75.6)	(%84.4)	(%82.7)	(%81.6)	(%82.1)
Telefon	N	45	20	69	28	54	216
görüşmeleri	%	(%46.4)	(%44.4)	(%56.6)	(%37.3)	(%47.4)	(%47.7)
Yazışmalar	N	65	20	80	36	68	269
	%	(%67.0)	(%44.4)	(%65.6)	(%48.0)	(%59.6)	(%59.4)

İncelemeye alınan 453 Meslek Lisesi öğrencisinden “Gelecekte, İngilizceyi ne tür bir iletişim kanalıyla kullanacağınızı düşünüyorsunuz?” sorusuna 372 (%82.1) öğrenci yüz yüze görüşmeler, 216 (%47.7) öğrenci telefon görüşmeleri, 269 (%59.4) öğrenci yazışmalar cevabını vermiştir.

Grafik15: Gelecekte, İngilizceyi ne tür bir iletişim kanalıyla kullanacağınızı düşünüyorsunuz?

Öğrencilerin okudukları bölümlere göre “Gelecekte, İngilizceyi daha çok hangi şekli ile kullanacağınızı düşünüyorsunuz?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı Tablo 16’da ayrıntılı olarak görülmektedir.

Tablo 16. Gelecekte, İngilizceyi daha çok hangi şekli ile kullanacağınızı düşünüyorsunuz?

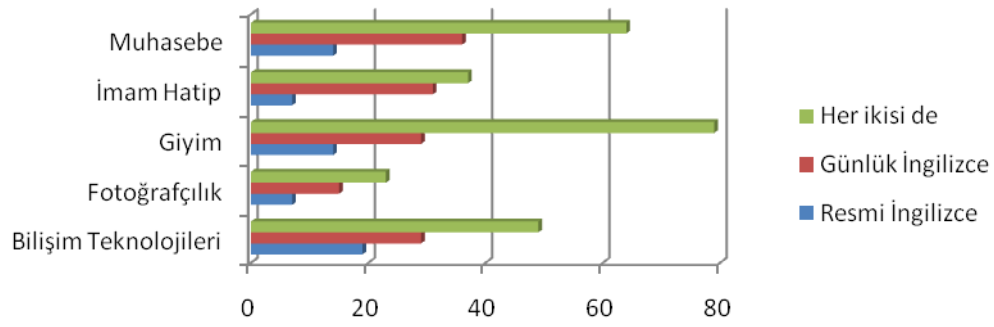
Meslek Lisesi Bölümü	Resmi İngilizce		Günlük İngilizce		Her ikisi de		Toplam
	N	%	N	%	N	%	N
Bilişim Teknolojileri	19	(%19.6)	29	(%29.9)	49	(%50.5)	97
Fotoğrafçılık	7	(%15.6)	15	(%33.3)	23	(%51.1)	45
Giyim	14	(%11.5)	29	(%23.8)	79	(%64.8)	122
İmam Hatip	7	(%9.3)	31	(%41.3)	37	(%49.3)	75
Muhasebe	14	(%12.3)	36	(%31.6)	64	(%56.1)	114
Toplam	61	(%13.5)	140	(%30.9)	252	(%55.6)	453
p	0.0001 ^a						

a. Ki-Kare Testi

İncelemeye alınan 453 Meslek Lisesi öğrencisinden “Gelecekte, İngilizceyi daha çok hangi şekli ile kullanacağınızı düşünüyorsunuz?” sorusuna 61 (%13.5)’i Resmi İngilizce, 140 (%30.9)’ı Günlük İngilizce ve 252 (%55.6)’si her ikisi de cevabı vermiştir.

- “Gelecekte, İngilizceyi daha çok hangi şekli ile kullanacağınızı düşünüyorsunuz?” sorusuna verilen yanıtların dağılımı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmaktadır. ($p=0.0001 < 0.05$)

Her ikisi de cevabı görülme oranı diğer yanıtların görülme oranına göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksektir. Günlük İngilizce cevabının görülme oranı Resmi İngilizce cevabının görülme oranından istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksektir.

Grafik 16: Gelecekte, İngilizceyi daha çok hangi şekli ile kullanacağınızı düşünüyorsunuz?

Öğrencilerin okudukları bölümlere göre “Gelecekte, hangi sıklıkla çeviri yapmanız gerekeceğini düşünüyorsunuz?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı Tablo 17’de ayrıntılı olarak görülmektedir.

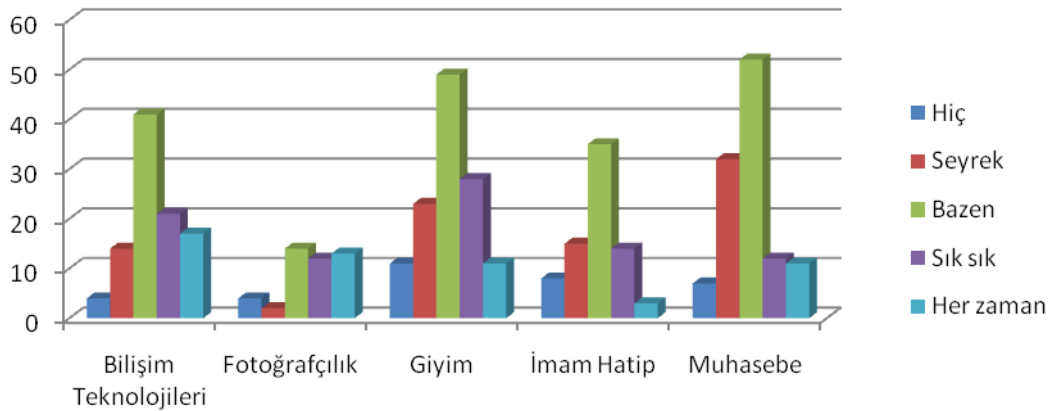
Tablo 17. Gelecekte, hangi sıklıkla çeviri yapmanız gerekeceğini düşünüyorsunuz?

Meslek	Hiç		Seyrek		Bazen		Sık Sık		Her zaman		Toplam
Lisesi	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N
Bölümü											
Bilişim Teknolojileri	4	(%4.1)	14	(%14.4)	41	(%42.3)	21	(%21.6)	17	(%17.5)	97
Fotoğrafçılık	4	(%8.9)	2	(%4.4)	14	(%31.1)	12	(%26.7)	13	(%28.9)	45
Giyim	11	(%9.0)	23	(%18.9)	49	(%40.2)	28	(%23.0)	11	(%9.0)	122
İmam Hatip	8	(%10.7)	15	(%20.0)	35	(%46.7)	14	(%18.7)	3	(%4.0)	75
Muhasebe	7	(%6.1)	32	(%28.1)	52	(%45.6)	12	(%10.5)	11	(%9.6)	114
Toplam	34	(%7.5)	86	(%19.0)	191	(%42.2)	87	(%19.2)	55	(%12.1)	453
p	0.0001 ^a										

a. Ki-Kare Testi

İncelemeye alınan 453 Meslek Lisesi öğrencisinden “Gelecekte, hangi sıklıkla çeviri yapmanız gerekeceğini düşünüyorsunuz?” sorusuna 34 (%7.5)’ü hiç, 86 (%19.0)’sı seyrek, 191 (%42.2)’i bazen, 87 (%19.2)’si sık sık 55 (%12.1)’i her zaman cevabı vermiştir.

- “Gelecekte, hangi sıklıkla çeviri yapmanız gerekeceğini düşünüyorsunuz?” sorusuna verilen yanıtların dağılımı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmaktadır. ($p = 0.0001 < 0.05$) Bazen cevabı görülme oranı diğer yanıtların görülme oranına göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksektir.

Grafik 17: Gelecekte, hangi sıklıkla çeviri yapmanız gerekeceğini düşünüyorsunuz?

Öğrencilerin okudukları bölümlere göre “Daha çok hangi dilden hangi dile çeviri yapmanız gerekeceğini düşünüyorsunuz?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı Tablo 18’de ayrıntılı olarak görülmektedir.

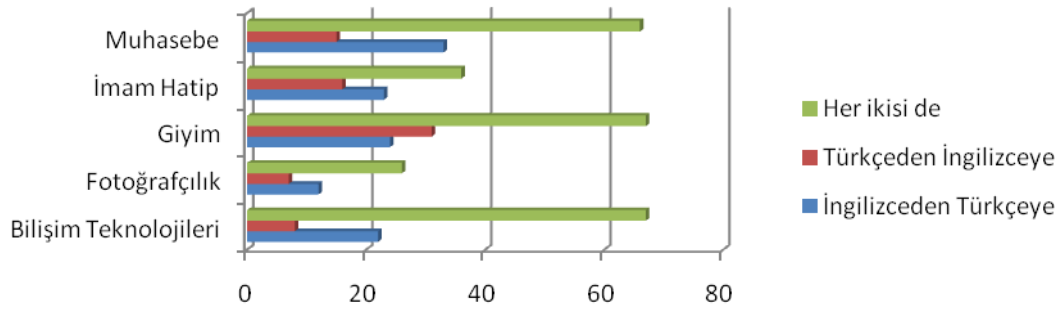
Tablo 18. Daha çok hangi dilden hangi dile çeviri yapmanız gerekeceğini düşünüyorsunuz?

Meslek Lisesi Bölümü	İngilizceden		Türkçeden		Her ikisi de		Toplam
	Türkçeye		İngilizceye				
	N	%	N	%	N	%	N
Bilişim Teknolojileri	22	(%22.7)	8	(%8.2)	67	(%69.1)	97
Fotoğrafçılık	12	(%26.7)	7	(%15.6)	26	(%57.8)	45
Giyim	24	(%19.7)	31	(%25.4)	67	(%54.9)	122
İmam Hatip	23	(%30.7)	16	(%21.3)	36	(%48.0)	75
Muhasebe	33	(%28.9)	15	(%13.2)	66	(%57.9)	114
Toplam	114	(%25.2)	77	(%17.0)	262	(%57.8)	453
<i>p</i>	0.0001 ^a						

a. Ki-Kare Testi

İncelemeye alınan 453 Meslek Lisesi öğrencisinden “Daha çok hangi dilden hangi dile çeviri yapmanız gerekeceğini düşünüyorsunuz?” sorusuna 114 (%25.2)’ü İngilizceden Türkçeye, 77 (%17.0)’si Türkçeden İngilizceye ve 262 (%57.8)’si her ikisi de cevabı vermiştir.

- “Daha çok hangi dilden hangi dile çeviri yapmanız gerekeceğini düşünüyorsunuz?” sorusuna verilen yanıtların dağılımı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmaktadır. ($p = 0.0001 < 0.05$) Her ikisi de cevabı görülme oranı diğer yanıtların görülme oranına göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksektir.

Grafik 18: Daha çok hangi dilden hangi dile çeviri yapmanız gerekeceğini düşünüyorsunuz?

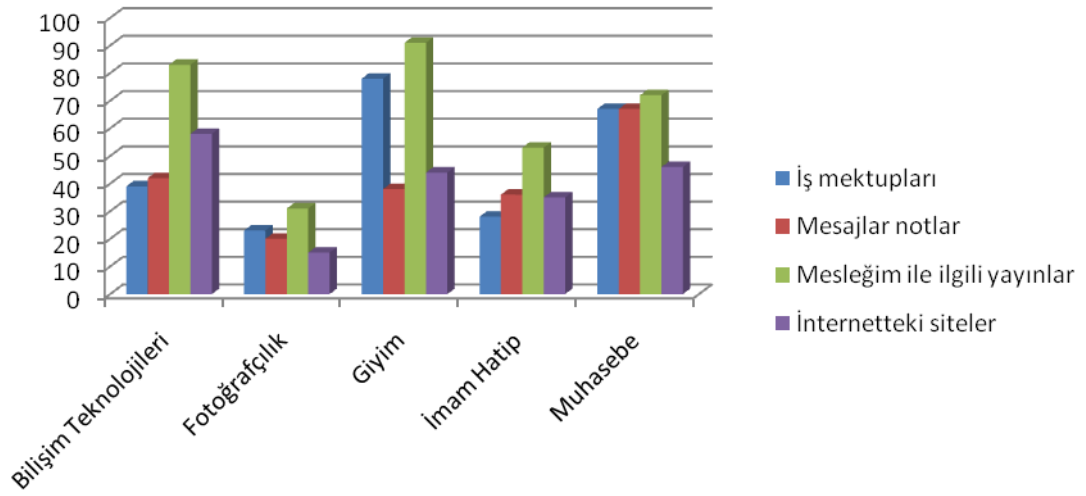
Öğrencilerin okudukları bölümlere göre “Hangi tür metinleri çevirmeniz gerekeceğini düşünüyorsunuz?” sorusuna verdikleri yanıtların n ve % oranları Tablo 19’da görülmektedir.

Tablo 19. Hangi tür metinleri çevirmeniz gerekeceğini düşünüyorsunuz?

Meslek Lisesi	Bilişim	Fotoğrafçılık	Giyim	İmam	Muhasebe	Toplam
Bölümü	Teknolojileri			Hatip		
İş mektupları	N	39	23	78	28	235
	%	(%40.2)	(%51.1)	(%63.9)	(%37.3)	(%51.9)
Mesajlar, notlar	N	42	20	38	36	203
	%	(%43.3)	(%44.4)	(%31.1)	(%48.0)	(%44.8)
Mesleğim ile ilgili yayınlar	N	83	31	91	53	330
	%	(%85.6)	(%68.9)	(%74.6)	(%70.7)	(%72.8)
İnternetteki siteler	N	58	15	44	35	198
	%	(%59.8)	(%33.3)	(%36.1)	(%46.7)	(%43.7)

İncelemeye alınan 453 Meslek Lisesi öğrencisinden “Hangi tür metinleri çevirmeniz gerekeceğini düşünüyorsunuz?” sorusuna 235 (%51.9) öğrenci iş mektupları, 203 (%44.8) öğrenci mesajlar, notlar, 330 (%72.8) öğrenci mesleğim ile ilgili yayınlar, 198 (%43.7) öğrenci internetteki siteler cevabını vermiştir.

Yanıtların mesleki alanlar üzerinde yoğunlaştığı görülmektedir.

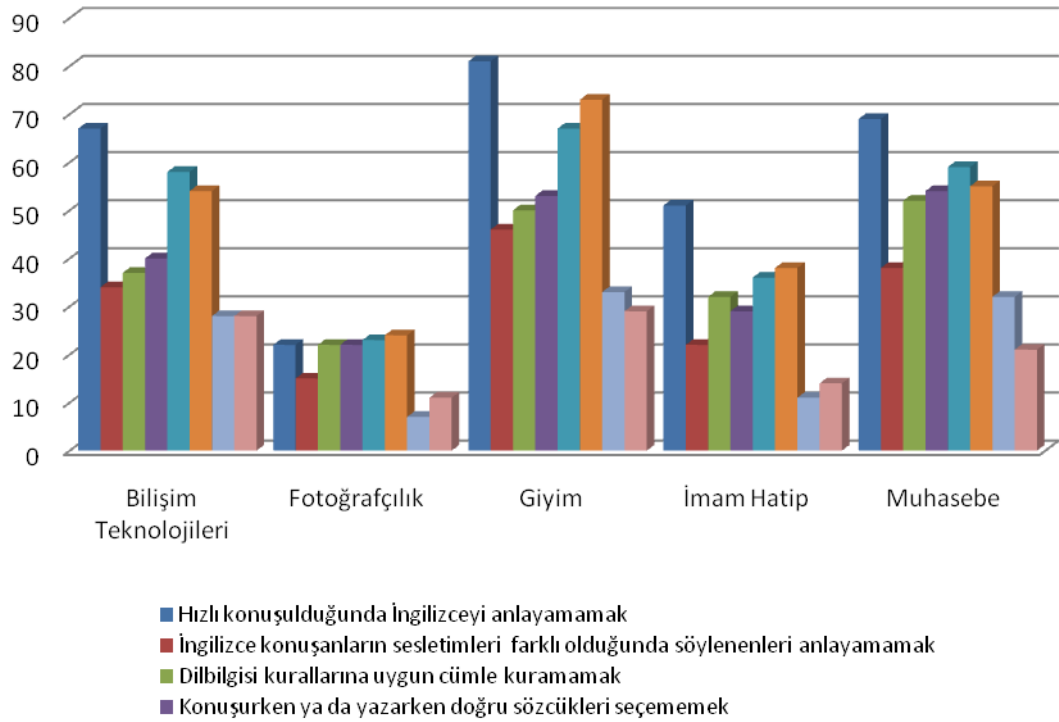
Grafik 19: Hangi tür metinleri çevirmeniz gerekeceğini düşünüyorsunuz?

Öğrencilerin okudukları bölümlere göre “İngilizcenin kullanımı ile ilgili hangi sorunlarla karşılaşacağınızı düşünüyorsunuz?” sorusuna verdikleri yanıtların n ve % oranları Tablo 20’de görülmektedir.

Tablo 20. İngilizcenin kullanımı ile ilgili hangi sorunlarla karşılaşacağınızı düşünüyorsunuz?

Meslek Lisesi Bölümü		Bilişim Teknolojileri	Fotoğrafçılık	Giyim	İmam Hatip	Muhasebe	Toplam
Hızlı konuşulduğunda	N	67	22	81	51	69	290
İngilizceyi anlayamamak	%	(%69.1)	(%48.9)	(%66.4)	(%68.0)	(%60.5)	(%64.0)
İngilizce konuşanların sesletimleri farklı olduğunda	N	34	15	46	22	38	155
söylenenleri anlayamamak	%	(%35.1)	(%33.3)	(%37.7)	(%29.3)	(%33.3)	(%34.2)
Dilbilgisi kurallarına uygun cümle kuramamak	N	37	22	50	32	52	193
	%	(%38.1)	(%48.9)	(%41.0)	(%42.7)	(%45.6)	(%42.6)
Konuşurken ya da yazarken doğru sözcükleri seçememek	N	40	22	53	29	54	198
	%	(%41.2)	(%48.9)	(%43.4)	(%38.7)	(%47.4)	(%43.7)
Dinlerken ya da okurken sözcüklerin anlamını hatırlayamamak	N	58	23	67	36	59	243
	%	(%59.8)	(%51.1)	(%54.9)	(%48.0)	(%51.8)	(%53.6)
İngilizceyi akıcı bir şekilde konuşamamak	N	54	24	73	38	55	244
	%	(%55.7)	(%53.3)	(%59.8)	(%50.7)	(%48.2)	(%53.9)
İstenilen nitelikte yazamamak	N	28	7	33	11	32	111
	%	(%28.9)	(%15.6)	(%27.0)	(%14.7)	(%28.1)	(%24.5)
Vurgulama ve sesletimde başarısız olmak	N	28	11	29	14	21	103
	%	(%28.9)	(%24.4)	(%23.8)	(%18.7)	(%18.4)	(%22.7)

İncelemeye alınan 453 Meslek Lisesi öğrencisinden “İngilizcenin kullanımı ile ilgili hangi sorunlarla karşılaşacağınızı düşünüyorsunuz?” sorusuna 290 (%64.0) öğrenci Hızlı konuşulduğunda İngilizceyi anlayamamak, 155 (%34.2) öğrenci İngilizce konuşanların sesletimleri farklı olduğunda söylenenleri anlayamamak, 193 (%42.6) öğrenci Dilbilgisi kurallarına uygun cümle kuramamak, 198 (%43.7) öğrenci Konuşurken ya da yazarken doğru sözcükleri seçememek, 243 (%53.6) Dinlerken ya da okurken sözcüklerin anlamını hatırlayamamak , 244 (%53.9) öğrenci İngilizceyi akıcı bir şekilde konuşamamak, 111 (%24.5) İstenilen nitelikte yazamamak, 103 (%22.7) öğrenci Vurgulama ve sesletimde başarısız olmak cevabını vermiştir. Öğrencilerin yanıtları arasındaki oran benzerlik göstermektedir.

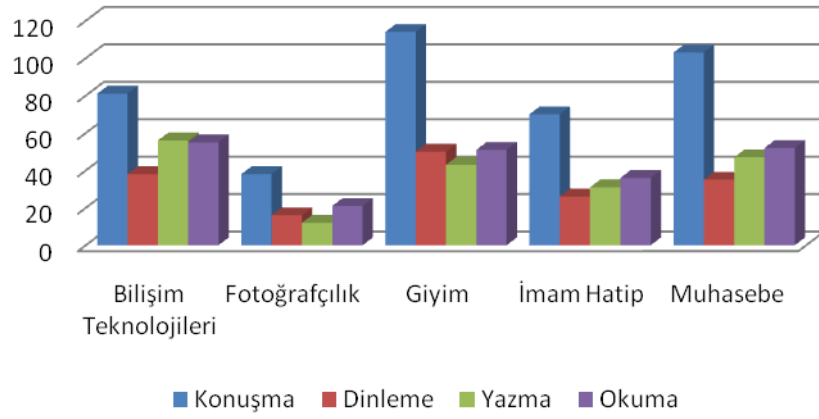
Grafik 20: İngilizcenin kullanımı ile ilgili hangi sorunlarla karşılaşacağınızı düşünüyorsunuz?

4.2. Mesleki Alan Tercihinde Bulunmuş Meslek Lisesi Öğrencilerinin Özel Amaçlı İngilizce Bilme ve Öğrenme konusundaki Gereksinimleri ve Görüşleri

Öğrencilerin okudukları bölümlere göre “Meslek yaşamınızda İngilizceyi kullanmaya yönelik becerilerden hangisine daha çok gereksinim duyacağınızı düşünüyorsunuz?” sorusuna verdikleri yanıtların n ve % oranları Tablo 21’de görülmektedir.

Tablo 21: Meslek yaşamınızda İngilizceyi kullanmaya yönelik becerilerden hangisine daha çok gereksinim duyacağınızı düşünüyorsunuz?							
Meslek Lisesi		Bilişim	Fotoğrafçılık	Giyim	İmam	Muhasebe	Toplam
Bölümü		Teknolojileri			Hatip		
Konuşma	N	81	38	114	70	103	406
	%	(%83.5)	(%84.4)	(%93.4)	(%93.3)	(%90.4)	(%89.6)
Dinleme	N	38	16	50	26	35	165
	%	(%39.2)	(%35.6)	(%41.0)	(%34.7)	(%30.7)	(%36.4)
Yazma	N	56	12	43	31	47	189
	%	(%57.7)	(%26.7)	(%35.2)	(%41.3)	(%41.2)	(%41.7)
Okuma	N	55	21	51	36	52	215
	%	(%56.7)	(%46.7)	(%41.8)	(%48.0)	(%45.6)	(%47.5)

İncelemeye alınan 453 Meslek Lisesi öğrencisinden “Meslek yaşamınızda İngilizceyi kullanmaya yönelik becerilerden hangisine daha çok gereksinim duyacağınızı düşünüyorsunuz?” sorusuna 406 (%89,6) öğrenci konuşma, 165 (%36.4) öğrenci dinleme, 189 (%41.7) öğrenci yazma, 215 (%47.5) öğrenci okuma cevabını vermiştir. Öğrencilerin “Konuşma” becerisi üzerinde yoğunlaştığı görülmektedir.

Grafik 21: Meslek yaşamınızda İngilizceyi kullanmaya yönelik becerilerden hangisine daha çok gereksinim duyacağınızı düşünüyorsunuz?

Öğrencilerin okudukları bölümlere göre “Meslek yaşamınız boyunca hangi sıklıkla İngilizce bilgisine gereksinim duyacağınızı düşünüyorsunuz?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı Tablo 22’de ayrıntılı olarak görülmektedir.

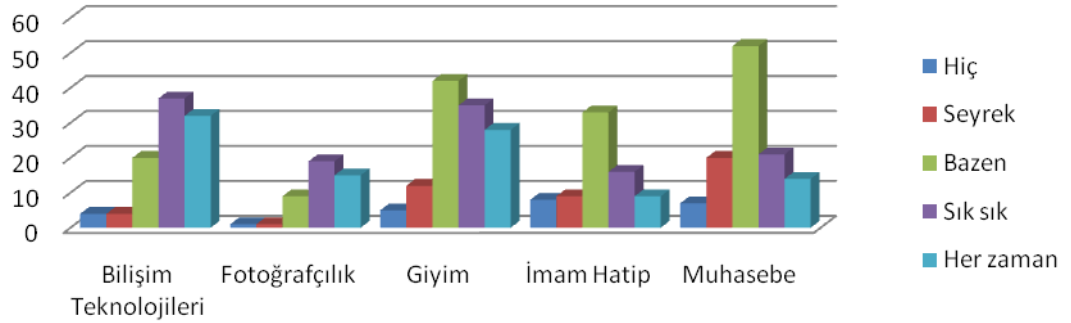
Tablo 22. Meslek yaşamınız boyunca hangi sıklıkla İngilizce bilgisine gereksinim duyacağınızı düşünüyorsunuz?											
Meslek	Hiç		Seyrek		Bazen		Sık Sık		Her zaman		Toplam
Lisesi	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N
Bölümü											
Bilişim Teknolojileri	4	(%4.1)	4	(%4.1)	20	(%20.6)	37	(%38.1)	32	(%33.0)	97
Fotoğrafçılık	1	(%2.2)	1	(%2.2)	9	(%20.0)	19	(%42.2)	15	(%33.3)	45
Giyim	5	(%4.1)	12	(%9.8)	42	(%34.4)	35	(%28.7)	28	(%23.0)	122
İmam Hatip	8	(%10.7)	9	(%12.0)	33	(%44.0)	16	(%21.3)	9	(%12.0)	75
Muhasebe	7	(%6.1)	20	(%17.5)	52	(%45.6)	21	(%18.4)	14	(%12.3)	114
Toplam	25	(%5.5)	46	(%10.2)	156	(%34.4)	128	(%28.3)	98	(%21.6)	453
p	0.0001 ^a										

a. Ki-Kare Testi

İncelemeye alınan 453 Meslek Lisesi öğrencisinden “Meslek yaşamınız boyunca hangi sıklıkla İngilizce bilgisine gereksinim duyacağınızı düşünüyorsunuz?” sorusuna 25 (%5.5)’i hiç, 46 (%10.2)’si seyrek, 156 (%34.4)’si bazen, 128 (%28.3)’i sık sık 98 (%21.6)’i her zaman cevabı vermiştir.

- “Meslek yaşamınız boyunca hangi sıklıkla İngilizce bilgisine gereksinim duyacağınızı düşünüyorsunuz?” sorusuna verilen yanıtların dağılımı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmaktadır. ($p = 0.0001 < 0.05$)
Bazen cevabı görülme oranı diğer yanıtların görülme oranına göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksektir.

Burada bilişim teknolojileri ve fotoğrafçılık alanında okuyan öğrencilerin “Sık sık” ve “Her zaman” yanıtlarında yoğunlaştıkları görülmektedir.

Grafik 22: Meslek yaşamınız boyunca hangi sıklıkla İngilizce bilgisine gereksinim duyacağınızı düşünüyorsunuz?

Tablo 23’te yanıtların sınıflara göre n ve % dağılımları ayrıntılı olarak görülmektedir.

Tablo 23. Meslek yaşamınız boyunca hangi sıklıkla İngilizce bilgisine gereksinim duyacağınızı düşünüyorsunuz?

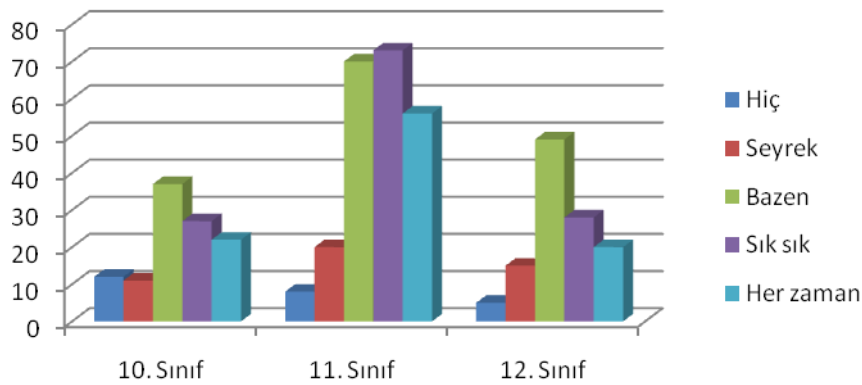
Meslek Lisesi Bölümü	Hiç		Seyrek		Bazen		Sık Sık		Her zaman		Toplam N
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	
10. Sınıf	12	(%11.0)	11	(%10.1)	37	(%33.9)	27	(%24.8)	22	(%20.2)	109
11. Sınıf	8	(%3.5)	20	(%8.8)	70	(%30.8)	73	(%32.2)	56	(%24.7)	227
12. Sınıf	5	(%4.3)	15	(%12.8)	49	(%41.9)	28	(%23.9)	20	(%17.1)	117
Toplam	25	(%5.5)	46	(%10.2)	156	(%34.4)	128	(%28.3)	98	(%21.6)	453
p	0.228 ^b		0.266 ^b		0.005 ^b		0.0001 ^b		0.0001 ^b		0.013 ^a

a. Kruskal Wallis Testi b. Ki-Kare Testi

- Öğrencilerin okudukları sınıflara göre “Meslek yaşamınız boyunca hangi sıklıkla İngilizce bilgisine gereksinim duyacağınızı düşünüyorsunuz?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmaktadır. ($p=0.013 < 0.05$)
- Öğrencilerin okudukları sınıflara göre “Meslek yaşamınız boyunca hangi sıklıkla İngilizce bilgisine gereksinim duyacağınızı düşünüyorsunuz?” sorusuna HİÇ cevabının dağılımı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır. ($p=0.228 > 0.05$)
- Öğrencilerin okudukları sınıflara göre “Meslek yaşamınız boyunca hangi sıklıkla İngilizce bilgisine gereksinim duyacağınızı düşünüyorsunuz?” sorusuna SEYREK cevabının dağılımı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır. ($p=0.266 > 0.05$)

- Öğrencilerin okudukları sınıflara göre “Meslek yaşamınız boyunca hangi sıklıkla İngilizce bilgisine gereksinim duyacağınızı düşünüyorsunuz?” sorusuna BAZEN cevabının dağılımı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmaktadır. ($p=0.005 < 0.05$)
- Öğrencilerin okudukları sınıflara göre “Meslek yaşamınız boyunca hangi sıklıkla İngilizce bilgisine gereksinim duyacağınızı düşünüyorsunuz?” sorusuna SIK SIK cevabının dağılımı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmaktadır. ($p=0.0001 < 0.05$)
- Öğrencilerin okudukları sınıflara göre “Meslek yaşamınız boyunca hangi sıklıkla İngilizce bilgisine gereksinim duyacağınızı düşünüyorsunuz?” sorusuna HER ZAMAN cevabının dağılımı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmaktadır. ($p=0.0001 < 0.05$)

SIK SIK ve HER ZAMAN yanıtları 11. Sınıf öğrencilerinde daha fazla görülmektedir.

Grafik 23: Meslek yaşamınız boyunca hangi sıklıkla İngilizce bilgisine gereksinim duyacağınızı düşünüyorsunuz?

Öğrencilerin okudukları bölümlere göre “Meslek yaşantınız boyunca, hangi düzeyde İngilizce bilgisinin yeterli olacağını düşünüyorsunuz?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı Tablo 24’te ayrıntılı olarak görülmektedir.

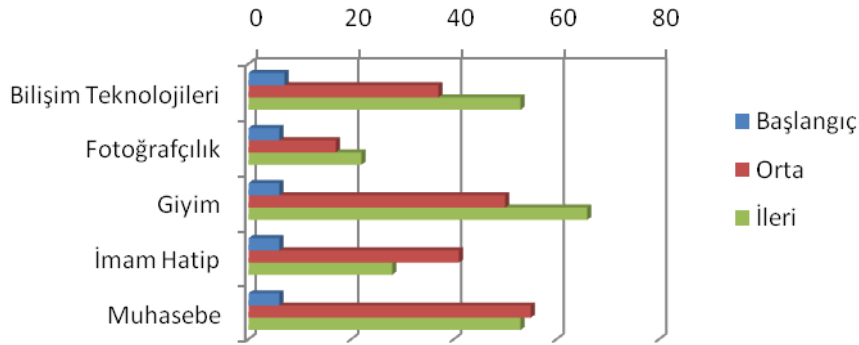
Tablo 24. Meslek yaşantınız boyunca, hangi düzeyde İngilizce bilgisinin yeterli olacağını düşünüyorsunuz?							
Meslek Lisesi Bölümü	Başlangıç		Orta		İleri		Toplam
	N	%	N	%	N	%	N
Bilişim Teknolojileri	7	(%7.2)	37	(%38.1)	53	(%54.6)	97
Fotoğrafçılık	6	(%13.3)	17	(%37.8)	22	(%48.9)	45
Giyim	6	(%4.9)	50	(%41.0)	66	(%54.1)	122
İmam Hatip	6	(%8.0)	41	(%54.7)	28	(%37.3)	75
Muhasebe	6	(%5.3)	55	(%48.2)	53	(%46.5)	114
Toplam	31	(%6.8)	200	(%44.2)	222	(%49.0)	453
p_2				0.284 ^a			
p_1	0.0001 ^a						

a. Ki-Kare Testi

İncelemeye alınan 453 Meslek Lisesi öğrencisinden “Meslek yaşantınız boyunca, hangi düzeyde İngilizce bilgisinin yeterli olacağını düşünüyorsunuz?” sorusuna 31 (%6.8)’i başlangıç, 200 (%44.2)’ü orta ve 222 (%49.0)’si ileri cevabı vermiştir.

- “Meslek yaşantınız boyunca, hangi düzeyde İngilizce bilgisinin yeterli olacağını düşünüyorsunuz?” sorusuna verilen yanıtların dağılımı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmaktadır. ($p_1=0.0001 < 0.05$) Başlangıç cevabı görülme oranı diğer yanıtların görülme oranına göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde düşüktür. 453 Meslek Lisesi öğrencisinde

orta ve ileri düzeyde cevabının görülme oranları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır. ($p_2=0.284 > 0.05$)

Grafik 24: Meslek yaşantınız boyunca, hangi düzeyde İngilizce bilginin yeterli olacağını düşünüyorsunuz?

Öğrencilerin okudukları bölümlere göre “Meslek yaşantınızda, İngilizceyi daha çok kimlerle kullanacağınızı düşünüyorsunuz?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı Tablo 25’te ayrıntılı olarak görülmektedir.

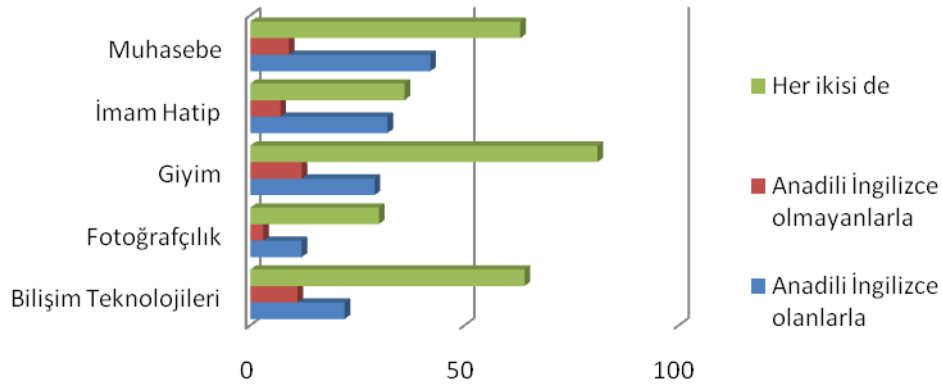
Tablo 25. Meslek yaşantınızda, İngilizceyi daha çok kimlerle kullanacağınızı düşünüyorsunuz?

Meslek Lisesi Bölümü	Anadili İngilizce olanlarla		Anadili İngilizce olmayanlarla		Her ikisi de		Toplam
	N	%	N	%	N	%	
Bilişim Teknolojileri	22	(%22.7)	11	(%11.3)	64	(%66.0)	97
Fotoğrafçılık	12	(%26.7)	3	(%6.7)	30	(%66.7)	45
Giyim	29	(%23.8)	12	(%9.8)	81	(%66.4)	122
İmam Hatip	32	(%42.7)	7	(%9.3)	36	(%48.0)	75
Muhasebe	42	(%36.8)	9	(%7.9)	63	(%55.3)	114
Toplam	137	(%30.2)	42	(%9.3)	274	(%60.5)	453
p	0.0001 ^a						

a. Ki-Kare Testi

İncelemeye alınan 453 Meslek Lisesi öğrencisinden “Meslek yaşantınızda, İngilizceyi daha çok kimlerle kullanacağınızı düşünüyorsunuz?” sorusuna 137 (%30.2)’si anadili İngilizce olanlarla, 42 (%9.3)’si anadili İngilizce olmayanlarla ve 274 (%60.5)’ü her ikisi de cevabı vermiştir.

- “Meslek yaşantınızda, İngilizceyi daha çok kimlerle kullanacağınızı düşünüyorsunuz?” sorusuna verilen yanıtların dağılımı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmaktadır. ($p=0.0001 < 0.05$) Her ikisi de cevabı görülme oranı diğer yanıtların görülme oranına göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksektir.

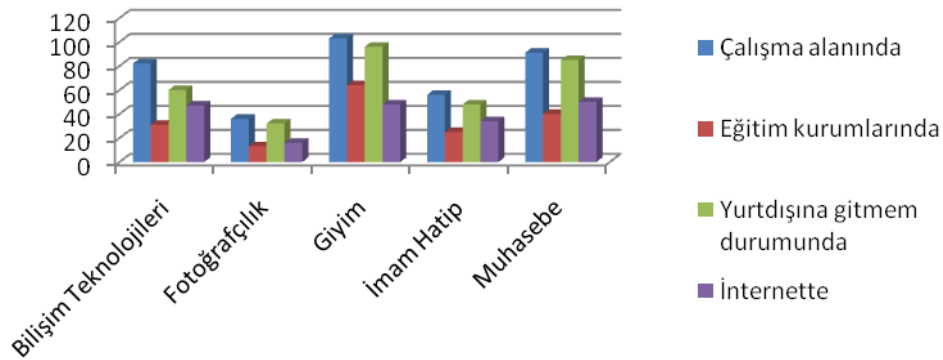
Grafik 25: Meslek yaşantınızda, İngilizceyi daha çok kimlerle kullanacağınızı düşünüyorsunuz?

Öğrencilerin okudukları bölümlere göre “Meslek yaşantınızda, İngilizceyi aşağıdaki ortamların hangisinde daha çok kullanacağınızı düşünüyorsunuz?” sorusuna verdikleri yanıtların n ve % oranları Tablo 26’da görülmektedir.

Tablo 26. Meslek yaşantınızda, İngilizceyi aşağıdaki ortamların hangisinde daha çok kullanacağınızı düşünüyorsunuz?

Meslek Lisesi Bölümü		Bilişim Teknolojileri	Fotoğrafçılık	Giyim	İmam Hatip	Muhasebe	Toplam
Çalışma alanında	N	82	36	103	56	91	368
	%	(%84.5)	(%80.0)	(%84.4)	(%74.7)	(%79.8)	(%81.2)
Eğitim kurumlarında	N	31	13	64	25	40	173
	%	(%32.0)	(%28.9)	(%52.5)	(%33.3)	(%35.1)	(%38.2)
Yurtdışına gitmem durumunda	N	60	32	96	48	85	321
	%	(%61.9)	(%71.1)	(%78.7)	(%64.0)	(%74.6)	(%70.9)
İnternette	N	47	16	48	34	50	195
	%	(%48.5)	(%35.6)	(%39.3)	(%45.3)	(%43.9)	(%43.0)

İncelemeye alınan 453 Meslek Lisesi öğrencisinden “Meslek yaşantınızda, İngilizceyi aşağıdaki ortamların hangisinde daha çok kullanacağınızı düşünüyorsunuz?” sorusuna 368 (%81.2) öğrenci çalışma alanında, 173 (%38.2) öğrenci eğitim kurumlarında, 321 (%70.9) öğrenci yurtdışına gitmem durumunda, 195 (%43.0) öğrenci internette cevabını vermiştir.

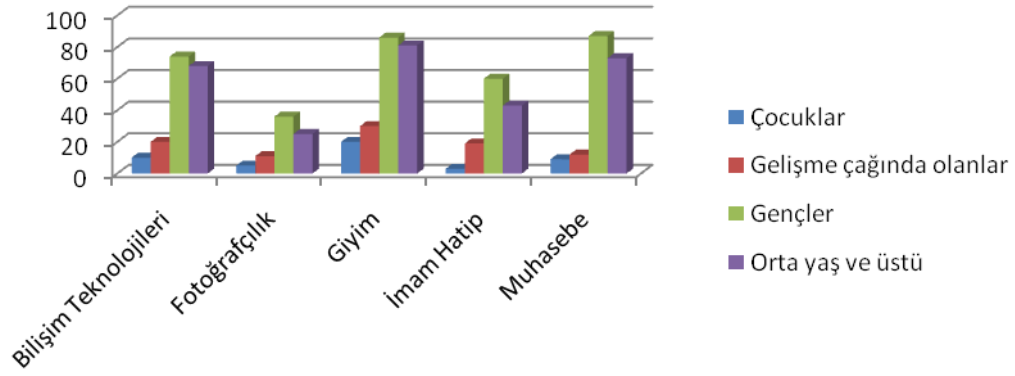

Grafik 26: Meslek yaşantınızda, İngilizceyi aşağıdaki ortamların hangisinde daha çok kullanacağınızı düşünüyorsunuz?

Öğrencilerin okudukları bölümlere göre “Meslek yaşantınızda, İngilizceyi daha çok hangi yaş gruplarıyla kullanacağınızı düşünüyorsunuz?” sorusuna verdikleri yanıtların n ve % oranları Tablo 27’de görülmektedir.

Tablo 27. Meslek yaşantınızda, İngilizceyi daha çok hangi yaş gruplarıyla kullanacağınızı düşünüyorsunuz?							
Meslek Lisesi		Bilişim			İmam		
Bölümü		Teknolojileri	Fotoğrafçılık	Giyim	Hatip	Muhasebe	Toplam
Çocuklar	N	10	5	20	3	9	47
	%	(%10.3)	(%11.1)	(%16.4)	(%4.0)	(%7.9)	(%10.4)
Gelişme çağında olanlar	N	20	11	30	19	12	92
	%	(%20.6)	(%24.4)	(%24.6)	(%25.3)	(%10.5)	(%20.3)
Gençler	N	74	36	86	60	87	343
	%	(%76.3)	(%80.0)	(%70.5)	(%80.0)	(%76.3)	(%75.7)
Orta yaş ve üstü	N	68	25	81	43	73	290
	%	(%70.1)	(%55.6)	(%66.4)	(%57.3)	(%64.0)	(%64.0)

İncelemeye alınan 453 Meslek Lisesi öğrencisinden “Meslek yaşantınızda, İngilizceyi daha çok hangi yaş gruplarıyla kullanacağınızı düşünüyorsunuz?” sorusuna 47 (%10.4) öğrenci çocuklar, 92 (%20.3) öğrenci gelişme çağında olanlar, 343 (%75.7) öğrenci gençler ve 290 (%64.0) öğrenci orta yaş ve üstü cevabını vermiştir.

Grafik 27: Meslek yaşantınızda, İngilizceyi daha çok hangi yaş gruplarıyla kullanacağınızı düşünüyorsunuz?

Öğrencilerin okudukları bölümlere göre “Meslek yaşantınızda, aşağıdaki cümle yapılarından en çok hangisi ile karşılaşacağınızı düşünüyorsunuz?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı Tablo 28’de ayrıntılı olarak görülmektedir.

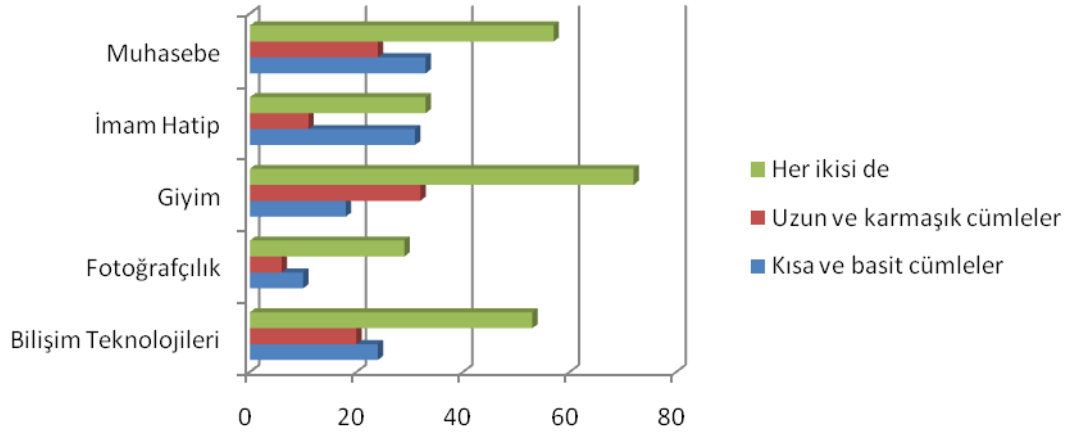
Tablo 28. Meslek yaşantınızda, aşağıdaki cümle yapılarından en çok hangisi ile karşılaşacağınızı düşünüyorsunuz?

Meslek Lisesi Bölümü	Kısa ve basit cümleler		Uzun ve karmaşık cümleler		Her ikisi de		Toplam
	N	%	N	%	N	%	
Bilişim Teknolojileri	24	(%24.7)	20	(%20.6)	53	(%54.6)	97
Fotoğrafçılık	10	(%22.2)	6	(%13.3)	29	(%64.4)	45
Giyim	18	(%14.8)	32	(%26.2)	72	(%59.0)	122
İmam Hatip	31	(%41.3)	11	(%14.7)	33	(%44.0)	75
Muhasebe	33	(%28.9)	24	(%21.1)	57	(%50.0)	114
Toplam	116	(%25.6)	93	(%20.5)	244	(%53.9)	453
p	0.0001 ^a						

a. Ki-Kare Testi

İncelemeye alınan 453 Meslek Lisesi öğrencisinden “Meslek yaşantınızda, aşağıdaki cümle yapılarından en çok hangisi ile karşılaşacağınızı düşünüyorsunuz?” sorusuna 116 (%25.6)’sı kısa ve basit cümleler, 93 (%20.5)’ü uzun ve karmaşık cümleler ve 244 (%53.9)’ü her ikisi de cevabı vermiştir.

- “Meslek yaşantınızda, aşağıdaki cümle yapılarından en çok hangisi ile karşılaşacağınızı düşünüyorsunuz?” sorusuna verilen yanıtların dağılımı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmaktadır. ($p=0.0001 < 0.05$) Her ikisi de cevabı görülme oranı diğer yanıtların görülme oranına göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksektir.

Grafik 28: Meslek yaşantınızda, aşağıdaki cümle yapılarından en çok hangisi ile karşılaşacağınızı düşünüyorsunuz?

Öğrencilerin okudukları bölümlere göre “Meslek yaşamınızda, daha başarılı olmanız için Özel Amaçlı İngilizce öğreniminin gerekli olduğunu düşünüyor musunuz?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı Tablo 29’da ayrıntılı olarak görülmektedir.

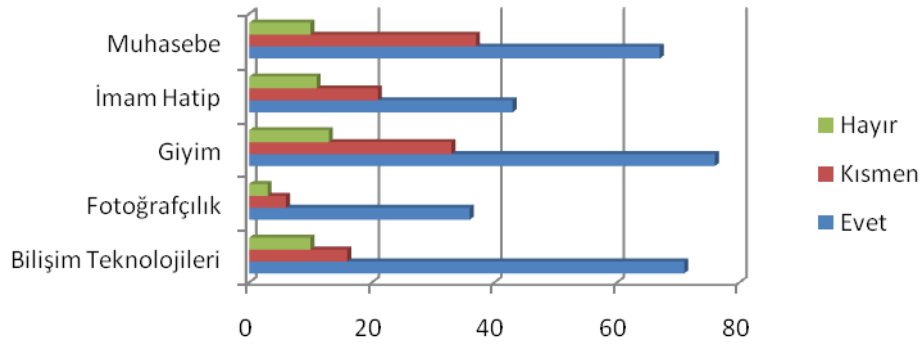
Tablo 29. Meslek yaşamınızda, daha başarılı olmanız için Özel Amaçlı İngilizce öğreniminin gerekli olduğunu düşünüyor musunuz?

Meslek Lisesi Bölümü	Evet		Kısmen		Hayır		Toplam
	N	%	N	%	N	%	N
Bilişim	71	(%73.2)	16	(%16.5)	10	(%10.3)	97
Teknolojileri							
Fotoğrafçılık	36	(%80.0)	6	(%13.3)	3	(%6.7)	45
Giyim	76	(%62.3)	33	(%27.0)	13	(%10.7)	122
İmam Hatip	43	(%57.3)	21	(%28.0)	11	(%14.7)	75
Muhasebe	67	(%58.8)	37	(%32.5)	10	(%8.8)	114
Toplam	293	(%64.7)	113	(%24.9)	47	(%10.4)	453
<i>p</i>	0.0001 ^a						

a. Ki-Kare Testi

İncelemeye alınan 453 Meslek Lisesi öğrencisinden “Meslek yaşamınızda, daha başarılı olmanız için Özel Amaçlı İngilizce öğreniminin gerekli olduğunu düşünüyor musunuz?” sorusuna 293 (%64.7)’ü evet, 113 (%24.9)’ü kısmen ve 47 (%10.4)’si hayır cevabı vermiştir.

- “Meslek yaşamınızda, daha başarılı olmanız için Özel Amaçlı İngilizce öğreniminin gerekli olduğunu düşünüyor musunuz?” sorusuna verilen yanıtların dağılımı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmaktadır. ($p = 0.0001 < 0.05$) Evet cevabı görülme oranı diğer yanıtların görülme oranına göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksektir.

Grafik 29: Meslek yaşamınızda, daha başarılı olmanız için Özel Amaçlı İngilizce öğreniminin gerekli olduğunu düşünüyor musunuz?

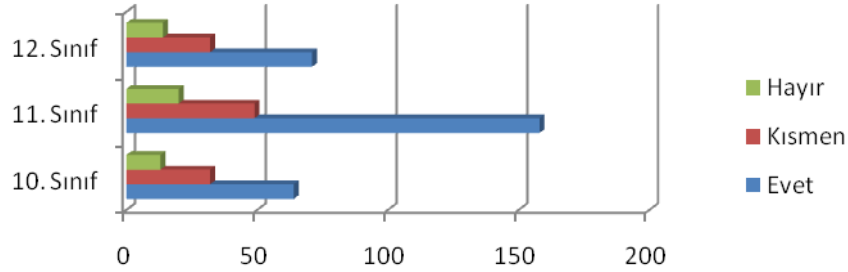
Tablo 30’da sınıflara göre verilen yanıtların n ve % değerleri ayrıntılı olarak görülmektedir.

Tablo 30. Meslek yaşamınızda, daha başarılı olmanız için Özel Amaçlı İngilizce öğreniminin gerekli olduğunu düşünüyor musunuz?							
Meslek Lisesi	Evet		Kısmen		Hayır		Toplam
Bölümü	N	%	N	%	N	%	N
10. Sınıf	64	(%58.7)	32	(%29.4)	13	(%11.9)	109
11. Sınıf	158	(%69.6)	49	(%21.6)	20	(%8.8)	227
12. Sınıf	71	(%60.7)	32	(%27.4)	14	(%12.0)	117
Toplam	293	(%64.7)	113	(%24.9)	47	(%10.4)	453
<i>p</i>	0.091 ^a						

a. Kruskal Wallis Test

- Öğrencilerin okudukları sınıflara göre “Meslek yaşamınızda, daha başarılı olmanız için Özel Amaçlı İngilizce öğreniminin gerekli olduğunu

- “düşünüyor musunuz?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır. ($p=0.091 > 0.05$)

Grafik 30: Meslek yaşamınızda, daha başarılı olmanız için Özel Amaçlı İngilizce öğreniminin gerekli olduğunu düşünüyor musunuz?

Öğrencilerin okudukları bölümlere göre “İngilizce derslerinde, mesleğinizi ilgilendiren konuların yer aldığı okuma, yazma, dinleme ve konuşma etkinlikleri yapılmasını ister misiniz?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı Tablo 31’de ayrıntılı olarak görülmektedir.

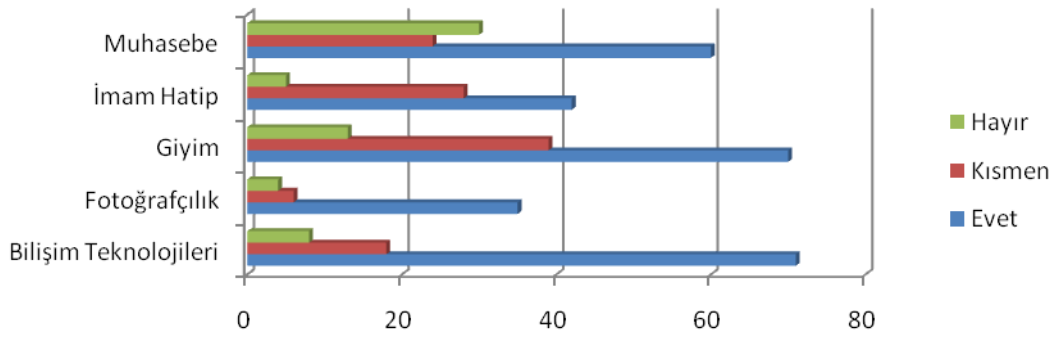
Tablo 31. İngilizce derslerinde, mesleğinizi ilgilendiren konuların yer aldığı okuma, yazma, dinleme ve konuşma etkinlikleri yapılmasını ister misiniz?

Meslek Lisesi Bölümü	Evet		Kısmen		Hayır		Toplam
	N	%	N	%	N	%	
Bilişim Teknolojileri	71	(%73.2)	18	(%18.6)	8	(%8.2)	97
Fotoğrafçılık	35	(%77.8)	6	(%13.3)	4	(%8.9)	45
Giyim	70	(%57.4)	39	(%32.0)	13	(%10.7)	122
İmam Hatip	42	(%56.0)	28	(%37.3)	5	(%6.7)	75
Muhasebe	60	(%52.6)	24	(%21.1)	30	(%26.3)	114
Toplam	278	(%61.4)	115	(%25.4)	60	(%13.2)	453
p	0.0001 ^a						

a. Ki-Kare Testi

İncelemeye alınan 453 Meslek Lisesi öğrencisinden “İngilizce derslerinde, mesleğinizi ilgilendiren konuların yer aldığı okuma, yazma, dinleme ve konuşma etkinlikleri yapılmasını ister misiniz?” sorusuna 278 (%61.4)’i evet, 115 (%25.4)’i kısmen ve 60 (%13.2)’i hayır cevabı vermiştir.

- “İngilizce derslerinde, mesleğinizi ilgilendiren konuların yer aldığı okuma, yazma, dinleme ve konuşma etkinlikleri yapılmasını ister misiniz?” sorusuna verilen yanıtların dağılımı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmaktadır. ($p = 0.0001 < 0.05$) Evet cevabı görülme oranı diğer yanıtların görülme oranına göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksektir.

Grafik 15: İngilizce derslerinde, mesleğinizi ilgilendiren konuların yer aldığı okuma, yazma, dinleme ve konuşma etkinlikleri yapılmasını ister misiniz?

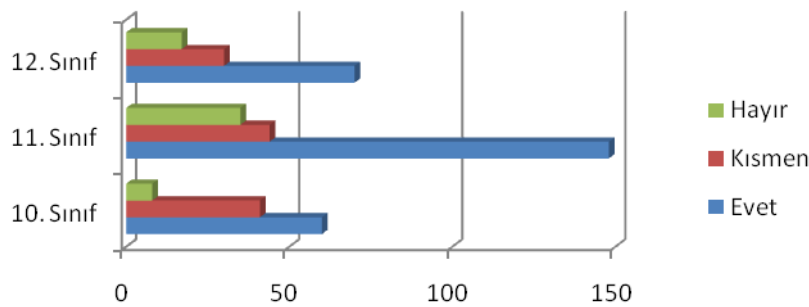
Tablo 32’de verilen yanıtların sınıflara göre n ve % değerleri ayrıntılı olarak görülmektedir.

Tablo 32. İngilizce derslerinde, bilişim teknolojileri alanını ilgilendiren konuların yer aldığı okuma, yazma, dinleme ve konuşma etkinlikleri yapılmasını ister misiniz?

Meslek Lisesi Bölümü	Evet		Kısmen		Hayır		Toplam
	N	%	N	%	N	%	N
10. Sınıf	60	(%55.0)	41	(%37.6)	8	(%7.3)	109
11. Sınıf	148	(%65.2)	44	(%19.4)	35	(%15.4)	227
12. Sınıf	70	(%59.8)	30	(%25.6)	17	(%14.5)	117
Toplam	278	(%61.4)	115	(%25.4)	60	(%13.2)	453
<i>p</i>	0.559 ^a						

a. Kruskal Wallis Test

- Öğrencilerin okudukları sınıflara göre “İngilizce derslerinde, mesleğinizi ilgilendiren konuların yer aldığı okuma, yazma, dinleme ve konuşma etkinlikleri yapılmasını ister misiniz?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır. ($p=0.559 > 0.05$)

Grafik 16: İngilizce derslerinde, bilişim teknolojileri alanını ilgilendiren konuların yer aldığı okuma, yazma, dinleme ve konuşma etkinlikleri yapılmasını ister misiniz?

Öğrencilerin okudukları bölümlere göre “Bölümünüz ile ilgili İngilizce yazı ya da makaleler okur musunuz?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı Tablo 33’te ayrıntılı olarak görülmektedir.

Tablo 33: Bölümünüz ile ilgili İngilizce yazı ya da makaleler okur musunuz?

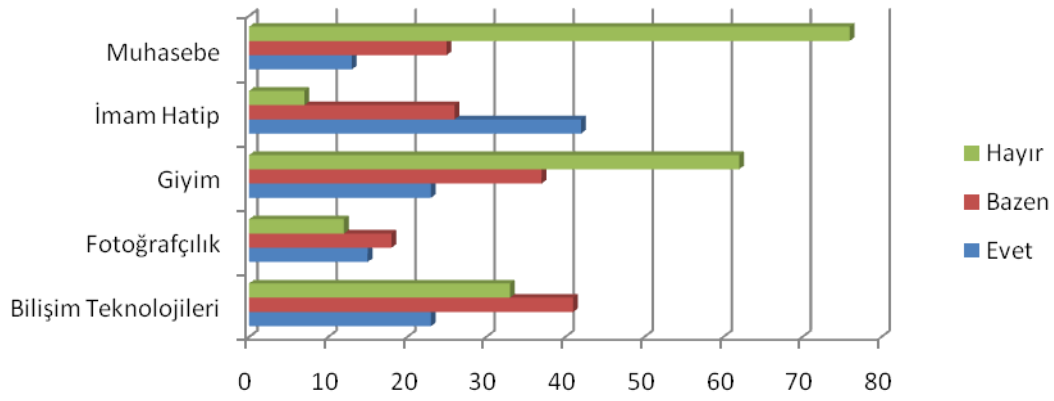
Meslek Lisesi Bölümü	Evet		Bazen		Hayır		Toplam
	N	%	N	%	N	%	N
Bilişim Teknolojileri	23	(%23.7)	41	(%42.3)	33	(%34.0)	97
Fotoğrafçılık	15	(%33.3)	18	(%40.0)	12	(%26.7)	45
Giyim	23	(%18.9)	37	(%30.3)	62	(%50.8)	122
İmam Hatip	42	(%56.0)	26	(%34.7)	7	(%9.3)	75
Muhasebe	13	(%11.4)	25	(%21.9)	76	(%66.7)	114
Toplam	116	(%25.6)	147	(%32.5)	190	(%41.9)	453
p	0.0001 ^a						

a. Ki-Kare Testi

İncelemeye alınan 453 Meslek Lisesi öğrencisinden “Bölümünüz ile ilgili İngilizce yazı ya da makaleler okur musunuz?” sorusuna 116 (%25.6)’sı evet, 147 (%32.5)’si bazen ve 190 (%41.9)’ı hayır cevabı vermiştir.

- “Bölümünüz ile ilgili İngilizce yazı ya da makaleler okur musunuz?” sorusuna verilen yanıtların dağılımı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmaktadır. ($p = 0.0001 < 0.05$) Hayır cevabı görülme oranı diğer yanıtların görülme oranına göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksektir.

Öğrencilerin bu tür makaleler okumamalarına rağmen İngilizce derslerinde alana yönelik etkinlikler yapmak istedikleri göze çarpmaktadır.

Grafik 17: Bölümünüz ile ilgili İngilizce yazı ya da makaleler okur musunuz?

Öğrencilerin bölümlerine göre “Bölümünüz ile ilgili güncel yabancı yayınları takip etmek hoşunuza gider mi?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı Tablo 34’te ayrıntılı olarak görülmektedir.

Tablo 34. Bölümünüz ile ilgili güncel yabancı yayınları takip etmek hoşunuza gider mi?

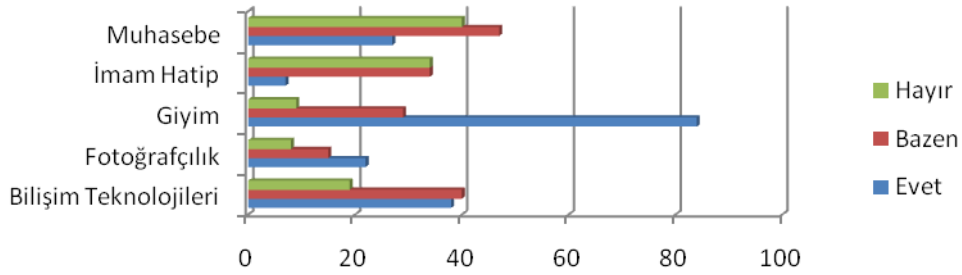
Meslek Lisesi	Evet		Bazen		Hayır		Toplam
Bölümü	N	%	N	%	N	%	N
Bilişim Teknolojileri	38	(%39.2)	40	(%41.2)	19	(%19.6)	97
Fotoğrafçılık	22	(%48.9)	15	(%33.3)	8	(%17.8)	45
Giyim	84	(%68.9)	29	(%23.8)	9	(%7.4)	122
İmam Hatip	7	(%9.3)	34	(%45.3)	34	(%45.3)	75
Muhasebe	27	(%23.7)	47	(%41.2)	40	(%35.1)	114
Toplam	178	(%39.3)	165	(%36.4)	110	(%24.3)	453
p	0.0001 ^a						

a. Ki-Kare Testi

İncelemeye alınan 453 Meslek Lisesi öğrencisinden “Bölümünüz ile ilgili güncel yabancı yayınları takip etmek hoşunuza gider mi?” sorusuna 178 (%39.3)’i evet, 165 (%36.4)’i bazen ve 110 (%35.1)’u hayır cevabı vermiştir.

Öğrencilerin %39.3’ü bu soruya “Evet” yanıtını vermesine rağmen yanıtlar üzerindeki dağılım benzerlik göstermektedir.

- “Bölümünüz ile ilgili güncel yabancı yayınları takip etmek hoşunuza gider mi?” sorusuna verilen yanıtların dağılımı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmaktadır. ($p = 0.0001 < 0.05$) Hayır cevabı görülme oranı diğer yanıtların görülme oranına göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde düşüktür.

Grafik 18: Bölümünüz ile ilgili güncel yabancı yayınları takip etmek hoşunuza gider mi?

Öğrencilerin okudukları bölümlere göre “Meslek yaşamınızda daha başarılı olabilmek için amaçlarınıza, gereksinimlerinize ve isteklerinize uygun olarak hazırlanan, mesleğinizde gereksinim duyacağınız kelime dağarcığını da içinde barındıran okuma etkinlikleri yapmanın gerekli olduğunu düşünüyor musunuz?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı Tablo 35’te ayrıntılı olarak görülmektedir.

Tablo 35. Meslek yaşamınızda daha başarılı olabilmek için amaçlarınıza, gereksinimlerinize ve isteklerinize uygun olarak hazırlanan, mesleğinizde gereksinim duyacağınız kelime dağarcığını da içinde barındıran okuma etkinlikleri yapmanın gerekli olduğunu düşünüyor musunuz?

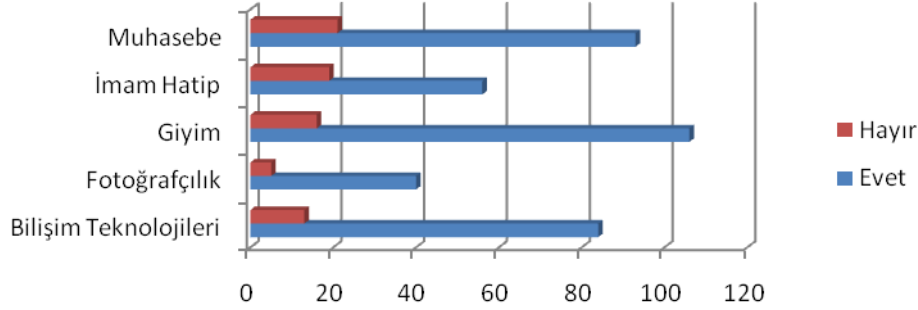
Meslek Lisesi Bölümü	Evet		Hayır		Toplam
	N	%	N	%	N
Bilişim Teknolojileri	84	(%86.6)	13	(%13.4)	97
Fotoğrafçılık	40	(%88.9)	5	(%11.1)	45
Giyim	106	(%86.9)	16	(%13.1)	122
İmam Hatip	56	(%74.7)	19	(%25.3)	75
Muhasebe	93	(%81.6)	21	(%18.4)	114
Toplam	379	(%83.7)	74	(%16.3)	453
p			0.0001 ^a		

a. Ki-Kare Testi

İncelemeye alınan 453 Meslek Lisesi öğrencisinden “Meslek yaşamınızda daha başarılı olabilmek için amaçlarınıza, gereksinimlerinize ve isteklerinize uygun olarak hazırlanan, mesleğinizde gereksinim duyacağınız kelime dağarcığını da içinde barındıran okuma etkinlikleri yapmanın gerekli olduğunu düşünüyor musunuz?” sorusuna 379 (%83.7)’u evet, 74 (%16.3)’ü hayır cevabı vermiştir.

- “Meslek yaşamınızda daha başarılı olabilmek için amaçlarınıza, gereksinimlerinize ve isteklerinize uygun olarak hazırlanan, mesleğinizde gereksinim duyacağınız kelime dağarcığını da içinde barındıran okuma etkinlikleri yapmanın gerekli olduğunu düşünüyor musunuz?” sorusuna verilen yanıtların dağılımı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmaktadır. ($p = 0.0001 < 0.05$) Evet cevabı görülme oranı hayır cevabının görülme oranına göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde düşüktür.

Bu durum, özel amaçlı İngilizcenin okuma becerisi ile birlikte verilmesinin gerekliliğini göstermektedir.

Grafik 19: Meslek yaşamınızda daha başarılı olabilmek için amaçlarınıza, gereksinimlerinize ve isteklerinize uygun olarak hazırlanan, mesleğinizde gereksinim duyacağınız kelime dağarcığını da içinde barındıran okuma etkinlikleri yapmanın gerekli olduğunu düşünüyor musunuz?

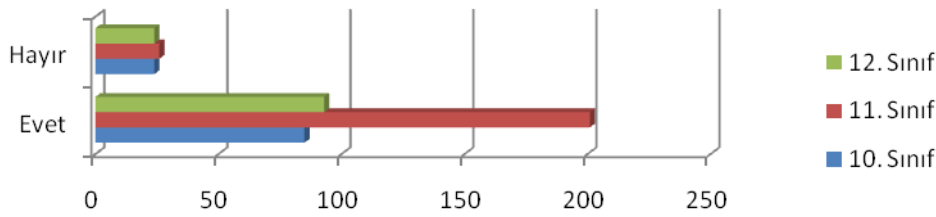
Tablo 36’da verilen yanıtların sınıflara göre n ve % değerleri ayrıntılı olarak görülmektedir. 11. Sınıf öğrencilerinde EVET cevabı görülme oranı istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksektir.

Tablo 36. Meslek yaşamınızda daha başarılı olabilmek için amaçlarınıza, gereksinimlerinize ve isteklerinize uygun olarak hazırlanan, mesleğinizde gereksinim duyacağınız kelime dağarcığını da içinde barındıran okuma etkinlikleri yapmanın gerekli olduğunu düşünüyor musunuz?

Meslek Lisesi Bölümü	Evet		Hayır		Toplam
	N	%	N	%	N
10. Sınıf	85	(%78.0)	24	(%22.0)	109
11. Sınıf	201	(%88.5)	26	(%11.5)	227
12. Sınıf	93	(%79.5)	24	(%20.5)	117
Toplam	379	(%83.7)	74	(%16.3)	453
p	0.018 ^a				

a. Kruskal Wallis Test

- Öğrencilerin okudukları sınıflara göre “Meslek yaşamınızda daha başarılı olabilmek için amaçlarınıza, gereksinimlerinize ve isteklerinize uygun olarak hazırlanan, mesleğinizde gereksinim duyacağınız kelime dağarcığını da içinde barındıran okuma etkinlikleri yapmanın gerekli olduğunu düşünüyor musunuz?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmaktadır. ($p=0.018 < 0.05$)

Grafik 20: Meslek yaşamınızda daha başarılı olabilmek için amaçlarınızı, gereksinimlerinize ve isteklerinize uygun olarak hazırlanan, mesleğinizde gereksinim duyacağınız kelime dağarcığını da içinde barındıran okuma etkinlikleri yapmanın gerekli olduğunu düşünüyor musunuz?

Tablo 37. Haftalık İngilizce ders saatlerinin dağılımının nasıl olmasını istersiniz?

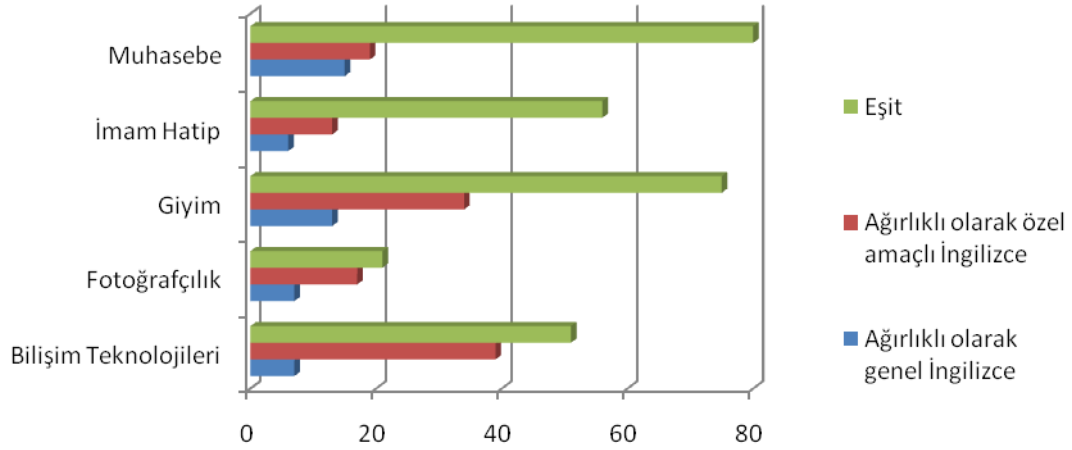
Meslek Lisesi Bölümü	Ağırlıklı olarak		Ağırlıklı olarak		Eşit		Toplam
	genel İngilizce		Özel Amaçlı				
	İngilizce						
	N	%	N	%	N	%	N
Bilişim Teknolojileri	7	(%7.2)	39	(%40.2)	51	(%52.6)	97
Fotoğrafçılık	7	(%15.6)	17	(%37.8)	21	(%46.7)	45
Giyim	13	(%10.7)	34	(%27.9)	75	(%61.5)	122
İmam Hatip	6	(%8.0)	13	(%17.3)	56	(%74.7)	75
Muhasebe	15	(%13.2)	19	(%16.7)	80	(%70.2)	114
Toplam	48	(%10.6)	122	(%26.9)	283	(%62.5)	453
p	0.0001 ^a						

a. Ki-Kare Testi

İncelemeye alınan 453 Meslek Lisesi öğrencisinden “Haftalık İngilizce ders saatlerinin dağılımının nasıl olmasını istersiniz?” sorusuna 48 (%10.6)’i Ağırlıklı olarak genel İngilizce, 122 (%26.9)’si Ağırlıklı olarak Özel Amaçlı İngilizce ve 283 (%62.5)’ü eşit cevabı vermiştir.

- “Haftalık İngilizce ders saatlerinin dağılımının nasıl olmasını istersiniz?” sorusuna verilen yanıtların dağılımı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmaktadır. ($p = 0.0001 < 0.05$) Eşit cevabı görülme oranı hayır cevabının görülme oranına göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksektir.

Öğrenciler, temel İngilizce derslerindeki eksiklikleri nedeniyle sadece özel amaçlı İngilizcenin yeterli olmayacağını, genel İngilizce ile özel amaçlı İngilizcenin eşzamanlı olarak yürütülmesi gerektiğini ifade etmişlerdir.

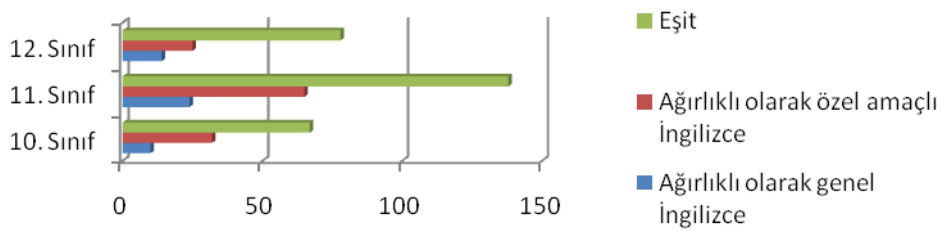
Grafik 21: Haftalık İngilizce ders saatlerinin dağılımının nasıl olmasını istersiniz?

Tablo 38. Haftalık İngilizce ders saatlerinin dağılımının nasıl olmasını istersiniz?

Meslek Lisesi Bölümü	Ağırlıklı olarak						
	Ağırlıklı olarak		Özel Amaçlı		Eşit		Toplam
	genel İngilizce		İngilizce				
	N	%	N	%	N	%	
10. Sınıf	10	(%9.2)	32	(%29.4)	67	(%61.5)	109
11. Sınıf	24	(%10.6)	65	(%28.6)	138	(%60.8)	227
12. Sınıf	14	(%12.0)	25	(%21.4)	78	(%66.7)	117
Toplam	48	(%10.6)	122	(%26.9)	283	(%62.5)	453
<i>p</i>	0.701 ^a						

a. Kruskal Wallis Test

- “Haftalık İngilizce ders saatlerinin dağılımının nasıl olmasını istersiniz?” sorusuna verilen yanıtların sınıflardaki dağılımı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır. ($p = 0.701 > 0.05$) 10. sınıf, 11. Sınıf ve 12. Sınıfta yanıtların dağılım oranları arasında fark yoktur.

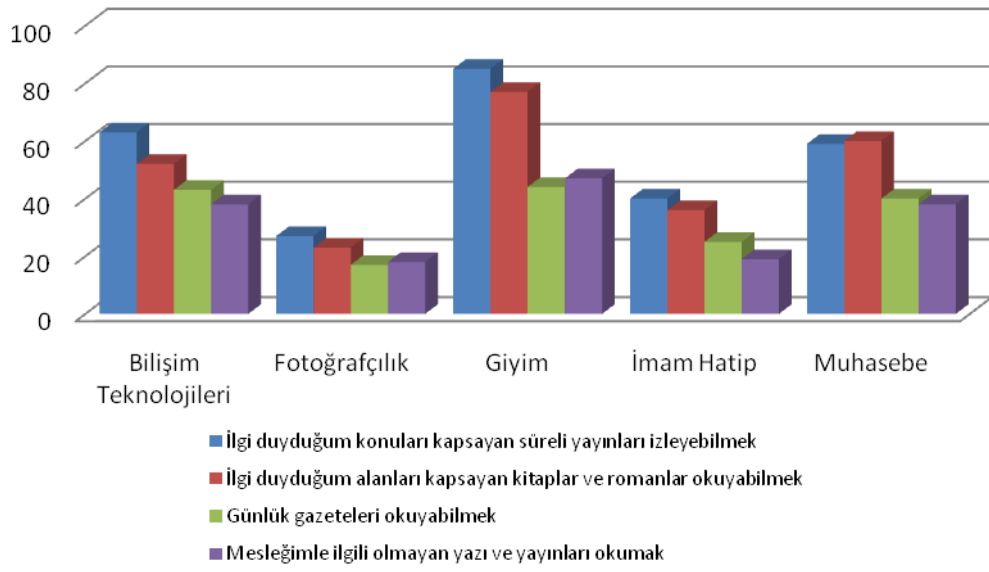
Grafik 22: Haftalık İngilizce ders saatlerinin dağılımının nasıl olmasını istersiniz?

Öğrencilerin okudukları bölümlere göre “Mesleğinizde size gerekebilecek okuma becerilerinin yanı sıra aşağıdaki becerilerden hangilerini edinmek istersiniz?” sorusuna verdikleri yanıtların n ve % oranları Tablo 39’da görülmektedir.

Tablo 39: Mesleğinizde size gerekebilecek okuma becerilerinin yanı sıra aşağıdaki becerilerden hangilerini edinmek istersiniz?

Meslek Lisesi Bölümü		Bilişim Teknolojileri	Fotoğrafçılık	Giyim	İmam Hatip	Muhasebe	Toplam
İlgi duyduğum konuları kapsayan süreli yayınları izleyebilmek	N	63	27	85	40	59	274
	%	(%64.9)	(%60.0)	(%69.7)	(%53.3)	(%51.8)	(%60.5)
İlgi duyduğum alanları kapsayan kitaplar ve romanlar okuyabilmek	N	52	23	77	36	60	248
	%	(%53.6)	(%51.1)	(%63.1)	(%48.0)	(%52.6)	(%54.7)
Günlük gazeteleri okuyabilmek	N	43	17	44	25	40	169
	%	(%44.3)	(%37.8)	(%36.1)	(%33.3)	(%35.1)	(%37.3)
Mesleğimle ilgili olmayan yazı ve yayınları okumak	N	38	18	47	19	38	160
	%	(%39.2)	(%40.0)	(%38.5)	(%25.3)	(%33.3)	(%35.3)

İncelemeye alınan 453 Meslek Lisesi öğrencisinden “Mesleğinizde size gerekebilecek okuma becerilerinin yanı sıra aşağıdaki becerilerden hangilerini edinmek istersiniz?” sorusuna 274 (%60.5) öğrenci İlgi duyduğum konuları kapsayan süreli yayınları izleyebilmek, 248 (%54.7) öğrenci İlgi duyduğum alanları kapsayan kitaplar ve romanlar okuyabilmek, 169 (%37.3) öğrenci Günlük gazeteleri okuyabilmek, 160 (%35.3) öğrenci Mesleğimle ilgili olmayan yazı ve yayınları okumak cevabını vermiştir.

Grafik 23: Mesleğinizde size gerekebilecek okuma becerilerinin yanı sıra aşağıdaki becerilerden hangilerini edinmek istersiniz?

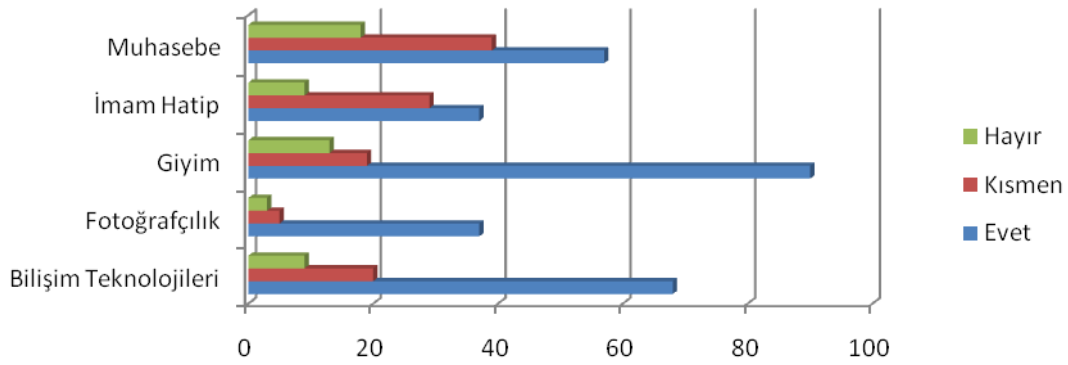
Tablo 40. İngilizce derslerinde bölümünüz ile ilgili yapacağınız okuma etkinliklerinin, sizi mesleki alanda geliştireceğine inanıyor musunuz?

Meslek Lisesi Bölümü	Evet		Kısmen		Hayır		Toplam
	N	%	N	%	N	%	N
Bilişim Teknolojileri	68	(%70.1)	20	(%20.6)	9	(%9.3)	97
Fotoğrafçılık	37	(%82.2)	5	(%11.1)	3	(%6.7)	45
Giyim	90	(%73.8)	19	(%15.6)	13	(%10.7)	122
İmam Hatip	37	(%49.3)	29	(%38.7)	9	(%12.0)	75
Muhasebe	57	(%50.0)	39	(%34.2)	18	(%15.8)	114
Toplam	289	(%63.8)	112	(%24.7)	52	(%11.5)	453
p	0.0001 ^a						

a. Ki-Kare Testi

İncelemeye alınan 453 Meslek Lisesi öğrencisinden “İngilizce derslerinde bölümünüz ile ilgili yapacağınız okuma etkinliklerinin, sizi mesleki alanda geliştireceğine inanıyor musunuz?” sorusuna 289 (%63.8)’u evet, 112 (%24.7)’si kısmen ve 52 (%11.5)’si hayır cevabı vermiştir.

- “İngilizce derslerinde bölümünüz ile ilgili yapacağınız okuma etkinliklerinin, sizi mesleki alanda geliştireceğine inanıyor musunuz?” sorusuna verilen yanıtların dağılımı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmaktadır. ($p = 0.0001 < 0.05$) Evet cevabı görülme oranı kısmen ve hayır cevabının görülme oranına göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksektir.

Grafik 24: İngilizce derslerinde bölümünüz ile ilgili yapacağınız okuma etkinliklerinin, sizi mesleki alanda geliştireceğine inanıyor musunuz?

Tablo 41’de verilen yanıtların sınıflara göre n ve % değerleri ayrıntılı olarak görülmektedir.

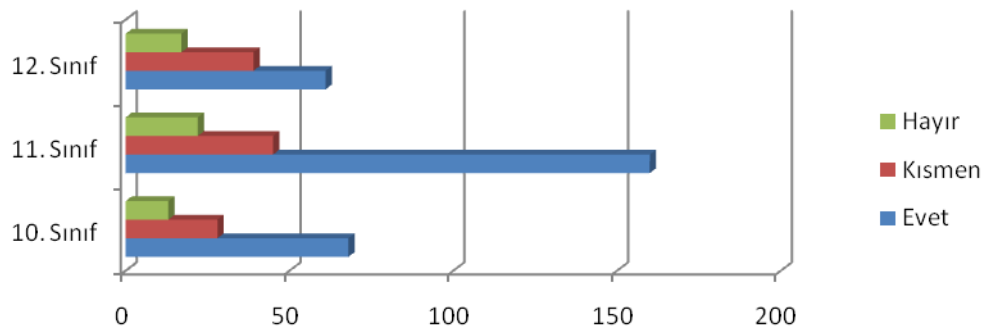
11. Sınıf öğrencilerinde EVET cevabı görülme oranı istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksektir.

Tablo 41. İngilizce derslerinde bölümünüz ile ilgili yapacağınız okuma etkinliklerinin, sizi mesleki alanda geliştireceğine inanıyor musunuz?

Meslek Lisesi Bölümü	Evet		Kısmen		Hayır		Toplam
	N	%	N	%	N	%	
10. Sınıf	68	(%62.4)	28	(%25.7)	13	(%11.9)	109
11. Sınıf	160	(%70.5)	45	(%19.8)	22	(%9.7)	227
12. Sınıf	61	(%52.1)	39	(%33.3)	17	(%14.5)	117
Toplam	289	(%63.8)	112	(%24.7)	52	(%11.5)	453
<i>p</i>	0.005 ^a						

a. Kruskal Wallis Test

- Öğrencilerin okudukları sınıflara göre “İngilizce derslerinde bölümünüz ile ilgili yapacağınız okuma etkinliklerinin, sizi mesleki alanda geliştireceğine inanıyor musunuz?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmaktadır. ($p=0.005 < 0.05$)

Grafik 25: İngilizce derslerinde bölümünüz ile ilgili yapacağınız okuma etkinliklerinin, sizi mesleki alanda geliştireceğine inanıyor musunuz?

Öğrencilerin okudukları bölümlere göre “Mesleğinizde sık kullanılan kavramların İngilizce karşılıklarını bilmenin sizin için faydalı olacağını düşünüyor musunuz?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı Tablo 42’de ayrıntılı olarak görülmektedir.

Tablo 42. Mesleğinizde sık kullanılan kavramların İngilizce karşılıklarını bilmenin sizin için faydalı olacağını düşünüyor musunuz?

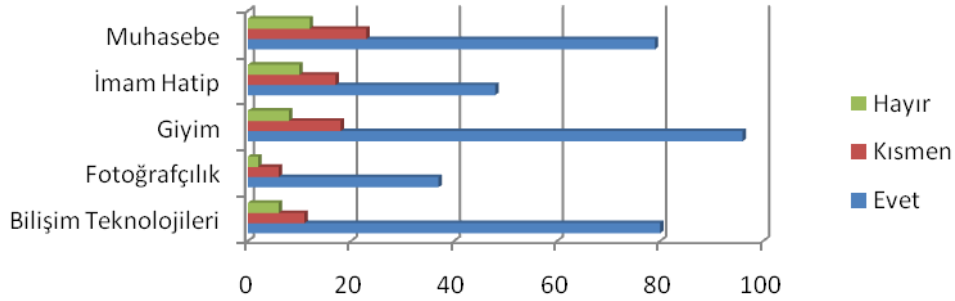
Meslek Lisesi Bölümü	Evet		Kısmen		Hayır		Toplam
	N	%	N	%	N	%	N
Bilişim Teknolojileri	80	(%82.5)	11	(%11.3)	6	(%6.2)	97
Fotoğrafçılık	37	(%82.2)	6	(%13.3)	2	(%4.4)	45
Giyim	96	(%78.7)	18	(%14.8)	8	(%6.6)	122
İmam Hatip	48	(%64.0)	17	(%22.7)	10	(%13.3)	75
Muhasebe	79	(%69.3)	23	(%20.2)	12	(%10.5)	114
Toplam	340	(%75.1)	75	(%16.6)	38	(%8.4)	453
p	0.0001 ^a						

a. Ki-Kare Testi

İncelemeye alınan 453 Meslek Lisesi öğrencisinden “Mesleğinizde sık kullanılan kavramların İngilizce karşılıklarını bilmenin sizin için faydalı olacağını düşünüyor musunuz?” sorusuna 340 (%75.1)’ı evet, 75 (%16.6)’i kısmen ve 38 (%8.4)’i hayır cevabı vermiştir.

- “Mesleğinizde sık kullanılan kavramların İngilizce karşılıklarını bilmenin sizin için faydalı olacağını düşünüyor musunuz?” sorusuna verilen yanıtların dağılımı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmaktadır. ($p=0.0001 < 0.05$) Evet cevabı

görülme oranı kısmen ve hayır cevabının görülme oranına göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksektir.

Grafik 26: Mesleğinizde sık kullanılan kavramların İngilizce karşılıklarını bilmenin sizin için faydalı olacağını düşünüyor musunuz?

Tablo 43'te verilen yanıtların sınıflara göre n ve % değerleri ayrıntılı olarak görülmektedir.

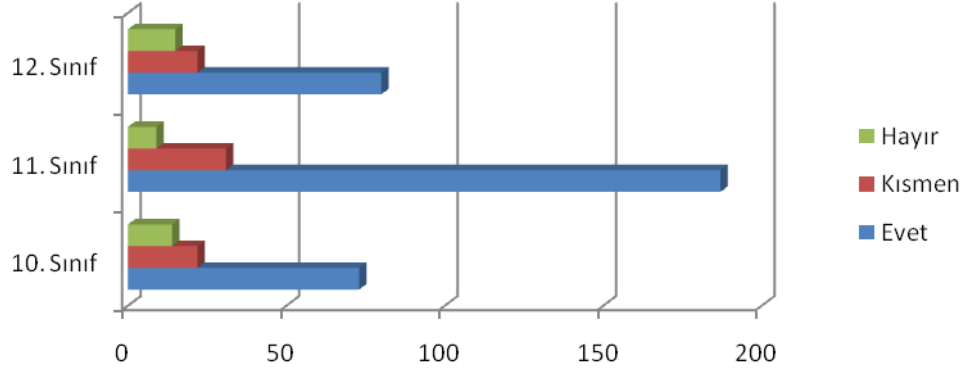
11. Sınıf öğrencilerinde EVET cevabı görülme oranı istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksektir.

Tablo 43. Mesleğinizde sık kullanılan kavramların İngilizce karşılıklarını bilmenin sizin için faydalı olacağını düşünüyor musunuz?

Meslek Lisesi Bölümü	Evet		Kısmen		Hayır		Toplam
	N	%	N	%	N	%	N
10. Sınıf	73	(%67.0)	22	(%20.2)	14	(%12.8)	109
11. Sınıf	187	(%82.4)	31	(%13.7)	9	(%4.0)	227
12. Sınıf	80	(%68.4)	22	(%18.8)	15	(%12.8)	117
Toplam	340	(%75.1)	75	(%16.6)	38	(%8.4)	453
<i>p</i>	0.001 ^a						

a. Kruskal Wallis Test

Öğrencilerin okudukları sınıflara göre “Mesleğinizde sık kullanılan kavramların İngilizce karşılıklarını bilmenin sizin için faydalı olacağını düşünüyor musunuz?” sorusuna verdikleri yanıtların dağılımı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmaktadır. ($p=0.001 < 0.05$)

Grafik 27: Mesleğinizde sık kullanılan kavramların İngilizce karşılıklarını bilmenin sizin için faydalı olacağını düşünüyor musunuz?

Öz olarak anketlere verilen yanıtlardan, öğrencilerin genel İngilizce eğitime istekli oldukları, temel eksiklikleri nedeniyle sadece özel amaçlı İngilizce eğitimi değil, genel İngilizce eğitimi de almak istedikleri ortaya çıkmaktadır. Ayrıca öğrencilerin “Konuşma” becerisini geliştirmek istedikleri de açıkça görülmektedir.

İngilizce bilmenin mesleğinize katkı sağlayacağını düşünüyor musunuz? Sorusunun diğer sorular ile incelenmesi

Tablo 44. İngilizce bilmenin mesleğinize katkı sağlayacağını düşünüyor musunuz?

		Evet		Kısmen		Hayır		p
Genel İngilizce mi yoksa Özel Amaçlı İngilizce mi öğrenmek istersiniz	Genel İngilizce	91	25.80%	19	27.90%	11	34.40%	0.107
	Özel Amaçlı İngilizce	107	30.30%	19	27.90%	14	43.80%	
	Her ikisi de	155	43.90%	30	44.10%	7	21.90%	
Meslek yaşamınız boyunca hangi sıklıkla İngilizce bilgisine gereksinim duyacağınızı düşünüyorsunuz	Hiç	10	2.80%	4	5.90%	11	34.40%	0.000
	Seyrek	25	7.10%	17	25.00%	4	12.50%	
	Bazen	109	30.90%	34	50.00%	13	40.60%	
	Sık sık	118	33.40%	9	13.20%	1	3.10%	
	Her zaman	91	25.80%	4	5.90%	3	9.40%	
Meslek yaşamınızda, daha başarılı olmanız için Özel Amaçlı İngilizce öğreniminin gerekli olduğunu düşünüyor musunuz	Evet	262	74.20%	24	35.30%	7	21.90%	0.000
	Kısmen	69	19.50%	33	48.50%	11	34.40%	
	Hayır	22	6.20%	11	16.20%	14	43.80%	
İngilizce derslerinde, mesleğinizi ilgilendiren konuların yer aldığı okuma, yazma, dinleme ve konuşma etkinlikleri yapılmasını ister misiniz?	Evet	247	70.00%	25	36.80%	6	18.80%	0.000
	Kısmen	76	21.50%	28	41.20%	11	34.40%	
	Hayır	30	8.50%	15	22.10%	15	46.90%	

a. Kruskal Wallis Test

Tablo 45. İngilizce bilmenin mesleğinize katkı sağlayacağını düşünüyor musunuz?

		Evet		Kısmen		Hayır		p
Bölümünüz ile ilgili güncel yabancı yayınları takip etmek hoşunuza gider mi?	Evet	159	45.00%	15	22.10%	4	12.50%	0.000
	Bazen	125	35.40%	31	45.60%	9	28.10%	
	Hayır	69	19.50%	22	32.40%	19	59.40%	
Meslek yaşamınızda daha başarılı olabilmek için amaçlarınıza, gereksinimlerinize ve isteklerinize uygun olarak hazırlanan, mesleğinizde gereksinim duyacağınız kelime dağarcığını da içinde barındıran okuma etkinlikleri yapmanın gerekli olduğunu düşünüyor musunuz?	Evet	318	90.10%	49	72.10%	12	37.50%	0.000
	Hayır	35	9.90%	19	27.90%	20	62.50%	
Haftalık İngilizce ders saatlerinin dağılımının nasıl olmasını istersiniz?	Ağırlıklı olarak genel İngilizce	38	10.80%	5	7.40%	5	15.60%	0.198
	Ağırlıklı olarak Özel Amaçlı İngilizce	100	28.30%	14	20.60%	8	25.00%	
	Eşit	215	60.90%	49	72.10%	19	59.40%	
İngilizce derslerinde bölümünüz ile ilgili yapacağınız okuma etkinliklerinin, sizi mesleki alanda geliştireceğine inanıyor musunuz?	Evet	261	73.90%	18	26.50%	10	31.20%	0.000
	Kısmen	63	17.80%	39	57.40%	10	31.20%	
	Hayır	29	8.20%	11	16.20%	12	37.50%	

a. Kruskal Wallis Test

BÖLÜM V

5. SONUÇLAR VE ÖNERİLER

Ülkemizdeki eğitim programları, öğretmen ve yöneticilerin görüşleri alınarak tasarlanmakta, her ne kadar öğrenci merkezli yaklaşım uygulanmaya çalışılsa da, geleneksel öğretim teknikleri kullanılarak öğretmen merkezli eğitimler devam etmektedir. Öğrencilerin alansal gereksinimleri göz önüne alındığında, öğrencilerin fikirleri alınarak geliştirilen ders programlarının uygulanmasının gerektiği açıktır. Bu gereksinimler çerçevesinde tasarlanacak bir ders programı, öğrencilerin merkezde olmasını sağlayacak ve yabancı dil öğrenmeyi artıracaktır. Tüm bunlar düşünülerek bu çalışmaya gereksinim çözümlemesi anketi uygulanarak başlanmıştır. Bu anketlerden elde edilen sonuçlara ve önerilere sırasıyla yer verilmiştir.

5.1 SONUÇLAR

Gereksinim çözümlemesi anketleri Zonguldak ili Çaycuma ilçesi Çaycuma Çok Programlı Lisesi, İstanbul ili Küçükçekmece ilçesi Halkalı İMKB Kız Teknik ve Meslek Lisesi ve İstanbul ili Esenyurt ilçesi Halil Akkanat Çok Programlı Lisesi'nde eğitim alan Giyim, Muhasebe, İmam Hatip, Bilişim Teknolojileri ve Fotoğrafçılık bölümü 10., 11. ve 12. sınıf öğrencilerine uygulanmıştır. Bu öğrencilerin %75.7'si bulundukları bölüme isteyerek gelmişlerdir.

Öğrencilerin büyük çoğunluğu, İngilizce bilmenin mesleklerine katkı sağlayacağını, orta veya ileri düzey İngilizce bilgisine sahip olmaları gerektiğini, özellikle çalışma

hayatlarında İngilizce bilgisine gereksinim duyacaklarını belirtmişlerdir. Bu durum, öğrencilerin farkındalıklarını ortaya koymaktadır.

Özel Amaçlı İngilizce ile ilgili anketlere verilen yanıtlar ise şöyledir:

-Öğrencilerin %26.7'si genel İngilizce, %30.9'u Özel Amaçlı İngilizce, %42.4'ü ise her ikisini öğrenmek istemişlerdir. Özel Amaçlı İngilizce öğrenme isteği, genel İngilizce öğrenme isteğine göre fazladır. Bu da alana yönelik dil eğitimi verilmesinin öğrenciler açısından önemli olduğunu göstermektedir. Fakat “her ikisi de” cevabının fazla olmasının, öğrencilerin aldıkları dil eğitiminin yetersiz olmasından ve 11. ve 12. sınıflarda İngilizce derslerine yer verilmemesinden kaynaklandığı düşünülmektedir. Çünkü bu durum, genel İngilizce bilgisinin yetersiz kalmasına neden olmakta, eksik bilginin üzerine mesleki bir eğitim vermenin sakıncalarını ortaya çıkarmaktadır.

-Öğrencilerin %64,7'si, Özel Amaçlı İngilizce öğrenmenin meslek yaşamlarında başarılı olmalarına katkı sağlayacağı görüşündedir.

Anket uygulanan 453 öğrenciden 332'si, İngilizce öğrenmenin kendilerine “iyi bir iş” kazandıracağı cevabını vermişlerdir. Bu cevap meslek hayatında yabancı dil bilmenin önemini vurgulamaktadır. Elde edilen sonuç, öğrencilerin yabancı dil bilmenin kendilerine kazandıracaklarının farkında olduğunu göstermektedir. Ayrıca öğrencilerin %62.9'u İngilizce öğrenme amaçlarının “işlerinde daha başarılı olmak” olduğunu belirtmişlerdir. Ayrıca “Meslek yaşantınızda, İngilizceyi aşağıdaki ortamların hangisinde daha çok kullanacağınızı düşünüyorsunuz?” sorusuna 368 (%81.2) öğrenci “çalışma alanında” cevabını vermiştir. Bu tür amaca yönelik sorularda, yabancı dil eğitimi ve meslek başarısı arasında güçlü bir bağ kurulduğu ortaya çıkmaktadır.

Ayrıca, öğrencilerin İngilizce kullanımında özellikle “konuşma” becerisine gereksinim duydukları görülmektedir. Öğrencilerin %89,6’sı, konuşma becerisine, %47,5’i de “okuma” becerisine gereksinim duyduklarını belirtmişlerdir.

İngilizce ders tasarımı açısından öğrenci gereksinimleri ele alındığında, öğrencilerin meslek alanlarını konu alan etkinlikleri yapmaya istekli oldukları sonucu ortaya çıkmıştır. Özellikle “Meslek yaşamınızda daha başarılı olabilmek için amaçlarınıza, gereksinimlerinize ve isteklerinize uygun olarak hazırlanan, mesleğinizde gereksinim duyacağınız kelime dağarcığını da içinde barındıran okuma etkinlikleri yapmanın gerekli olduğunu düşünüyor musunuz?” sorusuna öğrencilerin %83.7’si evet cevabını vererek durumun gerekliliğini ortaya koymuştur. Sorularda, algısal bir beceri olması nedeniyle “okuma” becerisi üzerinde durulmuş, öğrencilerin yanıtları da ele alındığında bu becerinin öne çıkarılmasının faydalı olacağı sonucuna varılmıştır.

Sonuç olarak bu çalışma, meslek liselerinde okumakta olan öğrencilerin gereksinimlerini saptamaya çalışmış; alan seçiminde bulunmuş öğrencilerin Özel amaçlı İngilizce eğitimi almaları, konuşma ve okuma becerilerinin geliştirilmesi gereğini ortaya koymuştur.

5.2 ÖNERİLER

Meslek liselerinde verilen İngilizce derslerinde, yapısal ve geleneksel dilbilgisi yerine, iletişimsel ve gereksinimlere yönelik ders tasarımı yapılması gerektiği düşünülmektedir. Ders tasarımı kapsamında Özel Amaçlı İngilizce öğretiminde İçeriğe Dayalı Dil Öğrenme modeli önerilmektedir. Bu çerçevede iletişimsel ve algısal becerileri geliştiren etkinliklere yer verilmelidir. Derslerde verilen yabancı dil eğitiminin, seçilen alanlara yönelik olmasının ve meslek başarısını artırıcı çalışmalar içermesinin, öğrencilerin yararına olacağı düşünülmektedir.

Anket sonuçlarına bakıldığında, öğrencilerin özellikle iletişimsel gereksinimleri ön plana çıkmaktadır. Liselerde uygulanan geleneksel dilbilgisi yerine, konuşma ağırlıklı ve mesleki durumları içeren ders içerikleri hazırlanmalıdır. Bunun yanı sıra öğrencilerin hem yazılı materyalleri anlayabilmeleri hem de güncel makaleleri takip edebilmeleri için okuma becerilerinin geliştirilmesi gerekmektedir. Bu nedenle öğrencilerin alanlarıyla ilgili terimlerin de sıklıkla yer aldığı metinler ders aracı olarak kullanılmalı, öğrencilere alanlarıyla ilgili daha çok bilgi verilmelidir. Bu durum öğrencilerin, mesleki kullanımları görmelerini, bilgileri özgün kaynaklardan öğrenmelerini ve bu bilgileri kullanabilmelerini sağlayacaktır.

Gereksinim çözümlemesi anket sonuçları da ele alındığında, alan tercihinde bulunmuş meslek lisesi öğrencilerine Özel Amaçlı İngilizce eğitimi verilmeli, öğrencilerin mesleki alan tercihlerine uygun ders tasarımları yapılmalı, öğretmenler ya da ilgili

kurumlar tarafından araç-gereç geliştirilmeli, uygulama çalışmalarına sıkça yer verilmeli, konuşma ve okuma becerisi başta olmak üzere öğrencilerin alan bilgileri ve yabancı dil bilgileri eş zamanlı olarak geliştirilmelidir.

KAYNAKÇA

Alshumaimeri, Y. (1996). <http://faculty.ksu.edu.sa> adresinden 15 Aralık 2008 tarihinde alınmıştır.

Basturkmen, H. (2006). *Ideas and Options in English for Specific Purpose*.

New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates.

Brinton, D.M., Snow, M.A. ve Wesche, M. (2003). *Content-Based Second Language Instruction*. USA: The University of Michigan Press.

Büyüköztürk, Ş. (2010). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Pagem Akademi Yayıncılık
Canbay, M. O. (2006). *Strengthening a Content-Based Instruction Curriculum by a Needs Analysis*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Bilkent Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Canbay, M. O. (2006). *Strengthening a Content-Based Instruction Curriculum by a Needs Analysis*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Bilkent Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Celce-Murcia, M. (2001). *Teaching English as a Second or Foreign Language*. A.B.D: Heinle & Heinle.

Diken, Ü. (2006). *Gereksinim Çözümlemesi Kullanılarak Uygulanan Özel Amaçlı Dil Öğretimi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Isparta: Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Dudley-Evans, T ve John, M. (1998). *Developments in ESP: a Multi-Disciplinary Approach*. Cambridge: Cambridge University Press.

From character to personality. (2008,Mayıs) Needs Analysis Web: http://en.wikipedia.org/wiki/Needs_analysis adresinden 1 Mart 2009 tarihinde alınmıştır.

Hutchinson, T. ve Waters,A. (2004). *English for Specific Purposes a Learning-Centered Approach*. Cambridge: Cambridge University Press.

Larsen-Freeman, D. (2000). *Techniques and Principles in Language Teaching*. Oxford: Oxford University Press.

Peçenek, D. (2008). *Yabancı Dil Öğretiminde Dilbilgisi. A.Ü. Dil Dergisi*, 141, 67-84.

Richards, J.C. ve Rodgers, T.S. (2001). *Approaches and Methods in Language Teaching*. Cambridge: Cambridge University Press.

Rosenthal, J.W. (2000). *Handbook of Undergraduate Second Language Education*. Mahvan: Lawrence Erlbaum Associates.

Salaberry, M.R. ve Lafford, B.A. (2006). *The Art of Teaching Spanish*. Washington, DC: Georgetown University Press.

Sert, N. (2002). *Yabancı Dil Öğretiminde Program Geliştirme Açısından Gereksinim Çözümlemesi*. İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.

Stryker, B. S. ve Leaver, B.L. (1997). *Content-Based Instruction in Foreign Language Education: Models and Methods*. Washington: Georgetown University Press.

ÖZET

Bu çalışmayla, meslek liselerinde genel İngilizce eğitimi alan öğrencilerin, alanlarına yönelik Özel Amaçlı İngilizce gereksinimlerinin çözümlenmesini amaçlamıştır. Bu amaç doğrultusunda bir gereksinim çözümlemesi anketi uygulanmıştır.

Araştırma için hazırlanan gereksinim çözümlemesi anketleri 3 farklı okulda, 5 farklı bölümden toplam 453 öğrenciye uygulanmıştır.

Anket verilerine bakılarak, öğrencilerin Genel İngilizcenin yanı sıra Özel Amaçlı İngilizce ve bunun alt alanı sayılan İçeriğe dayalı İngilizce eğitimi almalarının gerekli olduğu sonucuna varılmıştır.

Çalışma beş bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde giriş ve araştırmanın amacı, önemi, sayıtları, sınırlıkları ve tanımlar yer almaktadır. İkinci bölümde Özel Amaçlı İngilizce, gereksinim çözümlemesi, İçeriğe Dayalı Dil Öğrenme ve okuma ile ilgili kuramsal bilgilere yer verilmiştir. Üçüncü bölümde araştırmanın yöntemi, dördüncü bölümde ise istatistikler, bulgu ve yorumlar yer almaktadır. Beşinci bölümde çalışmanın sonuçları ve öneriler bulunmaktadır.

Anahtar kelimeler: Özel Amaçlı İngilizce, Gereksinim Çözümlemesi, İçeriğe Dayalı Dil Öğrenme, Okuma

ABSTRACT

This study aims to analyze the needs of the English for Specific Purpose students who are attending vocational high schools and taking General English lessons. In line with the data, questionnaires rearranged and became fit for the purpose.

Needs Analysis prepared for the research were applied to 453 students who are studying in 5 different departments in 3 different schools.

According to data results, English for Specific Purpose and its subfield -Content Based Instruction- are necessary addition to General English.

This study includes five parts. The first part includes introduction, purpose, importance, assumption, limitations and definitions. In the second part, theory of English for Specific Purpose, Needs Analysis and Content Based Instruction take places. The third part includes the methodology and the fourth part includes statistics and findings. And the last part includes results and suggestions.

Key words: English for Specific Purpose, Needs Analysis, Content Based Instruction, Reading

EKLER

EK 1: Bilişim Teknolojileri Bölümü Gereksinim Çözümlemesi

GEREKSİNİM ÇÖZÜMLEMESİ

Değerli öğrenciler,

Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Dilbilim Anabilim Dalı, Yabancı Dil Öğretimi Bölümü'nde yüksek lisans öğrencisiyim.

Bu anket, meslek liselerinde Özel Amaçlı İngilizce öğretimi ile ilgili gereksinimlerin çözümlenmesi amacıyla hazırlanmıştır. Anket maddelerine vereceğiniz yanıtlar kesinlikle gizli tutulacaktır. Vereceğiniz yanıtların samimiyeti, araştırmanın gelişimi açısından son derece önemlidir.

Vakit ayırdığınız için şimdiden teşekkür ederim.

Ahu UĞUR
İngilizce Öğretmeni

Lütfen cinsiyetinizi belirtiniz.

Kız ()

Erkek ()

1.Bilişim teknolojileri bölümünü kendi isteğinizle mi seçtiniz?

a.Evet

b.Hayır

2.İngilizce öğrenmeye istekli misiniz?

a.Evet

c. Kısmen

b.Hayır

3.İngilizce öğrenmenin hayatınızı kolaylaştıracağına inanıyor musunuz?

a.Evet

c.Kısmen

b.Hayır

4.İngilizce bilmenin mesleğinize katkı sağlayacağını düşünüyor musunuz?

a.Evet

c.Kısmen

b.Hayır

5.Gelecekte, İngilizcenin öneminin artacağına inanıyor musunuz?

a.Evet

b.Hayır

c.Fikrim yok

6.Genel İngilizce mi yoksa Özel Amaçlı İngilizce mi öğrenmek istersiniz?

a.Genel İngilizce

b.Özel Amaçlı İngilizce

c.Her ikisi de

7.İngilizce öğrenmek size ne kazandıracak? (Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz)

- a.İyi bir iş
- b.Saygınlık
- c.Yabancı bir kültürü tanımak
- d.Dostluk geliştirmek
- e.Yabancılarla anlaşabilmek
- f.İş hayatımda aktif rol alabilmek
- g.Bilişim teknolojileri alanı ile ilgili gelişmeleri takip edebilmek
- h. Diğer (Lütfen belirtiniz)

8. İngilizce öğrenme amacınız nedir? (Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz)

- a.İngilizce dersinden geçebilmek
- b.İşimde daha başarılı olabilmek
- c.Bilişim teknolojileri alanında ileri düzey bir eğitim alabilmek
- d.Arkadaşlarımla yanında küçük düşmemek
- e.Genel kültürümü geliştirebilmek
- f. İnternette yabancılarla iletişim kurabilmek
- g.Diğer (Lütfen belirtiniz)

9. Hangi konuda iletişim kurmak için İngilizceyi öğrenmek istiyorsunuz? (Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz)

- a.Resmi yazışmaları yapabilmek için
- b.İnternet, televizyon ve radyoda kullanılan dili anlayabilmek için
- c.İngilizce konuşanları anlayabilmek için
- d.İngilizce konuşanların sordukları soruları yanıtlayabilmek için
- e.Gazete, dergi gibi yazılı basını okuyabilmek için
- f.Yabancıları tanıyabilmek için
- g.Diğer (Lütfen belirtiniz)

10.Meslek yaşamınızda İngilizceyi kullanmaya yönelik becerilerden hangisine daha çok gereksinim duyacağınızı düşünüyorsunuz? (Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz)

- a.Konuşma
- b.Dinleme
- c.Yazma
- d.Okuma

11.Meslek yaşamınız boyunca hangi sıklıkla İngilizce bilgisine gereksinim duyacağınızı düşünüyorsunuz?

- a.Hiç
- b.Seyrek
- c.Bazen
- d.Sık sık
- e.Her zaman

12.Meslek yaşantınız boyunca, hangi düzeyde İngilizce bilginin yeterli olacağını düşünöyorsunuz?

- a.Başlangıç b.Orta c.İleri

13.Meslek yaşantınızda, İngilizceyi daha çok kimlerle kullanacağını düşünöyorsunuz?

- a.Anadili İngilizce olanlarla
b.Anadili İngilizce olmayanlarla
c.Her ikisi de

14.Meslek yaşantınızda, İngilizceyi aşğıdaki ortamların hangisinde daha çok kullanacağını düşünöyorsunuz?

(Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz)

- a.Çalışma alanında (şirket, büro vb.)
b.Eğitim kurumlarında
c.Yurtdışına gitmem durumunda
d.İnternette
e. Alanımla ilgili seminer ya da konferanslarda
f.Diğer (Lütfen belirtiniz)

15.Meslek yaşantınızda, İngilizceyi daha çok hangi yaş gruplarıyla kullanacağını düşünöyorsunuz?

(Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz)

- a.Çocuklar
b.Gelişme çağında olanlar
c.Gençler
d.Orta yaş ve üstü

16.Gelecekte, İngilizceyi ne tür bir iletişim kanalıyla kullanacağını düşünöyorsunuz?

(Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz)

- a.Yüz yüze görüşmeler
b.Telefon görüşmeleri
c.Yazışmalar
d.Diğer (Lütfen belirtiniz)

17.Gelecekte, İngilizceyi daha çok hangi şekli ile kullanacağını düşünöyorsunuz?

- a.Resmi İngilizce b.Günlük İngilizce c.Her ikisi de

18.Meslek yaşantınızda, aşğıdaki cümle yapılarından en çok hangisi ile karşılaşacağını düşünöyorsunuz?

- a.Kısa ve basit cümleler
b.Uzun ve karmaşık cümleler
c.Her ikisi de

19. Gelecekte, hangi sıklıkla çeviri yapmanız gerekeceğini düşünüyorsunuz?

- a. Hiç
- b. Seyrek
- c. Bazen
- d. Sık sık
- e. Her zaman

20. Daha çok hangi dilden hangi dile çeviri yapmanız gerekeceğini düşünüyorsunuz?

- a. İngilizceden Türkçeye
- b. Türkçeden İngilizceye
- c. Her ikisi de

**21. Hangi tür metinleri çevirmeniz gerekeceğini düşünüyorsunuz?
(Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz)**

- a. İş mektupları
- b. Mesajlar, notlar
- c. Bilişim teknolojileri ile ilgili yayınlar
- d. İnternetteki siteler
- e. Diğer (Lütfen belirtiniz)

22. Meslek yaşamınızda, daha başarılı olmanız için Özel Amaçlı İngilizce öğreniminin gerekli olduğunu düşünüyor musunuz?

- a. Evet
- b. Hayır
- c. Kısmen

23. İngilizcenin kullanımı ile ilgili hangi sorunlarla karşılaşacağınızı düşünüyorsunuz?

(Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz)

- a. Hızlı konuşulduğunda İngilizceyi anlayamamak
- b. İngilizce konuşanların sesletimleri farklı olduğunda söylenenleri anlayamamak
- c. Dilbilgisi kurallarına uygun cümle kuramamak
- d. Konuşurken ya da yazarken doğru sözcükleri seçememek
- e. Dinlerken ya da okurken sözcüklerin anlamını hatırlayamamak
- f. İngilizceyi akıcı bir şekilde konuşamamak
- g. İstenilen nitelikte yazamamak
- h. Vurgulama ve sesletimde başarısız olmak
- i. Diğer (Lütfen belirtiniz)

24. İngilizce derslerinde, bilişim teknolojileri alanını ilgilendiren konuların yer aldığı okuma, yazma, dinleme ve konuşma etkinlikleri yapılmasını ister misiniz?

- a. Evet
- b. Hayır
- c. Kısmen

25.Bilişim teknolojileri alanı ile ilgili İngilizce yazı ya da makaleler okur musunuz?

- a.Evet
- b.Hayır
- c.Bazen

26. Bilişim teknolojileri alanı ile ilgili güncel yabancı yayınları takip etmek hoşunuza gider mi?

- a.Evet
- b.Hayır
- c.Bazen

27. Meslek yaşamınızda daha başarılı olabilmek için amaçlarınıza, gereksinimlerinize ve isteklerinize uygun olarak hazırlanan, mesleğinizde gereksinim duyacağınız kelime dağarcığını da içinde barındıran okuma etkinlikleri yapmanın gerekli olduğunu düşünüyor musunuz?

- a. Evet
- b.Hayır

28.Haftalık İngilizce ders saatlerinin dağılımının nasıl olmasını istersiniz?

- a.Ağırlıklı olarak genel İngilizce
- b.Ağırlıklı olarak Özel Amaçlı İngilizce
- c. Eşit

29. Mesleğinizde size gerekebilecek okuma becerilerinin yanı sıra aşağıdaki becerilerden hangilerini edinmek istersiniz?

(Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz)

- a. İlgi duyduğum konuları kapsayan süreli yayınları izleyebilmek
- b. İlgi duyduğum alanları kapsayan kitaplar ve romanlar okuyabilmek
- c. Günlük gazeteleri okuyabilmek
- d. Mesleğimle ilgili olmayan yazı ve yayınları okumak
- e. Diğer (Lütfen belirtiniz)

30. İngilizce derslerinde bilişim teknolojileri alanı ile ilgili yapacağınız okuma etkinliklerinin, sizi mesleki alanda geliştireceğine inanıyor musunuz?

- a. Evet
- b. Hayır
- c. Kısmen

31. Bilişim teknolojileri alanında sık kullanılan kavramların İngilizce karşılıklarını bilmenin sizin için faydalı olacağını düşünüyor musunuz?

- a.Evet
- b.Hayır
- c.Kısmen

EK 2: Fotoğrafçılık Bölümü Gereksinim Çözümlemesi

GEREKSİNİM ÇÖZÜMLEMESİ

Değerli öğrenciler,

Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Dilbilim Anabilim Dalı, Yabancı Dil Öğretimi Bölümü'nde yüksek lisans öğrencisiyim.

Bu anket, meslek liselerinde Özel Amaçlı İngilizce öğretimi ile ilgili gereksinimlerin çözülmesi amacıyla hazırlanmıştır. Anket maddelerine vereceğiniz yanıtlar kesinlikle gizli tutulacaktır. Vereceğiniz yanıtların samimiyeti, araştırmanın gelişimi açısından son derece önemlidir.

Vakit ayırdığınız için şimdiden teşekkür ederim.

Ahu UĞUR
İngilizce Öğretmeni

Lütfen cinsiyetinizi belirtiniz.

Kız ()

Erkek ()

1.Fotoğrafçılık bölümünü kendi isteğinizle mi seçtiniz?

a.Evet

b.Hayır

2.İngilizce öğrenmeye istekli misiniz?

a.Evet

c. Kısmen

b.Hayır

3.İngilizce öğrenmenin hayatınızı kolaylaştıracağına inanıyor musunuz?

a.Evet

c.Kısmen

b.Hayır

4.İngilizce bilmenin mesleğinize katkı sağlayacağını düşünüyor musunuz?

a.Evet

c.Kısmen

b.Hayır

5.Gelecekte, İngilizcenin öneminin artacağına inanıyor musunuz?

a.Evet

b.Hayır

c.Fikrim yok

6.Genel İngilizce mi yoksa Özel Amaçlı İngilizce mi öğrenmek istersiniz?

a.Genel İngilizce

b.Özel Amaçlı İngilizce

c.Her ikisi de

7.İngilizce öğrenmek size ne kazandıracak? (Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz)

- a.İyi bir iş
- b.Saygınlık
- c.Yabancı bir kültürü tanımak
- d.Dostluk geliştirmek
- e.Yabancılarla anlaşabilmek
- f.İş hayatımda aktif rol alabilmek
- g. Fotoğrafçılıkla ilgili gelişmeleri takip edebilmek
- h. Diğer (Lütfen belirtiniz)

8. İngilizce öğrenme amacınız nedir? (Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz)

- a.İngilizce dersinden geçebilmek
- b.İşimde daha başarılı olabilmek
- c.Fotoğrafçılık alanında ileri düzey bir eğitim alabilmek
- d.Arkadaşlarımla yanında küçük düşmemek
- e.Genel kültürümü geliştirebilmek
- f. İnternette yabancılarla iletişim kurabilmek
- g.Diğer (Lütfen belirtiniz)

9. Hangi konuda iletişim kurmak için İngilizceyi öğrenmek istiyorsunuz? (Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz)

- a.Resmi yazışmaları yapabilmek için
- b.İnternet, televizyon ve radyoda kullanılan dili anlayabilmek için
- c.İngilizce konuşanları anlayabilmek için
- d.İngilizce konuşanların sordukları soruları yanıtlayabilmek için
- e.Gazete, dergi gibi yazılı basını okuyabilmek için
- f.Yabancıları tanıyabilmek için
- g.Diğer (Lütfen belirtiniz)

10.Meslek yaşamınızda İngilizceyi kullanmaya yönelik becerilerden hangisine daha çok gereksinim duyacağınızı düşünüyorsunuz? (Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz)

- a.Konuşma
- b.Dinleme
- c.Yazma
- d.Okuma

11.Meslek yaşamınız boyunca hangi sıklıkla İngilizce bilgisine gereksinim duyacağınızı düşünüyorsunuz?

- a.Hiç
- b.Seyrek
- c.Bazen
- d.Sık sık
- e.Her zaman

12.Meslek yaşantınız boyunca, hangi düzeyde İngilizce bilginin yeterli olacağını düşünöyorsunuz?

- a.Başlangıç b.Orta c.İleri

13.Meslek yaşantınızda, İngilizceyi daha çok kimlerle kullanacağınızı düşünöyorsunuz?

- a.Anadili İngilizce olanlarla
b.Anadili İngilizce olmayanlarla
c.Her ikisi de

14.Meslek yaşantınızda, İngilizceyi aşağıdaki ortamların hangisinde daha çok kullanacağınızı düşünöyorsunuz?

(Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz)

- a.Çalışma alanında (şirket, büro vb.)
b.Eğitim kurumlarında
c.Yurtdışına gitmem durumunda
d.İnternette
e. Alanımla ilgili seminer ya da konferanslarda
f.Diğer (Lütfen belirtiniz)

15.Meslek yaşantınızda, İngilizceyi daha çok hangi yaş gruplarıyla kullanacağınızı düşünöyorsunuz?

(Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz)

- a.Çocuklar
b.Gelişme çağında olanlar
c.Gençler
d.Orta yaş ve üstü

16.Gelecekte, İngilizceyi ne tür bir iletişim kanalıyla kullanacağınızı düşünöyorsunuz?

(Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz)

- a.Yüz yüze görüşmeler
b.Telefon görüşmeleri
c.Yazışmalar
d.Diğer (Lütfen belirtiniz)

17.Gelecekte, İngilizceyi daha çok hangi şekli ile kullanacağınızı düşünöyorsunuz?

- a.Resmi İngilizce b.Günlük İngilizce c.Her ikisi de

18.Meslek yaşantınızda, aşağıdaki cümle yapılarından en çok hangisi ile karşılaşacağınızı düşünöyorsunuz?

- a.Kısa ve basit cümleler
b.Uzun ve karmaşık cümleler
c.Her ikisi de

19. Gelecekte, hangi sıklıkla çeviri yapmanız gerekeceğini düşünüyorsunuz?

- a. Hiç
- b. Seyrek
- c. Bazen
- d. Sık sık
- e. Her zaman

20. Daha çok hangi dilden hangi dile çeviri yapmanız gerekeceğini düşünüyorsunuz?

- a. İngilizceden Türkçeye
- b. Türkçeden İngilizceye
- c. Her ikisi de

21. Hangi tür metinleri çevirmeniz gerekeceğini düşünüyorsunuz?

(Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz)

- a. İş mektupları
- b. Mesajlar, notlar
- c. Fotoğrafçılık ile ilgili yayınlar
- d. İnternetteki siteler
- e. Diğer (Lütfen belirtiniz)

22. Meslek yaşamınızda, daha başarılı olmanız için Özel Amaçlı İngilizce öğreniminin gerekli olduğunu düşünüyor musunuz?

- a. Evet
- b. Hayır
- c. Kısmen

23. İngilizcenin kullanımı ile ilgili hangi sorunlarla karşılaşacağınızı düşünüyorsunuz?

(Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz)

- a. Hızlı konuşulduğunda İngilizceyi anlayamamak
- b. İngilizce konuşanların sesletimleri farklı olduğunda söylenenleri anlayamamak
- c. Dilbilgisi kurallarına uygun cümle kuramamak
- d. Konuşurken ya da yazarken doğru sözcükleri seçememek
- e. Dinlerken ya da okurken sözcüklerin anlamını hatırlayamamak
- f. İngilizceyi akıcı bir şekilde konuşamamak
- g. İstenilen nitelikte yazamamak
- h. Vurgulama ve sesletimde başarısız olmak
- i. Diğer (Lütfen belirtiniz)

24. İngilizce derslerinde, fotoğrafçılık alanını ilgilendiren konuların yer aldığı okuma, yazma, dinleme ve konuşma etkinlikleri yapılmasını ister misiniz?

- a. Evet
- b. Hayır
- c. Kısmen

25. Fotoğrafçılık ile ilgili İngilizce yazı ya da makaleler okur musunuz?

- a.Evet
- b.Hayır
- c.Bazen

26. Fotoğrafçılık ile ilgili güncel yabancı yayınları takip etmek hoşunuza gider mi?

- a.Evet
- b.Hayır
- c.Bazen

27. Meslek yaşamınızda daha başarılı olabilmek için amaçlarınıza, gereksinimlerinize ve isteklerinize uygun olarak hazırlanan, mesleğinizde gereksinim duyacağınız kelime dağarcığını da içinde barındıran okuma etkinlikleri yapmanın gerekli olduğunu düşünüyor musunuz?

- a. Evet
- b.Hayır

28.Haftalık İngilizce ders saatlerinin dağılımının nasıl olmasını istersiniz?

- a.Ağırlıklı olarak genel İngilizce
- b.Ağırlıklı olarak Özel Amaçlı İngilizce
- c. Eşit

29. Mesleğinizde size gerekebilecek okuma becerilerinin yanı sıra aşağıdaki becerilerden hangilerini edinmek istersiniz?

(Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz)

- a. İlgi duyduğum konuları kapsayan süreli yayınları izleyebilmek
- b. İlgi duyduğum alanları kapsayan kitaplar ve romanlar okuyabilmek
- c. Günlük gazeteleri okuyabilmek
- d. Mesleğimle ilgili olmayan yazı ve yayınları okumak
- e. Diğer (Lütfen belirtiniz)

30. İngilizce derslerinde fotoğrafçılık ile ilgili yapacağınız okuma etkinliklerinin, sizi mesleki alanda geliştireceğine inanıyor musunuz?

- a. Evet
- b. Hayır
- c. Kısmen

31. Fotoğrafçılık alanında sık kullanılan kavramların İngilizce karşılıklarını bilmenin sizin için faydalı olacağını düşünüyor musunuz?

- a.Evet
- b.Hayır
- c.Kısmen

EK 3: Giyim Bölümü Gereksinim Çözümlemesi

GEREKSİNİM ÇÖZÜMLEMESİ

Değerli öğrenciler,

Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Dilbilim Anabilim Dalı, Yabancı Dil Öğretimi Bölümü'nde yüksek lisans öğrencisiyim.

Bu anket, meslek liselerinde Özel Amaçlı İngilizce öğretimi ile ilgili gereksinimlerin çözülmesi amacıyla hazırlanmıştır. Anket maddelerine vereceğiniz yanıtlar kesinlikle gizli tutulacaktır. Vereceğiniz yanıtların samimiyeti, araştırmanın gelişimi açısından son derece önemlidir.

Vakit ayırdığınız için şimdiden teşekkür ederim.

Ahu UĞUR
İngilizce Öğretmeni

Lütfen cinsiyetinizi belirtiniz.

Kız ()

Erkek ()

1.Giyim bölümünü kendi isteğinizle mi seçtiniz?

a.Evet

b.Hayır

2.İngilizce öğrenmeye istekli misiniz?

a.Evet

b.Hayır

c. Kısmen

3.İngilizce öğrenmenin hayatınızı kolaylaştıracağına inanıyor musunuz?

a.Evet

b.Hayır

c.Kısmen

4.İngilizce bilmenin mesleğinize katkı sağlayacağını düşünüyor musunuz?

a.Evet

b.Hayır

c.Kısmen

5.Gelecekte, İngilizcenin öneminin artacağına inanıyor musunuz?

a.Evet

b.Hayır

c.Fikrim yok

6.Genel İngilizce mi yoksa Özel Amaçlı İngilizce mi öğrenmek istersiniz?

a.Genel İngilizce

b.Özel Amaçlı İngilizce

c.Her ikisi de

7.İngilizce öğrenmek size ne kazandıracak?

(Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz)

- a.İyi bir iş
- b.Saygınlık
- c.Yabancı bir kültürü tanımak
- d.Dostluk geliştirmek
- e.Yabancılarla anlaşabilmek
- f. Giyim ve tasarımla ilgili gelişmeleri ve modayı takip edebilmek
- g.Diğer (Lütfen belirtiniz)

8. İngilizce öğrenme amacınız nedir?

(Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz)

- a.İngilizce dersinden geçebilmek
- b.İşimde daha başarılı olabilmek
- c.Giyim alanı ile ilgili ileri düzey eğitim alabilmek
- d.Arkadaşlarımla yanında küçük düşmemek
- e. Giyim veya tasarımla ilgili güncel ve yabancı yayınları takip edebilmek
- f.Genel kültürümü geliştirebilmek
- g. Diğer (Lütfen belirtiniz)

9. Hangi konuda iletişim kurmak için İngilizceyi öğrenmek istiyorsunuz?

(Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz)

- a.Resmi yazışmaları yapabilmek için
- b.İnternet, televizyon ve radyoda kullanılan dili anlayabilmek için
- c.İngilizce konuşanları anlayabilmek için
- d.İngilizce konuşanların sordukları soruları yanıtlayabilmek için
- e.Gazete, dergi gibi yazılı basını okuyabilmek için
- f.Yabancıları tanıyabilmek için
- g. Diğer (Lütfen belirtiniz)

10.Meslek yaşamınızda İngilizceyi kullanmaya yönelik becerilerden hangisine daha çok gereksinim duyacağınızı düşünüyorsunuz?

(Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz)

- a.Konuşma
- b.Dinleme
- c.Yazma
- d.Okuma

11.Meslek yaşamınız boyunca, hangi sıklıkla İngilizce bilgisine gereksinim duyacağınızı düşünüyorsunuz?

- a.Hiç
- b.Seyrek
- c.Bazen
- d.Sık sık
- e.Her zaman

12.Meslek yaşantınız boyunca, hangi düzeyde İngilizce bilginin yeterli olacağını düşünöyorsunuz?

- a.Başlangıç b.Orta c.İleri

13.Meslek yaşantınızda, İngilizceyi daha çok kimlerle kullanacağını düşünöyorsunuz?

- a.Anadili İngilizce olanlarla
b.Anadili İngilizce olmayanlarla
c.Her ikisi de

14.Meslek yaşantınızda, İngilizceyi aşağıdaki ortamların hangisinde daha çok kullanacağını düşünöyorsunuz?

(Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz)

- a.Tasarım atölyelerinde
b.Giyim mağazalarında
c.Yurtdışına gitmem durumunda
d.İnternette
e.Eğitim kurumlarında
f.Giyim atölyesinde
g. Alanımla ilgili seminer ya da konferanslarda
h.Diğer (Lütfen belirtiniz)

15.Meslek yaşantınızda, İngilizceyi daha çok hangi yaş gruplarıyla kullanacağını düşünöyorsunuz?

(Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz)

- a.Çocuklar
b.Gelişme çağında olanlar
c.Gençler
d.Orta yaş ve üstü

16.Gelecekte İngilizceyi ne tür bir iletişim kanalıyla kullanacağını düşünöyorsunuz?

(Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz)

- a.Yüz yüze görüşmeler
b.Telefon görüşmeleri
c.Yazışmalar
d.Diğer (Lütfen belirtiniz)

17.Gelecekte, İngilizceyi daha çok hangi şekli ile kullanacağını düşünöyorsunuz?

- a.Resmi İngilizce
b.Günlük İngilizce
c.Her ikisi de

18.Meslek yaşantınızda, aşağıdaki cümle yapılarından en çok hangisi ile karşılaşacağınızı düşünöyorsunuz?

- a.Kısa ve basit cümleler
- b.Uzun ve karmaşık cümleler
- c.Her ikisi de

19.Gelecekte, hangi sıklıkla çeviri yapmanız gerekeceğini düşünöyorsunuz?

- a.Hiç
- b.Seyrek
- c.Bazen
- d.Sık sık
- e.Her zaman

20.Daha çok hangi dilden hangi dile çeviri yapmanız gerekeceğini düşünöyorsunuz?

- a.İngilizceden Türkçeye
- b.Türkçeden İngilizceye
- c.Her ikisi de

21.Hangi tür metinleri çevirmeniz gerekeceğini düşünöyorsunuz?

(Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz)

- a.İş yazışmaları
- b.Mesajlar, notlar
- c.Alanıyla ilgili yayınlar
- d.İnternetteki siteler
- e.Diğeri (Lütfen belirtiniz)

22.Meslek yaşamınızda, daha başarılı olmanız için Özel Amaçlı İngilizce öğreniminin gerekli olduğunu düşünöyor musunuz?

- a.Evet
- b.Hayır
- c.Kısmen

23.İngilizcenin kullanımı ile ilgili hangi sorunlarla karşılaşacağınızı düşünöyorsunuz?

(Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz)

- a.Hızlı konuşulduğunda İngilizceyi anlayamamak
- b.İngilizce konuşanların sesletimleri farklı olduğunda söylenenleri anlayamamak
- c.Dilbilgisi kurallarına uygun cümle kuramamak
- d.Konuşurken ya da yazarken doğru sözcükleri seçmemek
- e.Dinlerken ya da okurken sözcüklerin anlamını hatırlayamamak
- f.İngilizceyi akıcı bir şekilde konuşamamak
- g.İstenilen nitelikte yazamamak
- h.Vurgulama ve sesletimde başarısız olmak
- i.Diğeri (Lütfen belirtiniz)

24. İngilizce derslerinde, giyim alanını ilgilendiren konuların yer aldığı okuma, yazma, dinleme ve konuşma etkinlikleri yapılmasını ister misiniz?

- a.Evet b.Hayır c.Kısmen

25.Giyim alanı ile ilgili İngilizce yazı ya da makaleler okur musunuz?

- a.Evet
b.Hayır
c.Bazen

26. Giyim alanı ile ilgili güncel yayınları takip etmek hoşunuza gider mi?

- a.Evet
b.Hayır
c.Bazen

27. Meslek yaşamınızda daha başarılı olabilmek için amaçlarınıza, gereksinimlerinize ve isteklerinize uygun olarak hazırlanan, mesleğinizde gereksinim duyacağınız kelime dağarcığını da içinde barındıran okuma etkinlikleri yapmanın gerekli olduğunu düşünüyor musunuz?

- a. Evet
b.Hayır

28.Haftalık İngilizce ders saatlerinin dağılımının nasıl olmasını istersiniz?

- a.Ağırlıklı olarak genel İngilizce
b.Ağırlıklı olarak Özel Amaçlı İngilizce
c. Eşit

29. Mesleğinizde size gerekebilecek okuma becerilerinin yanı sıra aşağıdaki becerilerden hangilerini edinmek istersiniz?

(Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz)

- a. İlgi duyduğum konuları kapsayan süreli yayınları izleyebilmek
- b. İlgi duyduğum alanları kapsayan kitaplar ve romanlar okuyabilmek
- c. Günlük gazeteleri okuyabilmek
- d. Mesleğimle ilgili olmayan yazı ve yayınları okumak
- e. Diğer (Lütfen belirtiniz)

30. İngilizce derslerinde giyim alanı ile ilgili yapacağınız okuma etkinliklerinin, sizi mesleki alanda geliştireceğine inanıyor musunuz?

- a. Evet
b. Hayır
c. Kısmen

31. Giyim ve tasarım alanında sık kullanılan kavramların İngilizce karşılıklarını bilmenin sizin için faydalı olacağını düşünüyor musunuz?

- a.Evet
b.Hayır
c.Kısmen

EK 4: İmam Hatip Bölümü Gereksinim Çözümlemesi

GEREKSİNİM ÇÖZÜMLEMESİ

Değerli öğrenciler

Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Dilbilim Anabilim Dalı, Yabancı Dil Öğretimi Bölümü'nde yüksek lisans öğrencisiyim.

Bu anket, meslek liselerinde Özel Amaçlı İngilizce öğretimi ile ilgili gereksinimlerin çözümlenmesi amacıyla hazırlanmıştır. Anket maddelerine vereceğiniz yanıtlar kesinlikle gizli tutulacaktır. Vereceğiniz yanıtların samimiyeti, araştırmanın gelişimi açısından son derece önemlidir.

Vakit ayırdığınız için şimdiden teşekkür ederim.

Ahu UĞUR

İngilizce Öğretmeni

Lütfen cinsiyetinizi belirtiniz.

Kız ()

Erkek ()

1.Bu bölümü kendi isteğinizle mi seçtiniz?

a.Evet

b.Hayır

2.İngilizce öğrenmeye istekli misiniz?

a.Evet

b.Hayır

c. Kısmen

3.İngilizce öğrenmenin hayatınızı kolaylaştıracağına inanıyor musunuz?

a.Evet

b.Hayır

c.Kısmen

4.İngilizce bilmenin mesleğinize katkı sağlayacağını düşünüyor musunuz?

a.Evet

b.Hayır

c.Kısmen

5. Gelecekte, İngilizcenin öneminin artacağına inanıyor musunuz?

- a. Evet
- b. Hayır
- c. Fikrim yok

6. Genel İngilizceyi mi yoksa Özel Amaçlı İngilizce mi öğrenmek istersiniz?

- a. Genel İngilizce
- b. Özel Amaçlı İngilizce
- c. Her ikisi de

7. İngilizce öğrenmek size ne kazandıracak?

(Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz)

- a. İyi bir iş
- b. Saygınlık
- c. Yabancı bir kültürü tanımak
- d. Dostluk geliştirmek
- e. Yabancılarla anlaşabilmek
- f. Diğer (Lütfen belirtiniz)

8. İngilizce öğrenme amacınız nedir?

(Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz)

- a. İngilizce dersinden geçebilmek
- b. İşimde daha başarılı olabilmek
- c. Alanımda ileri düzey bir eğitim alabilmek
- d. Arkadaşlarımla yanında küçük düşmemek
- e. Genel kültürümü geliştirebilmek
- f. Diğer dinlerle ilgili özgün kaynakları inceleyebilmek
- g. Diğer (Lütfen belirtiniz)

9. Hangi konuda iletişim kurmak için İngilizceyi öğrenmek istiyorsunuz?

(Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz)

- a. Resmi yazışmaları yapabilmek için
- b. İnternet, televizyon ve radyoda kullanılan dili anlayabilmek için
- c. İngilizce konuşanları anlayabilmek için
- d. İngilizce konuşanların sordukları soruları yanıtlayabilmek için
- e. Gazete, dergi gibi yazılı basını okuyabilmek için
- f. Yabancıları tanıyabilmek için
- g. Diğer (Lütfen belirtiniz)

10. Meslek yaşamınızda İngilizceyi kullanmaya yönelik becerilerden hangisine daha çok gereksinim duyacağınızı düşünüyorsunuz?

(Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz)

- a. Konuşma
- b. Dinleme
- c. Yazma
- d. Okuma

11.Meslek yaşamınız boyunca hangi sıklıkla İngilizce bilgisine gereksinim duyacağınızı düşünüyorsunuz?

- a.Hiç
- b.Seyrek
- c.Bazen
- d.Sık sık
- e.Daima

12.Meslek yaşantınız boyunca, hangi düzeyde İngilizce bilgisinin yeterli olacağını düşünüyorsunuz?

- a.Başlangıç
- b.Orta
- c.İleri

13.Meslek yaşantınızda, İngilizceyi daha çok kimlerle kullanacağınızı düşünüyorsunuz?

- a.Anadili İngilizce olanlarla
- b.Anadili İngilizce olmayanlarla
- c.Her ikisi de

14.Meslek yaşantınızda, İngilizceyi aşağıdaki ortamların hangisinde daha çok kullanacağınızı düşünüyorsunuz?

(Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz)

- a.Çalışma alanında
- b.Eğitim kurumlarında
- c.Yurtdışına gitmem durumunda
- d.İnternette
- e.Alanıyla ilgili sohbet, seminer ya da konferanslarda
- f. Diğer (Lütfen belirtiniz)

15.Meslek yaşantınızda, İngilizceyi daha çok hangi yaş gruplarıyla kullanacağınızı düşünüyorsunuz?

(Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz)

- a.Çocuklar
- b.Gelişme çağındaki olanlar
- c.Gençler
- d.Orta yaş ve üstü

16.Gelecekte, İngilizceyi ne tür bir iletişim kanalıyla kullanacağınızı düşünüyorsunuz?

(Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz)

- a.Yüz yüze görüşmeler
- b.Telefon görüşmeleri
- c.Yazışmalar
- d.Diğer (Lütfen belirtiniz)

17.Gelecekte, İngilizceyi daha çok hangi şekli ile kullanacağınızı düşünüyorsunuz?

- a.Resmi İngilizce b.Günlük İngilizce c.Her ikisi de

18.Meslek yaşantınızda, aşağıdaki cümle yapılarından en çok hangisi ile karşılaşacağınızı düşünüyorsunuz?

- a.Kısa ve basit cümleler
b.Uzun ve karmaşık cümleler
c.Her ikisi de

19.Gelecekte, hangi sıklıkla çeviri yapmanız gerekeceğini düşünüyorsunuz?

- a.Hiç d.Sık sık
b.Seyrek e.Her zaman
c.Bazen

20.Daha çok hangi dilden hangi dile çeviri yapmanız gerekeceğini düşünüyorsunuz?

- a.İngilizceden Türkçeye
b.Türkçeden İngilizceye
c.Her ikisi de

21.Hangi tür metinleri çevirmeniz gerekeceğini düşünüyorsunuz?

(Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz)

- a.İş mektupları
b.Mesajlar, notlar
c.Alanıyla ilgili yayınlar
d.İnternetteki siteler
e.Diğer (Lütfen belirtiniz)

22.Meslek yaşamınızda, daha başarılı olmanız için Özel Amaçlı İngilizce öğreniminin gerekli olduğunu düşünüyor musunuz?

- a.Evet b.Hayır c.Kısmen

23.İngilizcenin kullanımı ile ilgili hangi sorunlarla karşılaşacağınızı düşünüyorsunuz?

(Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz)

- a.Hızlı konuşulduğunda İngilizceyi anlayamamak
b.İngilizce konuşanların sesletimleri farklı olduğunda söylenenleri anlayamamak
c.Dilbilgisi kurallarına uygun cümle kuramamak
d.Konuşurken ya da yazarken doğru sözcükleri seçememek
e.Dinlerken ya da okurken sözcüklerin anlamını hatırlayamamak
f.İngilizceyi akıcı bir şekilde konuşamamak
g.İstenilen nitelikte yazamamak
h.Vurgulama ve sesletimde başarısız olmak
i.Diğer (Lütfen belirtiniz)

24. İngilizce derslerinde, alanınızı ilgilendiren konuların yer aldığı okuma, yazma, dinleme ve konuşma etkinlikleri yapılmasını ister misiniz?

a.Evet b.Hayır c.Kısmen

25.Alanınızla ilgili güncel yayınları takip etmek hoşunuza gider mi?

a.Evet
b.Hayır
c.Bazen

26.Alanınızla ilgili İngilizce yazı ya da makaleler okur musunuz?

a.Evet
b.Hayır
c.Bazen

27. Meslek yaşamınızda daha başarılı olabilmek için amaçlarınıza, gereksinimlerinize ve isteklerinize uygun olarak hazırlanan, mesleğinizde gereksinim duyacağınız kelime dağarcığını da içinde barındıran okuma etkinlikleri yapmanın gerekli olduğunu düşünüyor musunuz?

a. Evet
b.Hayır

28.Haftalık İngilizce ders saatlerinin dağılımının nasıl olmasını istersiniz?

a.Ağırlıklı olarak genel İngilizce
b.Ağırlıklı olarak Özel Amaçlı İngilizce
c. Eşit

29. Mesleğinizde size gerekebilecek okuma becerilerinin yanı sıra aşağıdaki becerilerden hangilerini edinmek istersiniz?

(Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz)

a.İlgi duyduğum konuları kapsayan süreli yayınları izleyebilmek
b.İlgi duyduğum alanları kapsayan kitaplar ve romanlar okuyabilmek
c.Günlük gazeteleri okuyabilmek
d.Mesleğimle ilgili olmayan yazı ve yayınları okumak
e.Diğer (Lütfen belirtiniz)

30. İngilizce derslerinde alanınızla ilgili yapacağınız okuma etkinliklerinin, sizi mesleki alanda geliştireceğine inanıyor musunuz?

a. Evet
b. Hayır
c. Kısmen

31. Alanınızda sık kullanılan kavramların İngilizce karşılıklarını bilmenin sizin için faydalı olacağını düşünüyor musunuz?

a.Evet b.Hayır c.Kısmen

EK 5: Muhasebe Bölümü Gereksinim Çözümlemesi

GEREKSİNİM ÇÖZÜMLEMESİ

Değerli öğrenciler,

Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Dilbilim Anabilim Dalı, Yabancı Dil Öğretimi Bölümü'nde yüksek lisans öğrencisiyim.

Bu anket, meslek liselerinde Özel Amaçlı İngilizce öğretimi ile ilgili gereksinimlerin çözümlenmesi amacıyla hazırlanmıştır. Anket maddelerine vereceğiniz yanıtlar kesinlikle gizli tutulacaktır. Vereceğiniz yanıtların samimiyeti, araştırmanın gelişimi açısından son derece önemlidir.

Vakit ayırdığınız için şimdiden teşekkür ederim.

Ahu UĞUR
İngilizce Öğretmeni

Lütfen cinsiyetinizi belirtiniz.

Kız ()

Erkek ()

1.Muhasebe bölümünü kendi isteğinizle mi seçtiniz?

a.Evet

b.Hayır

2.İngilizce öğrenmeye istekli misiniz?

a.Evet

c. Kısmen

b.Hayır

3.İngilizce öğrenmenin hayatınızı kolaylaştıracağına inanıyor musunuz?

a.Evet

c.Kısmen

b.Hayır

4.İngilizce bilmenin mesleğinize katkı sağlayacağını düşünüyor musunuz?

a.Evet

c.Kısmen

b.Hayır

5.Gelecekte, İngilizcenin öneminin artacağına inanıyor musunuz?

a.Evet

b.Hayır

c.Fikrim yok

6.Genel İngilizce mi yoksa Özel Amaçlı İngilizce mi öğrenmek istersiniz?

a.Genel İngilizce

b.Özel Amaçlı İngilizce

c.Her ikisi de

7.İngilizce öğrenmek size ne kazandıracak? (Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz)

- a.İyi bir iş
- b.Saygınlık
- c.Yabancı bir kültürü tanımak
- d.Dostluk geliştirmek
- e.Yabancılarla anlaşabilmek
- f.İş hayatımda aktif rol alabilmek
- g. Muhasebe alanı ile ilgili gelişmeleri takip edebilmek
- h. Diğer (Lütfen belirtiniz)

8. İngilizce öğrenme amacınız nedir? (Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz)

- a.İngilizce dersinden geçebilmek
- b.İşimde daha başarılı olabilmek
- c.Muhasebe alanında ileri düzey bir eğitim alabilmek
- d.Arkadaşlarımla yanında küçük düşmemek
- e.Genel kültürümü geliştirebilmek
- f. İnternette yabancılarla iletişim kurabilmek
- g.Diğer (Lütfen belirtiniz)

9. Hangi konuda iletişim kurmak için İngilizceyi öğrenmek istiyorsunuz? (Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz)

- a.Resmi yazışmaları yapabilmek için
- b.İnternet, televizyon ve radyoda kullanılan dili anlayabilmek için
- c.İngilizce konuşanları anlayabilmek için
- d.İngilizce konuşanların sordukları soruları yanıtlayabilmek için
- e.Gazete, dergi gibi yazılı basını okuyabilmek için
- f.Yabancıları tanıyabilmek için
- g.Diğer (Lütfen belirtiniz)

10.Meslek yaşamınızda İngilizceyi kullanmaya yönelik becerilerden hangisine daha çok gereksinim duyacağınızı düşünüyorsunuz? (Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz)

- a.Konuşma
- b.Dinleme
- c.Yazma
- d.Okuma

11.Meslek yaşamınız boyunca hangi sıklıkla İngilizce bilgisine gereksinim duyacağınızı düşünüyorsunuz?

- a.Hiç
- b.Seyrek
- c.Bazen
- d.Sık sık
- e.Her zaman

12.Meslek yaşantınız boyunca, hangi düzeyde İngilizce bilginin yeterli olacağını düşünöyorsunuz?

- a.Başlangıç b.Orta c.İleri

13.Meslek yaşantınızda, İngilizceyi daha çok kimlerle kullanacağını düşünöyorsunuz?

- a.Anadili İngilizce olanlarla
b.Anadili İngilizce olmayanlarla
c.Her ikisi de

14.Meslek yaşantınızda, İngilizceyi aşğıdaki ortamların hangisinde daha çok kullanacağını düşünöyorsunuz?

(Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz)

- a.Çalışma alanında (şirket, büro vb.)
b.Eğitim kurumlarında
c.Yurtdışına gitmem durumunda
d.İnternette
e. Alanımla ilgili seminer ya da konferanslarda
f.Diğer (Lütfen belirtiniz)

15.Meslek yaşantınızda, İngilizceyi daha çok hangi yaş gruplarıyla kullanacağını düşünöyorsunuz?

(Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz)

- a.Çocuklar
b.Gelişme çağında olanlar
c.Gençler
d.Orta yaş ve üstü

16.Gelecekte, İngilizceyi ne tür bir iletişim kanalıyla kullanacağını düşünöyorsunuz?

(Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz)

- a.Yüz yüze görüşmeler
b.Telefon görüşmeleri
c.Yazışmalar
d.Diğer (Lütfen belirtiniz)

17.Gelecekte, İngilizceyi daha çok hangi şekli ile kullanacağını düşünöyorsunuz?

- a.Resmi İngilizce b.Günlük İngilizce c.Her ikisi de

18.Meslek yaşantınızda, aşğıdaki cümle yapılarından en çok hangisi ile karşılaşacağını düşünöyorsunuz?

- a.Kısa ve basit cümleler
b.Uzun ve karmaşık cümleler
c.Her ikisi de

19. Gelecekte, hangi sıklıkla çeviri yapmanız gerekeceğini düşünüyorsunuz?

- a. Hiç
- b. Seyrek
- c. Bazen
- d. Sık sık
- e. Her zaman

20. Daha çok hangi dilden hangi dile çeviri yapmanız gerekeceğini düşünüyorsunuz?

- a. İngilizceden Türkçeye
- b. Türkçeden İngilizceye
- c. Her ikisi de

21. Hangi tür metinleri çevirmeniz gerekeceğini düşünüyorsunuz?

(Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz)

- a. İş mektupları
- b. Mesajlar, notlar
- c. Muhasebe ile ilgili yayınlar
- d. İnternetteki siteler
- e. Diğer (Lütfen belirtiniz)

22. Meslek yaşamınızda, daha başarılı olmanız için Özel Amaçlı İngilizce öğreniminin gerekli olduğunu düşünüyor musunuz?

- a. Evet
- b. Hayır
- c. Kısmen

23. İngilizcenin kullanımı ile ilgili hangi sorunlarla karşılaşacağınızı düşünüyorsunuz?

(Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz)

- a. Hızlı konuşulduğunda İngilizceyi anlayamamak
- b. İngilizce konuşanların sesletimleri farklı olduğunda söylenenleri anlayamamak
- c. Dilbilgisi kurallarına uygun cümle kuramamak
- d. Konuşurken ya da yazarken doğru sözcükleri seçmemek
- e. Dinlerken ya da okurken sözcüklerin anlamını hatırlayamamak
- f. İngilizceyi akıcı bir şekilde konuşamamak
- g. İstenilen nitelikte yazamamak
- h. Vurgulama ve sesletimde başarısız olmak
- i. Diğer (Lütfen belirtiniz)

24. İngilizce derslerinde, muhasebe alanını ilgilendiren konuların yer aldığı okuma, yazma, dinleme ve konuşma etkinlikleri yapılmasını ister misiniz?

- a. Evet
- b. Hayır
- c. Kısmen

25. Muhasebe alanı ile ilgili İngilizce yazı ya da makaleler okur musunuz?

- a. Evet

- b.Hayır
- c.Bazen

26. Muhasebe alanı ile ilgili güncel yabancı yayınları takip etmek hoşunuza gider mi?

- a.Evet
- b.Hayır
- c.Bazen

27. Meslek yaşamınızda daha başarılı olabilmek için amaçlarınıza, gereksinimlerinize ve isteklerinize uygun olarak hazırlanan, mesleğinizde gereksinim duyacağınız kelime dağarcığını da içinde barındıran okuma etkinlikleri yapmanın gerekli olduğunu düşünüyor musunuz?

- a. Evet
- b.Hayır

28.Haftalık İngilizce ders saatlerinin dağılımının nasıl olmasını istersiniz?

- a.Ağırlıklı olarak genel İngilizce
- b.Ağırlıklı olarak Özel Amaçlı İngilizce
- c. Eşit

29. Mesleğinizde size gerekebilecek okuma becerilerinin yanı sıra aşağıdaki becerilerden hangilerini edinmek istersiniz?

(Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz)

- a. İlgi duyduğum konuları kapsayan süreli yayınları izleyebilmek
- b. İlgi duyduğum alanları kapsayan kitaplar ve romanlar okuyabilmek
- c. Günlük gazeteleri okuyabilmek
- d. Mesleğimle ilgili olmayan yazı ve yayınları okumak
- e. Diğer (Lütfen belirtiniz)

30. İngilizce derslerinde muhasebe alanı ile ilgili yapacağınız okuma etkinliklerinin, sizi mesleki alanda geliştireceğine inanıyor musunuz?

- a. Evet
- b. Hayır
- c. Kısmen

31. Muhasebe alanında sık kullanılan kavramların İngilizce karşılıklarını bilmenin sizin için faydalı olacağını düşünüyor musunuz?

- a.Evet
- b.Hayır
- c.Kısmen